Talim Noktası
DERS KİTAPLARI · SORU BANKASI

Yazılı Provaları

5. Sınıf

1. Dönem 1. Ortak Yazılı Sınav
MEB soru dağılım tablosundaki bütün senaryolar.
Çözümler ve puanlama ölçütleri ayrı kitapçıktadır.

Türkçe	Matematik	Fen Bilimleri	Sosyal Bilgiler
6 senaryo	5 senaryo	4 senaryo	5 senaryo

İçindekiler

Nasıl çalışılır?
1. Her senaryo, MEB'in yayımladığı soru dağılım tablosundaki bir senaryoya göre hazırlandı. Senaryolar aynı öğrenme çıktılarını farklı soru sayısı ve puanlarla yoklar.
2. Süreyi tutun ve cevaplarınızı kâğıdın üzerindeki alana yazın. Kitaba bakmayın.
3. Bitirince ayrı "Çözümler ve Puanlama" kitapçığıyla kendinizi puanlayın. Puan kaybettiğiniz çıktıyı genel tekrar kitapçığından yeniden çalışın.

Türkçe

	Soru	Sayfa
Senaryo 1	6	4
Senaryo 2	6	8
Senaryo 3	7	13
Senaryo 4	7	17
Senaryo 5	7	22
Senaryo 6	8	26

Matematik

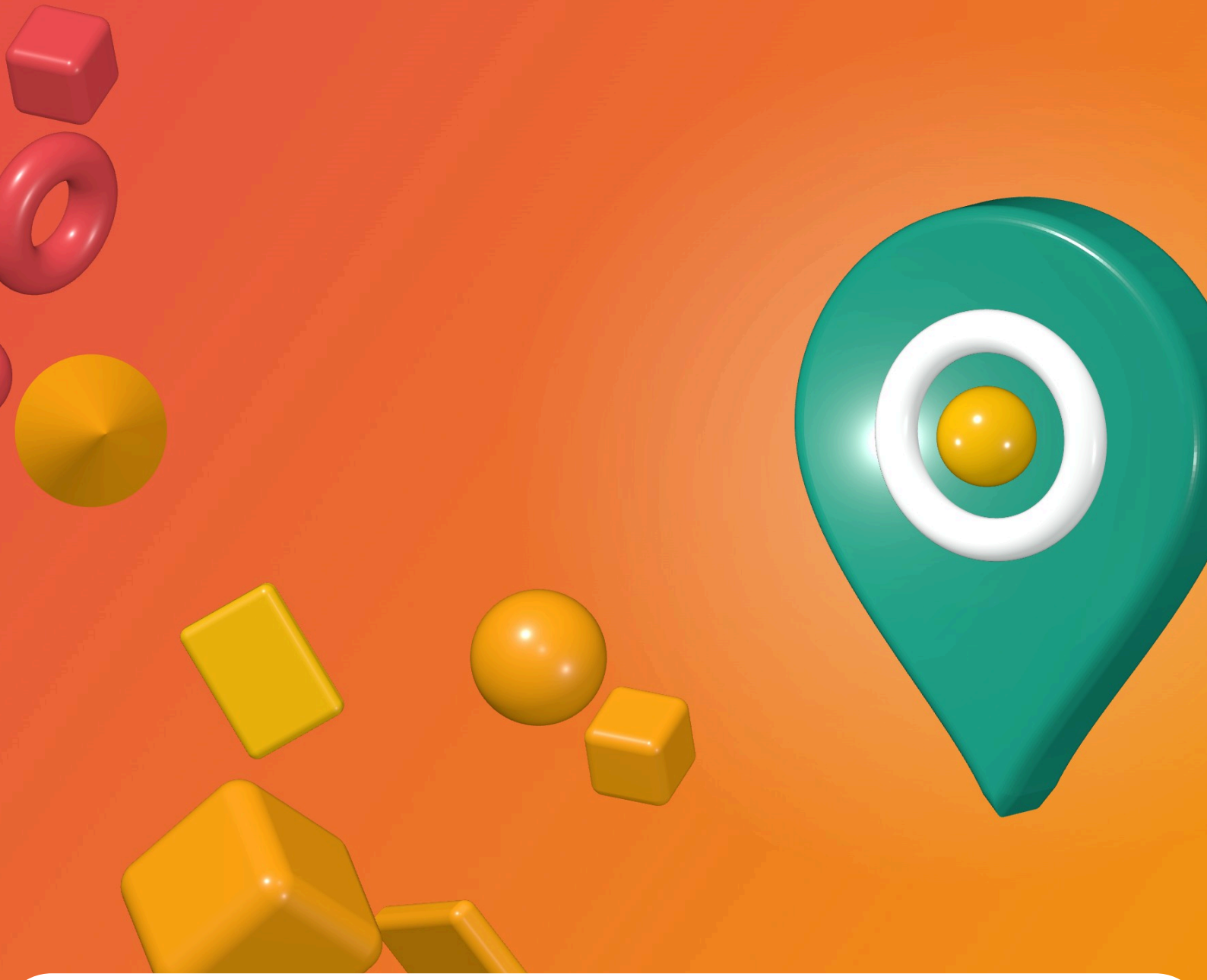
	Soru	Sayfa
Senaryo 1	7	32
Senaryo 2	7	38
Senaryo 3	7	44
Senaryo 4	6	48
Senaryo 5	7	54

Fen Bilimleri

	Soru	Sayfa
Senaryo 1	7	61
Senaryo 2	7	66
Senaryo 3	6	70
Senaryo 4	6	76

Sosyal Bilgiler

	Soru	Sayfa
Senaryo 1	6	81
Senaryo 2	7	85
Senaryo 3	7	89
Senaryo 4	6	93
Senaryo 5	6	97

Türkçe

5. Sınıf •
1. Dönem 1. Ortak Yazılı Provaları

Senaryo 1 6 soru
Senaryo 2 6 soru
Senaryo 3 7 soru
Senaryo 4 7 soru
Senaryo 5 7 soru
Senaryo 6 8 soru

Senaryo 1

5. Sınıf Türkçe • 1. Dönem 1. Ortak Yazılı Provası

Süre
40 dk

Ad Soyad: ..... **Sınıf:** ..... **No:** ..... **Puan:**

Yönerge
- Bu prova 6 açık uçlu sorudan oluşur ve toplam 100 puandır. Her sorunun puanı ve öğrenme çıktısı kartın üstünde yazılıdır.
- Cevaplarınızı soruların altındaki alana açık ve tam cümlelerle yazınız. Hesap ya da çizim gereken yerde işleminizi gösteriniz.

Soru dağılımı, MEB 1. Dönem Ortak Yazılı Sınavlar Konu Soru Dağılım Tablosu'na göredir. Sorular özgündür; resmî sınav kâğıdı değildir.

Soru	1	2	3	4	5	6	Toplam
Çıktı	T.O.5.6	T.O.5.6	T.O.5.20	T.O.5.7	T.Y.5.13	T.Y.5.16	
Puan	15	15	20	15	15	20	**100**
Aldığınız							

1, 2 ve 3. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Yarım Kalan Tur

1 Okulumuzun bahar şenliğinde en heyecanlı yarış, çember çevirme yarışıydı. Her sınıftan bir öğrenci, elindeki sopayla çemberini düşürmeden bahçenin çevresinde üç tur atacaktı. Sınıfımızı Ela temsil ediyordu. Ela, iki haftadır her teneffüste çalışıyordu.

2 Öğretmenimiz düdüğü çalınca yarışçılar fırladı. Ela, ikinci turun sonunda öndeydi. Tam o sırada yanındaki Kaan'ın çemberi bir taşa çarpıp devrildi. Kaan yere düştü ve dizini tuttu. Ela bir an durdu. Arkadan gelenler hızla yanından geçti.

3 Ela, sopasını yere bırakıp Kaan'a elini uzattı:

— Kalkabilir misin?

4 Kaan cevap veremedi, yalnızca acıyla gülümsedi ve ayağa kalktı. İkisi son turu yan yana, yavaş yavaş yürüyerek tamamladı. Ela sonuncu oldu.

5 Sınıfa döndüğümüzde kimse konuşmuyordu. Ela'nın yüzü asıktı. Öğretmenimiz tahtaya kocaman harflerle şu cümleyi yazdı: "Bazı yarışlar bitiş çizgisinde değil, yolda kazanılır." Sonra Ela'ya dönüp konuştu:

— Bugün en hızlı sen değildin ama en doğru davranan sendin.

6 Ertesi sabah okul panosunda bembeyaz bir kâğıt asılıydı. Okul müdürümüz, şenliğin Dostluk Ödülü'nü Ela'ya vermişti.

1 **15 puan** Öğrenme çıktısı T.O.5.6

Okuma metnindeki bilgilerden yararlanarak soruları cevaplayınız.

a) Olayın nerede ve ne zaman geçtiğini gösteren ipuçlarını metinden bularak yazınız. (6 puan)

Yer: .....

Zaman: .....

b) Çember çevirme yarışının kuralı neydi? (4 puan)

.....

.....

c) Ela yarışa nasıl hazırlanmıştı? Metinde bu bilgiyi veren cümleyi yazınız. (5 puan)

.....

.....

2 — 15 puan

Öğrenme çıktısı T.O.5.6

a) Aşağıdaki ifadeler metne göre doğruysa **D**, yanlışsa **Y** yazınız. (10 puan)

İfade	D / Y
1. Yarışa her sınıftan iki öğrenci katıldı.	
2. Kaan'ın çemberi bir taşa çarpıp devrildi.	
3. Ela yarışı ikinci sırada bitirdi.	
4. Ela ile Kaan son turu koşarak tamamladı.	
5. Dostluk Ödülü'nü okul müdürü verdi.	

b) Öğretmenin tahtaya yazdığı cümle, metinde açıkça verilen mesajdır. Bu mesajı kendi cümlelerinizle yazınız. (5 puan)

.....

.....

3 — 20 puan

Öğrenme çıktısı T.O.5.20

a) Aşağıdaki kelimelerin istenen anlam ilişkisindeki karşılığını okuma metninden bulup yazınız. (9 puan)

Kelime	İstenen ilişki	Metinden bulduğunuz kelime
yanıt	eş anlamlısı	
geride	zıt anlamlısı	
hızlı	zıt anlamlısı	

b) Aşağıdaki iki cümlede "yüz" kelimesinin anlamlarını yazınız. Bu iki kelime arasındaki anlam ilişkisinin adı nedir? (6 puan)

Ela'nın **yüzü** asıktı. Anlamı: .....

Şenliğe **yüz** veli katıldı. Anlamı: .....

Anlam ilişkisinin adı: .....

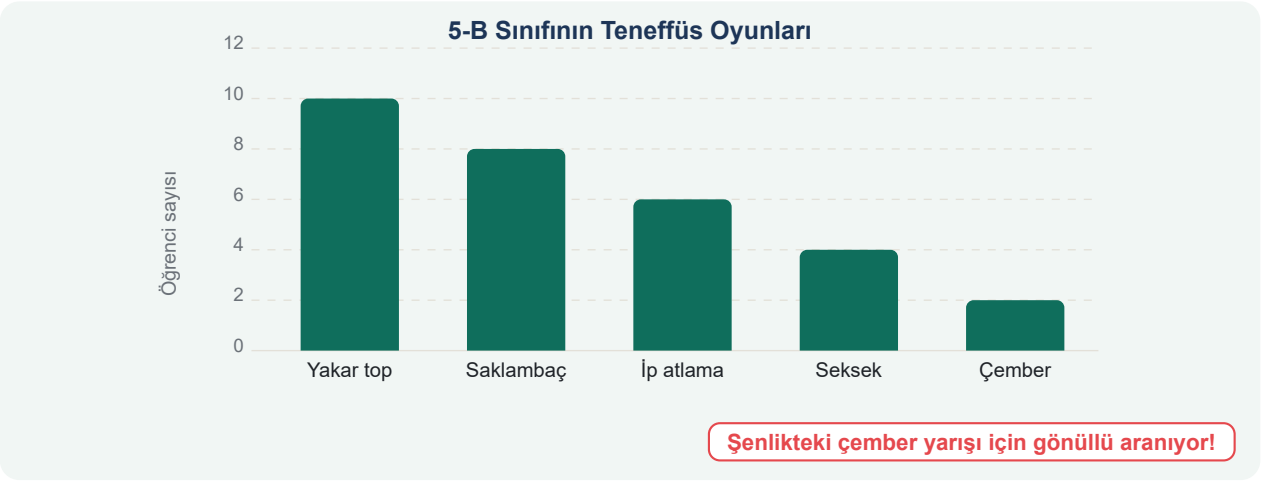
c) Metinden bir **ikileme** ve bir **pekiştirme** bularak yazınız. (5 puan)

İkileme: ..... Pekiştirme: .....

4 **15 puan**

Öğrenme çıktısı T.O.5.7

5-B sınıfı, teneffüste en çok oynanan oyunları bir ankette sordu. Sonuçlar sınıf panosuna aşağıdaki grafikle asıldı.

a) Grafiğe göre en çok ve en az oynanan oyunlar hangileridir? (4 puan)

.....

b) Grafiğe göre ankete kaç öğrenci katılmıştır? Saklambaç oynayanlar, seksek oynayanların kaç katıdır? (6 puan)

.....

.....

c) Panoya grafiğin altına bir not eklenmiştir. Not ile grafik birlikte düşünüldüğünde okura örtük olarak hangi mesaj verilmektedir? Grafikteki ipucunu da yazınız. (5 puan)

.....

.....

.....

5 **15 puan**

Öğrenme çıktısı T.Y.5.13

a) Aşağıdaki cümlelerde gereksiz kullanılan kelimeyi bulup yazınız. (9 puan)

Cümle	Gereksiz kelime
1. Bahçede yaklaşık otuz kadar öğrenci yarışı izliyordu.	
2. Kaan'ın dizi çok fazla acıyordu.	
3. Öğretmenimiz tahtaya kocaman büyük harflerle yazdı.	

b) Aşağıdaki cümlelerin her birinde anlamca birbirine ters düşen iki kelime yan yana gelmiştir. Her cümleyi çelişkiyi gidererek yeniden yazınız. (6 puan)

1. Ela kesinlikle yarışı bitirmiş olabilir.

.....

2. Yarış tam olarak yaklaşık on dakika sürdü.

.....

6 **20 puan**

Öğrenme çıktısı T.Y.5.16

a) Aşağıdaki cümlelerde koyu yazılan noktaların görevini yazınız. (8 puan)

Cümle	Noktanın görevi
Şenlik 15.04.2026 tarihinde yapıldı.	
Yarış saat 10.30'da başladı.	
Ela 3. sınıftan beri çember çeviriyor.	
Şenliği 1.250 kişi izledi.	

b) Aşağıdaki kelimeleri kısa çizgi kullanarak hecelerine ayırınız. (6 puan)

çember: ..... yarışçılar: ..... öğretmenimiz: .....

c) Satır sonunda bölünen kelimelerden doğru bölünenlerin kutusuna **D**, yanlış bölünenlerin kutusuna **Y** yazınız. Yanlış bölünenlerin doğrusunu yazınız. (6 puan)

☐ bah- / çe ☐ sop- / asıyla ☐ teneff- / üste ☐ ya- / rışçı

Doğrusu: .....

.....

Senaryo 2

5. Sınıf Türkçe • 1. Dönem 1. Ortak Yazılı Provası

Süre
40 dk

Ad Soyad: ..... **Sınıf:** ..... **No:** ..... **Puan:**

Yönerge
- Bu prova 6 açık uçlu sorudan oluşur ve toplam 100 puandır. Her sorunun puanı ve öğrenme çıktısı kartın üstünde yazılıdır.
- Cevaplarınızı soruların altındaki alana açık ve tam cümlelerle yazınız. Hesap ya da çizim gereken yerde işleminizi gösteriniz.

Soru dağılımı, MEB 1. Dönem Ortak Yazılı Sınavlar Konu Soru Dağılım Tablosu'na göredir. Sorular özgündür; resmî sınav kâğıdı değildir.

Soru	1	2	3	4	5	6	Toplam
Çıktı	T.O.5.5	T.O.5.6	T.O.5.15	T.O.5.7	T.O.5.7	T.Y.5.16	
Puan	15	20	15	15	15	20	**100**
Aldığınız							

1, 2 ve 3. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Rüzgârın Oyuncağı: Uçurtma

1 Uçurtma, rüzgârın gücüyle gökyüzünde süzülen en eski oyuncaklardan biridir. Ülkemizde bahar aylarında çocuklar tepelere, sahillere ve geniş çayırlara uçurtmalarıyla gelir. Uçurtma yapmak hem eğlenceli hem de sabır isteyen bir iştir.

2 Uçurtmanın iskeleti için önce iki çıta gerekir. Çıtalar, kolay kırılmayan ama hafif olan ince tahta parçalarıdır. Uzun çıta dikey, kısa çıta yatay olarak yerleştirilir ve birleştikleri yer iple sıkıca bağlanır. Böylece bir artı işareti oluşur.

3 İkinci adımda çıtaların uçları bir iple dolaşılır. Bu ip, iskeletin çerçevesini oluşturur. Ardından çerçeve, renkli bir kâğıdın ya da ince bir naylonun üzerine konur. Kâğıt, çerçeveden iki parmak taşacak biçimde kesilir; kenarları içe kıvrılıp yapıştırılır.

4 Üçüncü adımda kuyruk eklenir. Kuyruk, uçurtmanın havada dönüp durmasını önler, onu dengede tutar. Son olarak uçurtmaya misina bağlanır. Balıkçıların da kullandığı bu ince ama sağlam ip, bir makaraya sarılır.

5 Uçurtma uçurmak için en uygun hava, ağaç yapraklarını hafifçe sallayan meltemli havadır. Fırtınalı havalarda uçurtma kolayca parçalanabilir. Uçurtma; elektrik direklerinden, tellerden ve yollardan uzak, açık alanlarda uçurulmalıdır.

1 **15 puan**

Öğrenme çıktısı T.O.5.5

a) Aşağıdaki kelimelerin anlamını metindeki ipuçlarından tahmin ediniz. Tahmininizi destekleyen ipucunu da yazınız. (10 puan)

Kelime	Metindeki ipucu	Tahmin ettiğim anlam
çıta		
meltem		

b) Tahminlerinizin doğru olup olmadığını nasıl kontrol edersiniz? İki yol yazınız. (5 puan)

.....

.....

2 — 20 puan

Öğrenme çıktısı T.O.5.6

a) Metne göre uçurtma yapmak için gereken dört malzemeyi yazınız. (6 puan)

.....

.....

b) Kuyruğun uçurtmadaki görevi nedir? (4 puan)

.....

c) Uçurtma nerelerde uçurulmamalıdır? Metinde açıkça verilen bilgiyi yazınız. (5 puan)

.....

.....

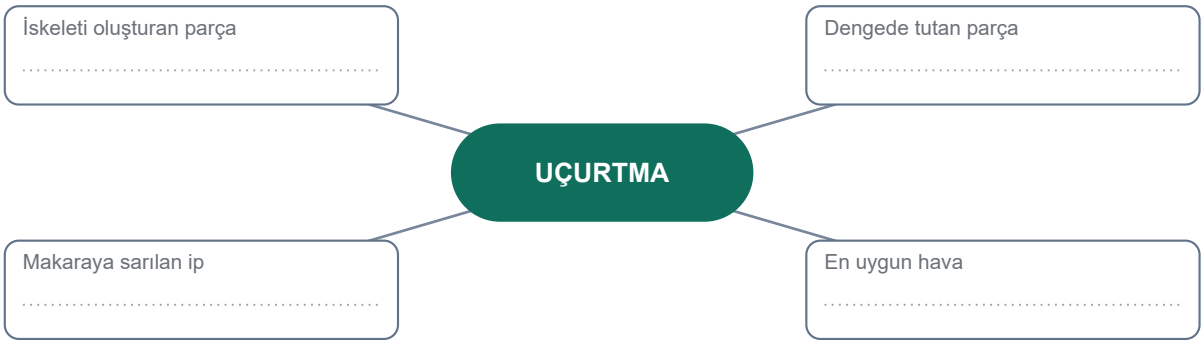
d) Aşağıdaki adımları metindeki sıraya göre numaralandırınız. (5 puan)

- ☐ Uçurtmaya kuyruk eklenir.
- ☐ Çıtalar artı biçiminde bağlanır.
- ☐ Misina bağlanıp makaraya sarılır.
- ☐ Çerçeve kâğıda yapıştırılır.

3 — 15 puan

Öğrenme çıktısı T.O.5.15

a) Metnin anahtar kelimeleriyle aşağıdaki kavram haritasını tamamlayınız. Her kutuya metinden bir kelime yazınız. (8 puan)

b) Anahtar kelimelerden yararlanarak metne yeni bir başlık yazınız. (4 puan)

.....

c) Metinde “balıkçı” kelimesi de geçmektedir. Bu kelime neden metnin anahtar kelimelerinden biri değildir? (3 puan)

.....

.....

4 **15 puan**

Öğrenme çıktısı T.O.5.7

Okulun uçurtma şenliği bu hafta yapılacak. Şenlik günü, aşağıdaki hava durumu tablosuna bakılarak seçilecek.

Gün	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma
Hava					
Rüzgâr	3 km/sa	16 km/sa	65 km/sa	4 km/sa	15 km/sa

Rüzgâr hızı 3-5 km/sa olduğunda ağaç yaprakları kıpırdamaz; 12-20 km/sa olduğunda yapraklar hafifçe sallanır.

a) Tablodan çarşamba günüyle ilgili açıkça okunan iki bilgiyi yazınız. (4 puan)

.....

.....

b) Pazartesi güneşli olduğu hâlde uçurtma uçurmaya uygun değildir. Tablodaki hangi ipucu bunu gösterir? (5 puan)

.....

.....

c) Şenlik için en uygun gün hangisidir? Tablodaki iki ipucuyla açıklayınız. (6 puan)

.....

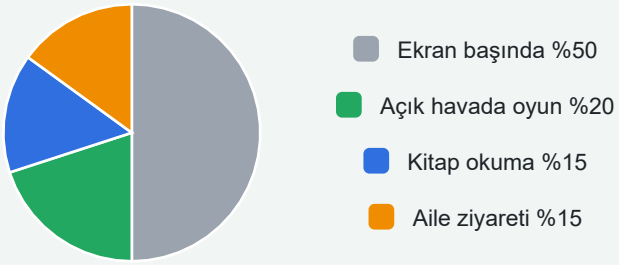
.....

5 **15 puan**

Öğrenme çıktısı T.O.5.7

Bir çocuk oyunları topluluğunun hazırladığı afişte aşağıdaki grafik ve slogan yer almaktadır.

Çocuklar hafta sonu boş zamanlarını en çok nerede geçiriyor?

Ekranı kapat, oyuna çık!

a) Grafikteki en büyük dilim hangi etkinliği gösterir? Açık havada oyun oynayanlar kitap okuyanlardan fazla mıdır? (4 puan)

.....

.....

b) Slogan ile grafik birlikte düşünüldüğünde afiş okura örtük olarak hangi mesajı vermektedir? (6 puan)

.....

.....

c) Afişte ekran başında geçen zaman gri, açık havada oyun yeşil renkle gösterilmiştir. Bu renk seçiminin amacı ne olabilir? (5 puan)

.....

.....

6 **20 puan**

Öğrenme çıktısı T.Y.5.16

a) Aşağıdaki cümlelerde koyu yazılan noktaların görevini yazınız. (8 puan)

Cümle	Noktanın görevi
Şenlik programı www.okulsenligimiz.k12.tr adresindedir.	
Açılış konuşmasını Dr. Selin Aydın yaptı.	
Her öğrenci 4 uçurtma yaptı: 8.4 = 32	
Gökyüzü renkli uçurtmalarla doldu.	

b) Aşağıdaki kelimeleri kısa çizgi kullanarak hecelerine ayırınız. (6 puan)

uçurtma: ..... rüzgârlı: ..... çıtaları: .....

c) Aşağıdaki metinde satır sonunda bölünen kelimelerden ikisi yanlış bölünmüştür. Yanlış bölünen kelimeleri bulup doğru bölünmüş hâllerini yazınız. (6 puan)

Uçurtmamızın kuy-
ruğunu renkli kâğıtlardan yap-
tık. Rüzgâr esince uçu-
rtmamız havalandı. Makaray-
ı çevirdikçe yükseldi.

1. ..... 2. .....

Senaryo 3

5. Sınıf Türkçe • 1. Dönem 1. Ortak Yazılı Provası

Süre
40 dk

Ad Soyad: ..... **Sınıf:** ..... **No:** ..... **Puan:**

Yönerge
- Bu prova 7 açık uçlu sorudan oluşur ve toplam 100 puandır. Her sorunun puanı ve öğrenme çıktısı kartın üstünde yazılıdır.
- Cevaplarınızı soruların altındaki alana açık ve tam cümlelerle yazınız. Hesap ya da çizim gereken yerde işleminizi gösteriniz.

Soru dağılımı, MEB 1. Dönem Ortak Yazılı Sınavlar Konu Soru Dağılım Tablosu'na göredir. Sorular özgündür; resmî sınav kâğıdı değildir.

Soru	1	2	3	4	5	6	7	Toplam
Çıktı	T.O.5.5	T.O.5.6	T.O.5.6	T.O.5.15	T.O.5.7	T.Y.5.13	T.Y.5.16	
Puan	10	15	15	15	15	15	15	**100**
Aldığınız								

1, 2, 3 ve 4. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Altın Anahtar

1 Arda, ödevlerini bitirdiği günlerde haftada iki kez yarım saat "Altın Anahtar" oyununu oynayabiliyordu. Oyunda bir adayı dolaşıyor, kapılardaki bilmeceleri çözüyordu. Her doğru cevapta bir anahtar kazanılıyordu. O akşam on ikinci anahtara yalnızca bir bilmece uzaktaydı.

2 Tam o sırada ekranın köşesinde bir mesaj belirdi. "KaptanYıldız" adlı bir oyuncu yazıyordu: "Merhaba! Sana 500 altın hediye edeceğim. Bunun için kullanıcı adını, şifreni ve okulunun adını yazman yeterli." Arda'nın gözleri parladı. 500 altınla adadaki bütün kapıları açabilirdi.

3 Parmakları klavyenin üstünde bir süre bekledi. Yazsa mı, yazmasa mı, karar veremiyordu. Bu tereddüt uzun sürmedi. Aklına öğretmeninin geçen hafta söyledikleri geldi: "Şifre, diş fırçası gibidir; kimseyle paylaşılmaz. Adınız, adresiniz, okulunuz da sizin kişisel bilginizdir."

4 Arda hemen oyunu duraklattı ve annesini çağırdı. Annesi mesajı okuyunca Arda'yı kutladı. Birlikte "KaptanYıldız"ı engellediler ve oyundaki "Şikâyet et" düğmesine bastılar. Annesi, çevrim içi oyunlarda temkinli olmak gerektiğini söyledi: Tanımadığın birine hemen güvenmemek, her adımı düşünerek atmak.

5 Ertesi gün oyunun yöneticilerinden bir mesaj geldi: "Bildiriminiz için teşekkür ederiz. Bu hesap, oyuncuların şifrelerini ele geçirmeye çalıştığı için kapatıldı." Arda o akşam on ikinci anahtarı kendi emeğiyle kazandı. Altın anahtardan daha değerli bir şey öğrendiğini düşünüyordu.

1 **10 puan**

Öğrenme çıktısı T.O.5.5

a) Aşağıdaki kelimelerin anlamını metindeki ipuçlarından tahmin ediniz. Tahmininizi destekleyen ipucunu da yazınız. (6 puan)

Kelime	Metindeki ipucu	Tahmin ettiğim anlam
tereddüt		
temkinli		

b) Tahmininizi kontrol etmek için 3. paragraftaki "Bu tereddüt uzun sürmedi." cümlesinde **tereddüt** kelimesinin yerine tahmin ettiğiniz anlamı koyarak cümleyi yeniden yazınız. Cümlenin anlamı korunuyor mu? (4 puan)

.....

.....

2 — 15 puan

Öğrenme çıktısı T.O.5.6

a) Arda “Altın Anahtar” oyununu hangi koşulla ve ne kadar süre oynayabiliyordu? (4 puan)

.....

.....

b) “KaptanYıldız” Arda’dan hangi üç bilgiyi istedi? (6 puan)

.....

c) Oyunun yöneticileri “KaptanYıldız”ın hesabını neden kapattı? (5 puan)

.....

.....

3 — 15 puan

Öğrenme çıktısı T.O.5.6

a) Aşağıdaki ifadeler metne göre doğruysa **D**, yanlışsa **Y** yazınız. (10 puan)

İfade	D / Y
1. Arda “Altın Anahtar” oyununu her gün oynuyordu.	
2. Oyunda her doğru cevapta bir anahtar kazanılıyordu.	
3. Arda şifresini yazdıktan sonra annesine haber verdi.	
4. Arda’nın annesi mesajı okuyunca onu kutladı.	
5. Arda on ikinci anahtarı 500 altınla satın aldı.	

b) Öğretmen şifreyi neye benzetmiştir? Bu benzetmeyle hangi kuralı anlatmak istemiştir? (5 puan)

.....

.....

4 — 15 puan

Öğrenme çıktısı T.O.5.15

a) Aşağıdaki kelime ve kelime gruplarından metnin içeriğini yansıtan dört anahtar kelimeyi işaretleyiniz. (8 puan)

☐ şifre ☐ klavye ☐ kişisel bilgi ☐ ada

☐ engellemek ☐ bilmece ☐ şikâyet ☐ akşam

b) Seçtiğiniz anahtar kelimelerden en az ikisini kullanarak metne yeni bir başlık yazınız. (4 puan)

.....

c) “Bilmece” kelimesi metinde geçtiği hâlde neden anahtar kelime değildir? Açıklayınız. (3 puan)

.....

.....

5 **15 puan**

Öğrenme çıktısı T.O.5.7

Arda'nın okulunda bir şenlik düzenlenecek. Okul panosuna aşağıdaki afiş asıldı.

GÜVENLİ OYUN ŞENLİĞİ

Oyna, eğlen, bilgini koru!

- Şifreni kimseyle paylaşma.
- Tanımadığın kişiye adını, adresini, okulunu yazma.
- Oyun süreni ailenle birlikte belirle.
- Rahatsız eden mesajı bir büyüğüne göster.

14 Kasım Cumartesi · **Saat 14.00** · **Okul spor salonu** · Katılım ücretsizdir.

"Oyun biter, kural bitmez."

a) Şenlik ne zaman ve nerede yapılacaktır? (4 puan)

.....

b) Arda, metinde afişteki kurallardan hangi ikisine uymuştur? Kuralın simgesini ve Arda'nın yaptığını yazınız. (5 puan)

.....

.....

c) Afişin altındaki "Oyun biter, kural bitmez." sözüyle verilmek istenen mesaj nedir? (6 puan)

.....

.....

6 **15 puan**

Öğrenme çıktısı T.Y.5.13

a) Aşağıdaki cümlelerde gereksiz kullanılan kelimeyi bulup yazınız. (9 puan)

Cümle	Gereksiz kelime
1. Arda bölümü tekrar yeniden başlattı.	
2. Arda ile annesi karşılıklı birbirlerine baktılar.	
3. Arda bu dersi ileride gelecekte de unutmayacak.	

b) Aşağıdaki cümlelerin her birinde anlamca birbirine ters düşen iki kelime yan yana gelmiştir. Her cümleyi çelişkiyi gidererek yeniden yazınız. (6 puan)

1. Arda bu oyunu galiba kesinlikle bitirecek.

.....

2. Şenliğe belki mutlaka katılacağım.

.....

7 **15 puan**

Öğrenme çıktısı T.Y.5.16

a) Aşağıdaki cümlelerde eksik bırakılan noktaları koyarak cümleleri yeniden yazınız. (8 puan)

Cümle	Doğru yazılışı
Şenlik 14 11 2026 tarihinde yapılacak	
Şenlik saat 14 00'te başlayacak	
Arda oyunun 3 bölümüne geçti	
Arda oyunda 12500 altın biriktirdi	

b) Aşağıdaki kelimeleri kısa çizgi kullanarak hecelerine ayırınız. (3 puan)

şikâyet: ..... anahtar: ..... klavye: .....

c) Satır sonunda bölünen kelimelerden doğru bölünenlerin kutusuna **D**, yanlış bölünenlerin kutusuna **Y** yazınız. Yanlış bölünenlerin doğrusunu yazınız. (4 puan)

☐ kul- / lanıcı ☐ eng- / ellemek ☐ şif- / re ☐ ana- / htar

Doğrusu: .....

.....

Senaryo 4

5. Sınıf Türkçe • 1. Dönem 1. Ortak Yazılı Provası

Süre
40 dk

Ad Soyad: ..... **Sınıf:** ..... **No:** ..... **Puan:**

Yönerge
- Bu prova 7 açık uçlu sorudan oluşur ve toplam 100 puandır. Her sorunun puanı ve öğrenme çıktısı kartın üstünde yazılıdır.
- Cevaplarınızı soruların altındaki alana açık ve tam cümlelerle yazınız. Hesap ya da çizim gereken yerde işleminizi gösteriniz.

Soru dağılımı, MEB 1. Dönem Ortak Yazılı Sınavlar Konu Soru Dağılım Tablosu'na göredir. Sorular özgündür; resmî sınav kâğıdı değildir.

Soru	1	2	3	4	5	6	7	Toplam
Çıktı	T.O.5.6	T.O.5.6	T.O.5.20	T.O.5.7	T.O.5.7	T.Y.5.13	T.Y.5.16	
Puan	10	15	15	15	15	15	15	**100**
Aldığınız								

OKUMA METNİ

1, 2 ve 3. sorular bu metne göre cevaplanacaktır.

Yedi Taşlık Kale

Ekim ayının son cumartesi günüydü. Poyraz, kuzeni Azra ile dedesinin köyündeki harman yerinde oturuyordu. Ellerinde bir top vardı ama ne oynayacaklarını bilemiyorlardı. Dedeleri, duvarın dibinden yassı taşlar toplayıp yanlarına geldi:

— Size çocukluğumun oyununu öğreteyim, dedi. Adı yedi kale.

Dede, yedi taşı en büyüğü altta, en küçüğü üstte olacak biçimde üst üste dizdi. Taşların on adım ötesine bir çizgi çekti. Sonra kuralları anlattı: Oyuncular iki takıma ayrılır. Bir takım, çizginin arkasından topu atarak kaleyi yıkmaya çalışır. Kale yıkılınca bu takım, kaleyi yeniden kurmak için koşar. Öbür takım ise topu onlara değdirmeye çalışır. Topun değdiği oyuncu oyundan çıkar. Kaleyi yeniden kuran takım turu kazanır.

Komşu çocukları Ilgaz ile Hira da gelince iki takım oldular. Azra, tekerlekli sandalyesini çizginin arkasına getirdi. Topu öyle bir attı ki kale bir anda yıkıldı. Poyraz taşlara koştu ama telaştan küçük taşı en alta koydu. Kale yine devrildi, Ilgaz da topu Poyraz'a değdirdi. İlk turu kaybettiler.

İkinci turda Azra bir yol buldu. Taşların başında durdu ve hangi taşın sırası geldiğini yüksek sesle söyledi. Poyraz da yalnızca onun sesini dinleyerek taşları dizdi. Kale bu kez sağlam kaldı ve turu onlar kazandı.

Hava kararırken hepsi bitkin düşmüştü. Ahırın önünde dedenin atı Yıldız, onları sessizce izliyordu. Poyraz, dedesine dönüp sordu:

— Bu oyunu okulda da oynayabilir miyiz?

Dede gülümseyerek yanıt verdi:

— Bir topunuz ve yedi taşınız varsa her yer oyun alanıdır.

1 **10 puan**

Öğrenme çıktısı T.O.5.6

Okuma metnindeki kişileri yaptıkları işlerle eşleştiriniz. Harflerden biri metinde hiç geçmeyen bir işi anlatır.

a) Her kişinin kutusuna doğru harfi yazınız. Her eşleştirme 2 puandır. (8 puan)

☐ 1. Dede	**A)** Topu Poyraz'a değdirdi.
☐ 2. Azra	**B)** Yedi taşı ilk kez üst üste dizdi.
☐ 3. Poyraz	**C)** Oyunun kurallarını bir deftere yazdı.
☐ 4. Ilgaz	**D)** Topu atıp kaleyi bir anda yıktı.
	E) Yalnızca bir sesi dinleyerek taşları dizdi.

b) Metinde hiç geçmeyen iş hangi harfle verilmiştir? Harf: ☐ (2 puan)

2 **15 puan** Öğrenme çıktısı T.O.5.6

Aşağıdaki soruları okuma metnine göre cevaplayınız. Cevabınızı metinde yazan bilgiye dayandırınız.

a) Dede kaleyi kurarken yedi taşı nasıl dizdi? (3 puan)

.....

b) Kale yıkılınca topu atan takım ne yapar? (3 puan)

.....

c) Topun değdiği oyuncuya ne olur? (3 puan)

.....

d) Poyraz, ilk turda kaleyi yeniden kurarken ne yaptı? (3 puan)

.....

.....

e) Azra, ikinci turda takımı için nasıl bir yol buldu? (3 puan)

.....

.....

3 **15 puan** Öğrenme çıktısı T.O.5.20

a) Aşağıdaki kelimelerin istenen anlam ilişkisindeki karşılığını okuma metninden bulup yazınız. (9 puan)

Kelime	İstenen ilişki	Metinden bulduğunuz kelime
cevap	eş anlamlısı	
yıkmak	zıt anlamlısı	
yorgun	yakın anlamlısı	

Her doğru kelime 3 puandır.

b) Metinden alınan aşağıdaki iki cümlede koyu yazılan kelimelerde "at" sözcüğü farklı anlamlarda kullanılmıştır. Her birinin anlamını yazınız. Bu iki "at" arasındaki anlam ilişkisinin adı nedir? (6 puan)

Topu öyle bir **attı** ki … Anlamı: .....

Dedenin **atı** Yıldız … Anlamı: .....

Anlam ilişkisinin adı: .....

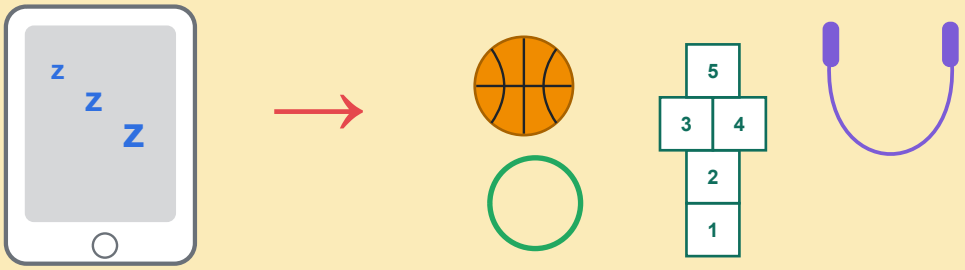
4 **15 puan**

Öğrenme çıktısı T.O.5.7

Mahallede asılan aşağıdaki afişi inceleyiniz ve soruları cevaplayınız.

PAZAR GÜNÜ SOKAK BİZİM!

Çınar Sokağı Oyun Günü

Pazar · Saat 10.00–16.00 · Çınar Sokağı · Gün boyu sokağa taşıt girmez.

a) Afişte açıkça verilen iki bilgiyi yazınız. (4 puan)

.....

.....

b) Afişte tablet ile oyun araçları arasına bir ok çizilmiştir. Afiş, bu görselle okura hangi mesajı örtük olarak vermektedir? Görseldeki ipucunu da yazınız. (6 puan)

.....

.....

.....

.....

c) Bu afiş en çok kimlere seslenmektedir? Görselden bir ipucuyla açıklayınız. (5 puan)

.....

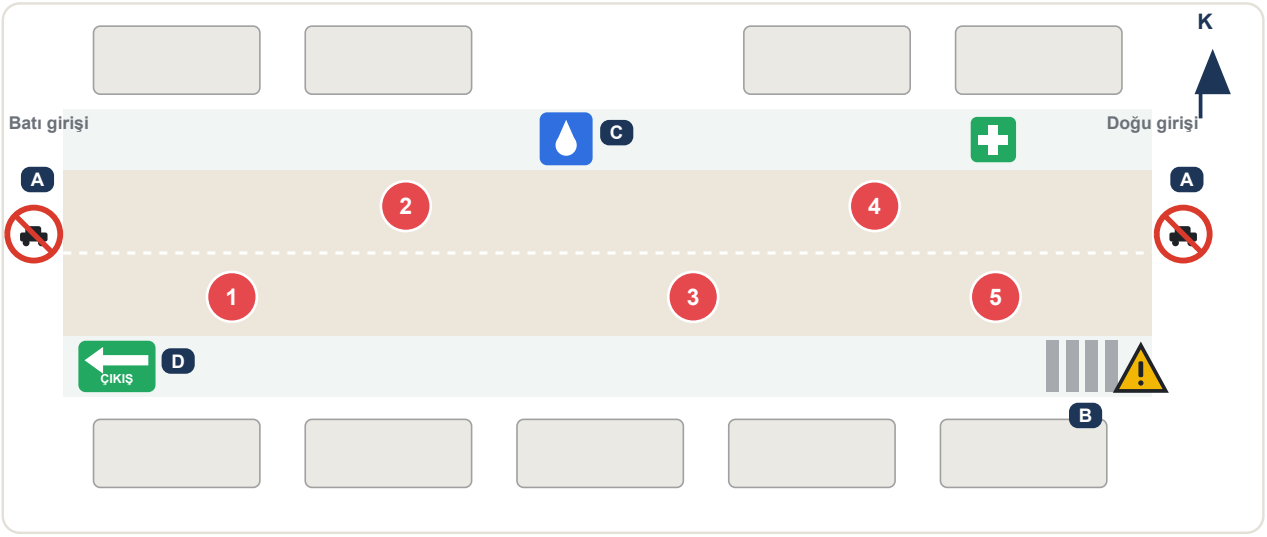
.....

.....

5 **15 puan**

Öğrenme çıktısı T.O.5.7

Çınar Sokağı'ndaki oyun gününün krokisi aşağıdadır. Krokiyi ve üzerindeki grafik simgeleri inceleyiniz.

Oyun alanları: 1 Seksek 2 İp atlama 3 Yedi kale 4 Tebeşirle resim 5 Masa oyunları İlk yardım

a) Krokideki A, B, C ve D simgelerinin ne anlattığını ve türünü (bilgi veren, yasaklayan, uyaran, yön gösteren) yazınız. (8 puan)

Simge		Ne anlatıyor?	Türü
	A		
	B		
	C		
	D		

Her simgenin anlamı 1, türü 1 puandır.

b) Doğu girişinden giren Hira çeşmeye yürüyor. Yolda sırasıyla hangi oyun alanlarının önünden geçer? İlk yardım noktası hangi oyun alanının karşısındadır? (4 puan)

.....

.....

c) A simgesi sokağın iki ucuna da konmuştur. Bunun nedeni ne olabilir? (3 puan)

.....

.....

6 — 15 puan

Öğrenme çıktısı T.Y.5.13

a) Hira'nın okul bültenine yazdığı paragrafta "büyük" kelimesi üç kez tekrarlanmıştır. Tekrarı gidermek için numaralı her "büyük" kelimesinin yerine anlamca uygun başka bir kelime yazınız. (6 puan)

> Okulumuzun **(1) büyük** bahçesinde oyun şenliği yapıldı. **(2) Büyük** çınarın altında ip atladık. Gün sonunda hepimiz **(3) büyük** bir sevinç yaşadık.

(1) ..... (2) ..... (3) .....

b) Doruk'un iletisindeki yabancı kelimelerin yerine yazılabilecek Türkçe karşılıkları yazınız. (4 puan)

> **Bu akşam online olursan bana yaz. Nickname'in neydi? Üçüncü level'ı birlikte geçelim. Game over olursa yeniden başlarız.**

online → ..... nickname → .....

level → ..... game over → .....

c) Aşağıdaki yakın anlamlı kelimeleri anlam derecesine göre en hafiften en güçlüye doğru sıralayınız. Sonra bunlardan birini yedi kale oyunuyla ilgili bir cümlede kullanınız. (5 puan)

kahkaha atmak **gülümsemek** **gülmek**

Sıralama: .....

.....

.....

7 — 15 puan

Öğrenme çıktısı T.Y.5.16

a) Aşağıdaki cümlelerde renkli ve büyük yazılan noktaların görevini kutudaki listeden bulunuz. Harfini cümlenin yanındaki kutuya yazınız. (6 puan)

> **A)** Cümlenin sonunu gösterme **B)** Kısaltmanın sonunu gösterme **C)** Sıra bildirme
> **Ç)** Tarihin gün, ay ve yılını ayırma **D)** Saat ile dakikayı ayırma **E)** Dört ya da daha çok basamaklı sayıyı gruplara ayırma

☐ Okul bahçemizde ip, top, çember vb**.** oyun araçları var.

☐ Şenliğe 1**.**200 kişi katıldı.

☐ Oyun alanına 2**.** kapıdan girdik.

☐ Dedem bize yeni bir oyun öğretti**.**

☐ Oyunlar 10**.**30 ile 12.00 arasında oynanacak.

☐ Oyun günü 26**.**10.2026 tarihinde yapılacak.

Her doğru harf 1 puandır.

b) Aşağıdaki kelimeleri kısa çizgi kullanarak hecelerine ayırınız. (4 puan)

oyuncak: ..... çember: .....

saklambaç: ..... arkadaşlık: .....

c) Satır sonunda yapılan aşağıdaki bölmelerden doğru olanların kutusuna ✓, yanlış olanların kutusuna ✗ koyunuz. Sonra yanlış bölmelerden birini doğru biçimde yazınız. (5 puan)

☐ bah- / çemizde ☐ a- / tarak ☐ kaz- / anmak ☐ tekerlek- / li

Doğru bölme: .....

Senaryo 5

5. Sınıf Türkçe • 1. Dönem 1. Ortak Yazılı Provası

Süre
40 dk

Ad Soyad: ..... **Sınıf:** ..... **No:** ..... **Puan:**

Yönerge
- Bu prova 7 açık uçlu sorudan oluşur ve toplam 100 puandır. Her sorunun puanı ve öğrenme çıktısı kartın üstünde yazılıdır.
- Cevaplarınızı soruların altındaki alana açık ve tam cümlelerle yazınız. Hesap ya da çizim gereken yerde işleminizi gösteriniz.

Soru dağılımı, MEB 1. Dönem Ortak Yazılı Sınavlar Konu Soru Dağılım Tablosu'na göredir. Sorular özgündür; resmî sınav kâğıdı değildir.

Soru	1	2	3	4	5	6	7	Toplam
Çıktı	T.O.5.5	T.O.5.6	T.O.5.6	T.O.5.7	T.O.5.20	T.Y.5.3	T.Y.5.13	
Puan	10	15	15	15	15	15	15	**100**
Aldığınız								

1, 2, 3 ve 5. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Mangala Akşamı

1 Kış akşamlarında dedemin evinde televizyon pek açılmazdı. Dedem dolaptan ceviz ağacından yapılmış uzun bir tahta çıkarırdı. Tahtanın üzerinde iki sıra hâlinde on iki küçük çukur, iki ucunda da birer büyük çukur vardı. Dedem küçük çukurlara "kuyu", büyüklerine "hazine" derdi.

2 Her kuyuya dörder taş koyduk. Kırk sekiz renkli taş, lambanın ışığında şeker gibi parlıyordu. Dedem kuralı anlattı: "Sıra sende olduğunda kendi kuyularından birindeki taşların hepsini alırsın. Birini aynı kuyuya bırakır, kalanları sağa doğru birer birer dağıtırsın. Son taşın kendi hazinene düşerse bir kez daha oynarsın."

3 İlk oyunu çabucak kaybettim. Taşlarımı hiç düşünmeden, gelişigüzel dağıtmıştım. İkinci oyunda dedemin hamlelerini dikkatle izledim. O, her taşı oynamadan önce kuyulara uzun uzun bakıyordu. "Mangala acele sevmez," dedi gülümseyerek. "Önce say, sonra oyna."

4 Üçüncü oyunda ben de saymaya başladım. En soldaki kuyumda yedi taş vardı. Bunları dağıtırsam sonuncusunun tam hazineme düşeceğini fark ettim. Taşları tek tek bıraktım. Son taş hazineye düşünce sevinçle ellerimi çırptım. Bir kez daha oynama hakkı kazanmıştım!

5 O akşam oyunu kazanamadım ama dedemin hazinesiyle benimki arasındaki fark çok azalmıştı. Dedem tahtayı dolaba kaldırırken "Bu oyun sana sabretmeyi öğretecek," dedi. Haklıydı; artık hamle yapmadan önce durup düşünüyordum.

1 — 10 puan

Öğrenme çıktısı T.O.5.5

a) Aşağıdaki kelimelerin anlamını metindeki ipuçlarından tahmin ediniz. Tahmininizi destekleyen ipucunu da yazınız. (6 puan)

Kelime	Metindeki ipucu	Tahmin ettiğim anlam
gelişigüzel		
hamle		

b) Tahminlerinizi sözlükten kontrol edeceksiniz. Sözlükte **hamle** mi yoksa **hazine** mi önce gelir? Nedenini açıklayınız. (4 puan)

.....

.....

2 — 15 puan

Öğrenme çıktısı T.O.5.6

a) Metne göre aşağıdaki tabloyu doldurunuz. (6 puan)

Mangala tahtası	Sayı
Küçük çukur (kuyu) sayısı	
Büyük çukur (hazine) sayısı	
Oyundaki taş sayısı	
Oyun başında her kuyudaki taş sayısı	

b) Dedeye göre oyuncunun son taşı kendi hazinesine düşerse ne olur? (4 puan)

.....

c) Anlatıcı ilk oyunu neden kaybetmiştir? Metinde açıkça verilen nedeni yazınız. (5 puan)

.....

.....

3 — 15 puan

Öğrenme çıktısı T.O.5.6

a) Aşağıdaki ifadeler metne göre doğruysa **D**, yanlışsa **Y** yazınız. (10 puan)

İfade	D / Y
1. Mangala tahtası ceviz ağacından yapılmıştı.	
2. Taşlar, alınan kuyu boş bırakılarak dağıtılır.	
3. Dede her hamleden önce kuyulara uzun uzun bakıyordu.	
4. Anlatıcı üçüncü oyunda en soldaki kuyusundaki taşları dağıttı.	
5. Anlatıcı o akşam dedesini yendi.	

b) Dede, “Mangala acele sevmez.” sözünden sonra torununa hangi öğüdü açıkça vermiştir? (5 puan)

.....

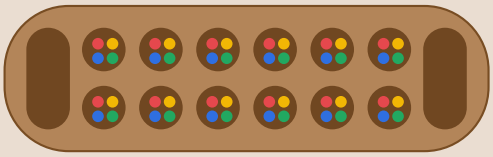
4 **15 puan**

Öğrenme çıktısı T.O.5.7

Anlatıcının dedesi yeni bir mangala takımı aldı. Oyunun kutusu aşağıdadır.

MANGALA

Zekâ ve strateji oyunu

7+ yaş

2 oyuncu

20 dakika

Dikkat! Küçük parçalar içerir. **3 yaşından küçük çocuklar için uygun değildir.**

Kutunun içindekiler: 1 oyun tahtası, 48 taş, 1 kural kitapçığı

a) Kutudaki simgelere göre bu oyun kaç kişiyle oynanır? Bir oyun yaklaşık ne kadar sürer? (4 puan)

.....

b) Kutudaki üçgen biçimli simge ne anlatmaktadır? Bu uyarı kutuya neden konmuş olabilir? (5 puan)

.....

.....

c) Anlatıcının 2 yaşındaki kardeşi renkli taşlarla oynamak istiyor. Kutudaki bilgilere göre ne yapılmalıdır? Nedeniyle açıklayınız. (6 puan)

.....

.....

5 **15 puan**

Öğrenme çıktısı T.O.5.20

a) Metinde zıt anlamlı olarak kullanılmış iki kelime çifti bulup yazınız. (4 puan)

1. ..... ↔ ..... 2. ..... ↔ .....

b) Metinde geçen iki ikilemeyi bulup yazınız. (4 puan)

.....

c) Dedenin “Mangala acele sevmez.” sözüne anlamca en yakın atasözünü işaretleyiniz. Seçiminizi metinden bir örnekle açıklayınız. (7 puan)

- ☐ Damlaya damlaya göl olur.
- ☐ Acele işe şeytan karışır.
- ☐ Bir elin nesi var, iki elin sesi var.

.....

.....

6 **15 puan**

Öğrenme çıktısı T.Y.5.3

a) Aşağıdaki paragrafların türünü (**betimleme**, **tanıtma**, **öyküleme**) yanlarındaki boşluğa yazınız. (6 puan)

Paragraf	Türü
A. Mangala, iki kişiyle oynanan bir zekâ ve strateji oyunudur. Oyun tahtasında on iki kuyu ve iki hazine bulunur. Oyunda kırk sekiz taş kullanılır. Hazinesinde en çok taş toplayan oyuncu kazanır.	
B. Geçen pazar dedemle yine mangala oynadık. Oyunun sonunda son taşımı hazineme bıraktım. Dedem önce şaşırdı, sonra gülümseyerek elimi sıktı.	
C. Tahtanın kenarları yıllar içinde aşınmış, rengi bal gibi koyulaşmıştı. Kuyulardaki renkli taşlar avucumda serin ve pürüzsüzdü.	

b) Okulda arkadaşlarınızla oynadığınız bir oyunun nasıl oynandığını adım adım anlatan 4-5 cümlelik bir paragraf yazınız. **önce, ardından, sonra, en sonunda** sözcüklerinden en az üçünü kullanınız. (9 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

7 **15 puan**

Öğrenme çıktısı T.Y.5.13

a) Aşağıdaki cümleleri gereksiz kullanılan kelimeyi çıkararak yeniden yazınız. (9 puan)

1. Dedem kuralları bana kısaca özetledi.

.....

2. Kazandığım taşları dedeme geri iade ettim.

.....

3. Oyun tahtası yaklaşık elli santimetre civarındaydı.

.....

b) Aşağıdaki cümlelerin her birinde anlamca birbirine ters düşen iki kelime yan yana gelmiştir. Her cümleyi çelişkiyi gidererek yeniden yazınız. (6 puan)

1. Bu akşam galiba kesin dedemi yeneceğim.

.....

2. Oyun aşağı yukarı tam yirmi dakika sürdü.

.....

Senaryo 6

5. Sınıf Türkçe • 1. Dönem 1. Ortak Yazılı Provası

Süre
40 dk

Ad Soyad: ..... **Sınıf:** ..... **No:** ..... **Puan:**

Yönerge
- Bu prova 8 açık uçlu sorudan oluşur ve toplam 100 puandır. Her sorunun puanı ve öğrenme çıktısı kartın üstünde yazılıdır.
- Cevaplarınızı soruların altındaki alana açık ve tam cümlelerle yazınız. Hesap ya da çizim gereken yerde işleminizi gösteriniz.

Soru dağılımı, MEB 1. Dönem Ortak Yazılı Sınavlar Konu Soru Dağılım Tablosu'na göredir. Sorular özgündür; resmî sınav kâğıdı değildir.

Soru	1	2	3	4	5	6	7	8	Toplam
Çıktı	T.O.5.5	T.O.5.6	T.O.5.6	T.O.5.7	T.O.5.15	T.O.5.20	T.Y.5.3	T.Y.5.16	
Puan	10	15	10	10	15	10	15	15	**100**
Aldığınız									

1, 2, 3, 4, 5 ve 6. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Leylek Yolu

1 Öğretmenimiz Selma Hanım, ders yılının başında bize bir görev verdi: "Her grup, oynarken öğreten bir kutu oyunu tasarlayacak." Bizim grupta dört kişiydik: Deniz, Mert, Zeynep ve ben. Uzun bir konuşmadan sonra oyunumuzun konusunda anlaştık: leyleklerin göç yolculuğu. Amacımız, oyuncuların oynarken leyleklerin nasıl göç ettiğini öğrenmesiydi.

2 Önce kütüphaneden kuşlarla ilgili kitaplar bulduk. Leyleklerin sonbaharda Afrika'ya gittiğini, ilkbaharda geri döndüğünü öğrendik. Bu kuşlar uzun yolculukta çoğu zaman kanat çırpmadan, sıcak hava akımlarıyla süzülüyordu. Denizin üstünde bu akımlar zayıf olduğu için leylekler geniş denizleri aşmaktan kaçınıyor, İstanbul Boğazı gibi dar geçitleri kullanıyordu.

3 Sonra kurallarımızı yazdık ve kartondan bir oyun tahtası yaptık. Tahtada köyden Afrika'ya uzanan kırk kare vardı. Oyuncular zar atıyor, bazı karelerde kart çekiyordu. "Sıcak hava kartı" çeken iki kare ilerliyor, "fırtına kartı" çeken bir tur bekliyordu.

4 Oyunu ilk kez sınıfta oynattığımızda bazı pürüzler ortaya çıktı. Oyun kırk beş dakika sürdü; arkadaşlarımız sonuna doğru sıkıldı. Bazı kurallar da karışıktı; herkes kart çekince ne yapacağını soruyordu. Gruba döndük, kare sayısını otuza indirdik. Kuralları da resimli küçük kartlara yazdık. İkinci kez oynattığımızda oyun yirmi dakikada bitti ve kimse kuralları sormadı.

5 Okul şenliğinde "Leylek Yolu"nu en çok küçük sınıflar oynadı. Bir öğrenci oyundan sonra kardeşine "Leylekler neden denizin üstünden uçmuyor, biliyor musun?" diye soruyordu. O an hepimiz büyük bir kıvanç duyduk. Oyunumuz gerçekten oynarken öğretiyordu.

1 **10 puan**

Öğrenme çıktısı T.O.5.5

a) Aşağıdaki kelimelerin anlamını metindeki ipuçlarından tahmin ediniz. Tahmininizi destekleyen ipucunu da yazınız. (6 puan)

Kelime	Metindeki ipucu	Tahmin ettiğim anlam
pürüz		
kıvanç		

b) **Kıvanç** kelimesini metindeki anlamıyla kullanarak kendi cümlenizi yazınız. (4 puan)

.....

2 **15 puan**

Öğrenme çıktısı T.O.5.6

a) Öğretmen gruplara hangi görevi vermiştir? (4 puan)

.....

b) Grup, oyunu ilk kez oynattığında hangi iki sorunla karşılaştı? Her sorunu nasıl çözdü? Tabloya yazınız. (6 puan)

	Sorun	Çözüm
1.		
2.		

c) Metne göre leylekler geniş denizleri aşmaktan neden kaçınır? (5 puan)

.....

.....

3 **10 puan**

Öğrenme çıktısı T.O.5.6

Aşağıdaki ifadeler metne göre doğruysa **D**, yanlışsa **Y** yazınız.

İfade	D / Y
1. Oyunu tasarlayan grupta beş öğrenci vardı.	
2. Grup, leylekler hakkındaki bilgileri kütüphanedeki kitaplardan buldu.	
3. Leylekler uzun yolculukta hep kanat çırparak uçar.	
4. “Fırtına kartı” çeken oyuncu iki kare geri gider.	
5. Oyun ikinci kez oynatıldığında yirmi dakikada bitti.	

4 **10 puan**

Öğrenme çıktısı T.O.5.7

Selma Hanım, sınıf panosuna aşağıdaki infografiği astı.

a) Metindeki grup, infografikteki hangi adımı iki kez uygulamıştır? Metinden bir kanıt yazınız. (4 puan)

.....

.....

b) İnfografikteki geri dönen ok ve en alttaki "İyi oyun bir kerede yapılmaz." sözü birlikte hangi mesajı vermektedir? (6 puan)

.....

.....

5 **15 puan**

Öğrenme çıktısı T.O.5.15

a) Aşağıdaki kelimelerden metnin içeriğini yansıtan dört anahtar kelimeyi seçerek kavram haritasındaki boş kutulara yazınız. (8 puan)

zar · göç · kütüphane · kutu oyunu · karton · leylek · şenlik · tasarlamak

b) Seçtiğiniz anahtar kelimelerden birinin metinle ilişkisini bir cümleyle açıklayınız. (4 puan)

.....

.....

c) Anahtar kelimelerden yararlanarak metnin konusunu bir cümleyle yazınız. (3 puan)

.....

6 **10 puan**

Öğrenme çıktısı T.O.5.20

a) Aşağıdaki kelimelerin metinde geçen eş anlamlılarını yazınız. (4 puan)

hedef: ..... seyahat: .....

b) Aşağıdaki cümlelerde **yüz** kelimesi farklı anlamlarda kullanılmıştır. Her cümledeki anlamı yazınız. (6 puan)

Cümle	"Yüz" kelimesinin anlamı
1. Leylek yuvası yüz yıllık bir çınarın tepesindeydi.	
2. Oyunu kazandığını duyunca Zeynep'in yüzü kızardı.	
3. Kuğular gölün ortasına doğru yavaşça yüzüyordu.	

7 **15 puan**

Öğrenme çıktısı T.Y.5.3

a) Aşağıdaki yazma amaçlarına en uygun paragraf türünü (**betimleme**, **tanıtma**, **öyküleme**) yazınız. (6 puan)

Yazma amacı	Paragraf türü
1. Oyununuzun adını, kaç kişiyle oynandığını ve amacını arkadaşlarınıza anlatmak	
2. Oyun tahtasının renklerini ve kartların görünüşünü okuyucunun gözünde canlandırmak	
3. Şenlik günü oyununuz oynanırken yaşananları sırasıyla anlatmak	

b) Tasarlamak istediğiniz bir kutu oyununu tanıtan 4-5 cümlelik bir paragraf yazınız. Paragrafta oyunun **adı**, **kaç kişiyle oynandığı**, **amacı** ve **nasıl kazanıldığı** bulunsun. (9 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

8 **15 puan**

Öğrenme çıktısı T.Y.5.16

a) Aşağıdaki cümlelerde eksik bırakılan noktaları koyarak cümleleri yeniden yazınız. (8 puan)

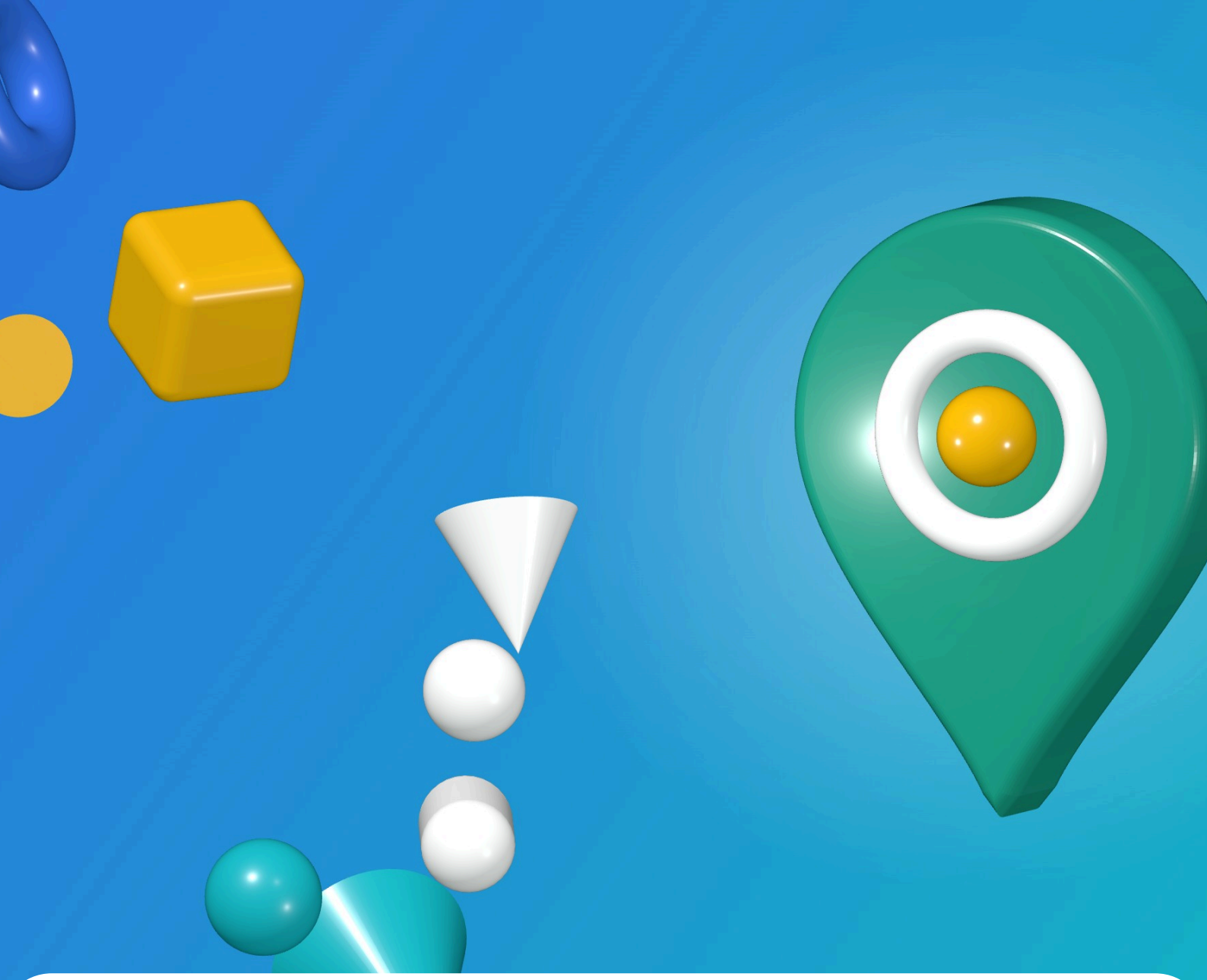
Cümle	Doğru yazılışı
Bazı leylekler göç ederken 10000 kilometreden fazla yol alır	
Oyunun 2 sürümü çok daha kısa sürdü	
Dr Ece Arslan oyunumuzu çok beğendi	
Kartlara kuş adları, göç yolları vb bilgiler yazdık	

b) Aşağıdaki kelimeleri kısa çizgi kullanarak hecelerine ayırınız. (3 puan)

kuş: ..... leylek: ..... Afrika: .....

c) Aşağıdaki cümlelerde kırmızı renkle gösterilen noktanın görevini yazınız. (4 puan)

Cümle	Noktanın görevi
1. Oyunu en çok 2. sınıflar oynadı.	
2. Leylekler 1. 500 metre yükseğe çıkabilir.	
3. Kitabı Prof. Dr. Kaan Ersoy yazmış.	
4. Leylekler ilkbaharda yuvalarına döner.	

Matematik

5. Sınıf •
1. Dönem 1. Ortak Yazılı Provaları

Senaryo 1 7 soru | **Senaryo 2** 7 soru | **Senaryo 3** 7 soru | **Senaryo 4** 6 soru | **Senaryo 5** 7 soru

Senaryo 1

5. Sınıf Matematik • 1. Dönem 1. Ortak Yazılı Provası

Süre **40 dk**

Ad Soyad: ..... **Sınıf:** ..... **No:** ..... **Puan:**

Yönerge

- Bu prova 7 açık uçlu sorudan oluşur ve toplam 100 puandır. Her sorunun puanı ve öğrenme çıktısı kartın üstünde yazılıdır.
- Cevaplarınızı soruların altındaki alana açık ve tam cümlelerle yazınız. Hesap ya da çizim gereken yerde işleminizi gösteriniz.

Soru dağılımı, MEB 1. Dönem Ortak Yazılı Sınavlar Konu Soru Dağılım Tablosu'na göredir. Sorular özgündür; resmî sınav kâğıdı değildir.

Soru	1	2	3	4	5	6	7	Toplam
Çıktı	MAT.5.3.1	MAT.5.3.2	MAT.5.3.3	MAT.5.3.4	MAT.5.3.5	MAT.5.3.6	MAT.5.3.7	
Puan	15	15	15	15	10	15	15	**100**
Aldığınız								

1 — 15 puan

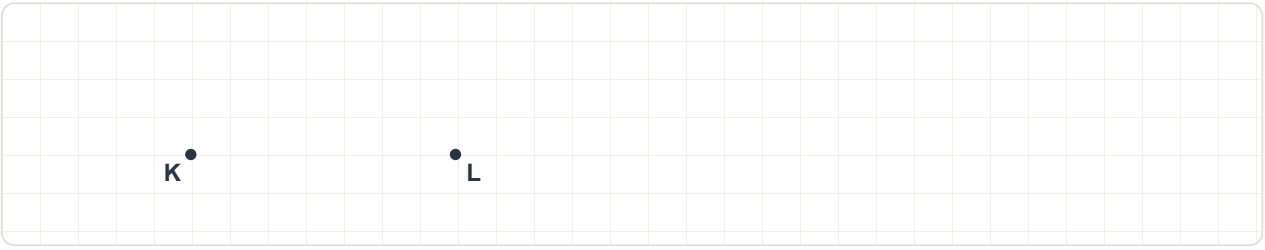
Öğrenme çıktısı MAT.5.3.1

Ada, okul bahçesinin krokisini defterine çizecek.

a) Tablodaki her çizim için kullanılması gereken aracı yazınız. *(Araçlar: cetvel, gönye, pergel, açıölçer)* (6 puan)

Çizim	Araç
1. Uzunluğu 5 cm olan [AB]	
2. A noktasından [AB]'ye dikme	
3. Merkezi O, yarıçapı 3 cm olan çember	
4. Ölçüsü 70° olan bir açı	
5. B noktasından başlayan bir ışın	
6. A ve B noktalarından geçen doğru	

b) Aşağıdaki kareli alanda [KL ışınını çiziniz. Sonra gönye kullanarak L noktasından bu ışına dikme çiziniz ve dik açıyı işaretleyiniz. (5 puan)

c) Ada, bahçedeki yuvarlak havuzu merkezi M, yarıçapı 2 cm olan bir çemberle gösterecek. Pergelin açıklığı kaç cm olmalıdır? Çizdiği çemberin çapı kaç cm olur? (4 puan)

Pergel açıklığı: ..... Çap: .....

2 **15 puan**

Öğrenme çıktısı MAT.5.3.2

a) Ada çizim yaparken aşağıdaki çıkarımlara ulaştı. Doğru olanlara **D**, yanlış olanlara **Y** yazınız. (10 puan)

Çıkarım	D / Y
1. Bir noktadan sayısız doğru geçer.	
2. Farklı iki noktadan yalnız bir doğru geçer.	
3. Bir ışının uzunluğu cetvelle ölçülebilir.	
4. Doğru parçasının iki uç noktası vardır.	
5. Bir doğrunun üzerindeki bir noktadan o doğruya iki farklı dikme çizilebilir.	

b) Ada, pergelin açıklığını hiç değiştirmeden [OA ışını üzerinde O'dan başlayarak yan yana üç işaret koydu ve B, C, D noktalarını buldu. |OB| = 3 cm ise |OD| kaç cm'dir? Nedenini açıklayınız. (5 puan)

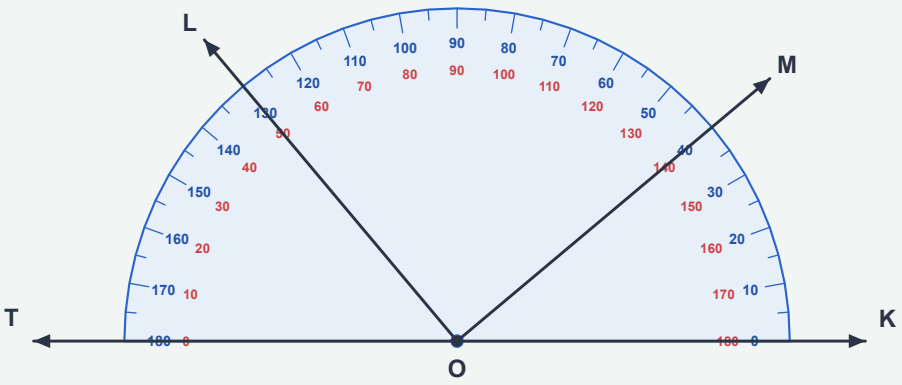
.....

.....

3 **15 puan**

Öğrenme çıktısı MAT.5.3.3

Ada, bahçedeki üç yolun kavşaktaki açılarını krokide açıölçerle ölçüyor. Açıölçerin merkezi O noktasındadır.

a) m($\widehat{KOL}$) kaç derecedir? Okurken açıölçerin iç ölçeğini mi dış ölçeğini mi kullandınız? Nedenini yazınız. (5 puan)

.....

.....

b) m($\widehat{KOM}$) ve m($\widehat{MOL}$) kaç derecedir? İşlemle gösteriniz. (6 puan)

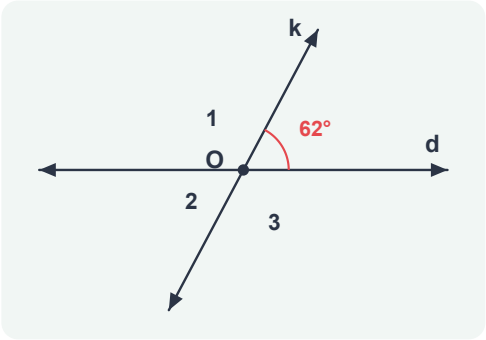
c) Tabloya açıların çeşidini yazınız. (4 puan)

$\widehat{KOL}$	$\widehat{KOM}$	$\widehat{MOL}$	$\widehat{KOT}$

4 — 15 puan

Öğrenme çıktısı MAT.5.3.4

Krokide Çınar Yolu (**d** doğrusu) ile Kavak Yolu (**k** doğrusu) O noktasında kesişiyor. Oluşan açılardan birinin ölçüsü 62°'dir.

a) 1, 2 ve 3 numaralı açıların ölçülerini bulunuz. Her birinin gerekçesini (ters açı / komşu bütünler açı) yazınız. (6 puan)

Açı	Ölçüsü	Gerekçesi
1		
2		
3		

b) Ada ölçümlerinden iki önerme yazdı. Boşlukları doldurunuz. (4 puan)

(1) İki doğru kesiştiğinde ters açıların ölçüleri ..... .

(2) Kesişen iki doğrunun oluşturduğu komşu açıların ölçüleri toplamı ..... derecedir.

c) Krokide Lale Sokağı ile Gül Sokağı ne kadar uzatılırsa uzatılsın hiç kesişmiyor. Çınar Yolu ise bu iki sokağı farklı noktalarda kesiyor. Bu iki sokağı gösteren doğruların birbirine göre durumu nedir? Aralarında açı oluşur mu? Çınar Yolu bu iki sokak için ne olarak adlandırılır? (5 puan)

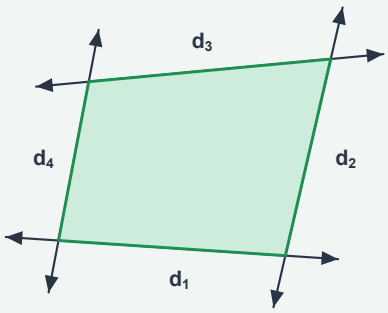
.....

.....

5 — 10 puan

Öğrenme çıktısı MAT.5.3.5

Bahçedeki çiçek tarhının kenarları, şekildeki gibi ardışık olarak kesişen doğrularla çizildi. Son doğru ilk doğruyu kesiyor.

a) Kaç doğru kullanılmıştır? Doğruların arasında kalan kapalı şeklin adı nedir? (4 puan)

.....

.....

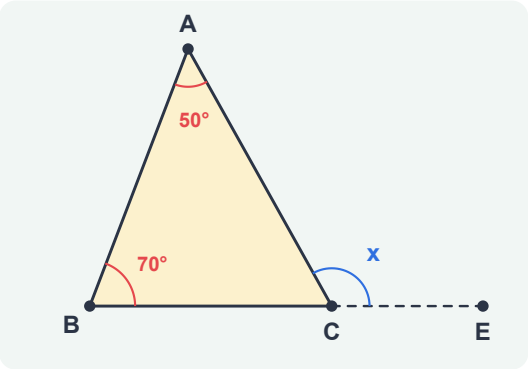
b) Aynı yöntemle farklı sayıda doğru kullanılırsa hangi çokgenler oluşur? Tabloyu doldurunuz. (6 puan)

Doğru sayısı	Çokgenin adı	Kenar sayısı	Köşe sayısı
3			
5			
6			

6 **15 puan**

Öğrenme çıktısı MAT.5.3.6

Bahçedeki üçgen biçimli oturma alanı ABC üçgeniyle gösterilmiştir. $m(\widehat{BAC}) = 50°$ ve $m(\widehat{ABC}) = 70°$'dir. B, C ve E noktaları aynı doğru üzerindedir.

a) ABC üçgeninin C köşesindeki iç açısının ölçüsü kaç derecedir? İşlemle gösteriniz. (5 puan)

b) Şekildeki x açısının ölçüsü kaç derecedir? Bu açı ABC üçgeninin iç açısı mı yoksa dış açısı mıdır? (4 puan)

.....

.....

c) Ada'nın arkadaşı Kaan, "Bir üçgenin iki açısı dik açı olabilir." diyor. Kaan'ın haklı olup olmadığını iç açıların ölçüleri toplamını kullanarak açıklayınız. Ayrıca eşkenar bir üçgenin her bir iç açısının kaç derece olduğunu yazınız. (6 puan)

.....

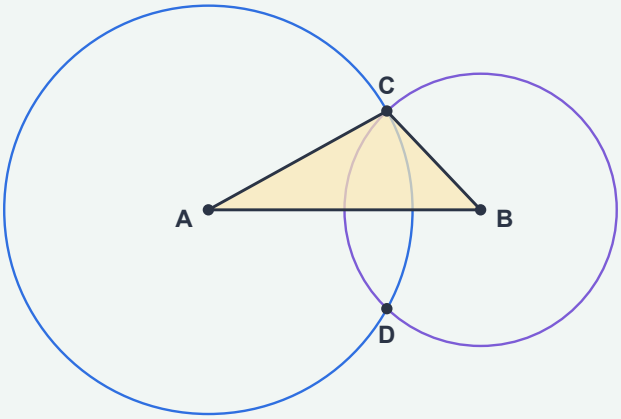
.....

.....

7 **15 puan**

Öğrenme çıktısı MAT.5.3.7

Ada, ölçme aracı kullanmadan bir üçgen inşa ediyor. Merkezi A, yarıçapı 3 cm olan çember ile merkezi B, yarıçapı 2 cm olan çember C ve D noktalarında kesişiyor. |AB| = 4 cm'dir. *(Çizim küçültülmüştür.)*

a) |AC| ve |BC| kaç cm'dir? Ölçmeden nasıl bildiğinizi açıklayınız. (6 puan)

.....

.....

b) ABC üçgeni kenar uzunluklarına göre hangi üçgen çeşididir? Nedenini yazınız. (4 puan)

.....

c) Ada, |AB| = 4 cm'yi değiştirmeden aynı yöntemle bir eşkenar üçgen inşa etmek istiyor. İki çemberin yarıçapları kaç cm olmalıdır? Bu durumu bir önerme olarak yazınız. (5 puan)

.....

.....

Senaryo 2

5. Sınıf Matematik • 1. Dönem 1. Ortak Yazılı Provası

Süre **40 dk**

Ad Soyad: ..... **Sınıf:** ..... **No:** ..... **Puan:**

Yönerge

- Bu prova 7 açık uçlu sorudan oluşur ve toplam 100 puandır. Her sorunun puanı ve öğrenme çıktısı kartın üstünde yazılıdır.
- Cevaplarınızı soruların altındaki alana açık ve tam cümlelerle yazınız. Hesap ya da çizim gereken yerde işleminizi gösteriniz.

Soru dağılımı, MEB 1. Dönem Ortak Yazılı Sınavlar Konu Soru Dağılım Tablosu'na göredir. Sorular özgündür; resmî sınav kâğıdı değildir.

Soru	1	2	3	4	5	6	7	Toplam
Çıktı	MAT.5.3.1	MAT.5.3.2	MAT.5.3.3	MAT.5.3.4	MAT.5.3.5	MAT.5.3.6	MAT.5.3.6	
Puan	15	15	15	15	10	15	15	**100**
Aldığınız								

1 — 15 puan

Öğrenme çıktısı MAT.5.3.1

Elif, okulun uçurtma atölyesinde uçurtmasının planını çiziyor.

a) Elif planında aşağıdaki gösterimleri kullandı. Her gösterimin nasıl okunduğunu tabloya yazınız. (5 puan)

Gösterim	Okunuşu
[AC]	
[AB	
$\overleftrightarrow{BD}$	
|AC|	
$m(\widehat{ABC})$	

b) Uçurtmanın bir çıtası O noktasından başlayıp A noktasından geçen ışındır. Kareli alanda [OA ışınını çiziniz. Sonra açıölçer kullanarak $m(\widehat{AOB}) = 60°$ olacak biçimde [OB ışınını çiziniz ve açıyı işaretleyiniz. (6 puan)

c) Elif, uçurtmanın kuyruğundaki yuvarlak süsleri pergelle çiziyor. Pergelin sivri ucunu M noktasına koydu ve açıklığını 2 cm yaptı. Çizdiği çemberin üzerindeki her noktanın M noktasına uzaklığı kaç cm'dir? Çemberi kendi cümlenizle tanımlayınız. (4 puan)

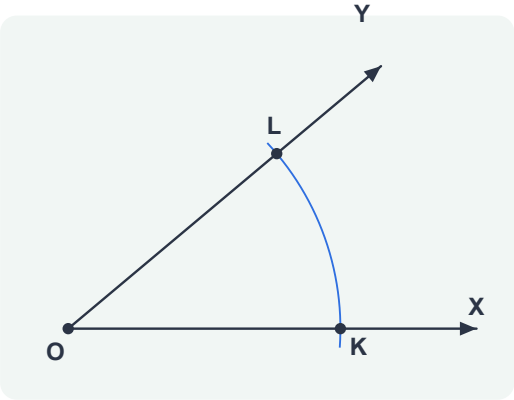
.....

.....

2 **15 puan**

Öğrenme çıktısı MAT.5.3.2

Elif, uçurtma iskeletini pergel ve çizgeçle inşa ediyor.

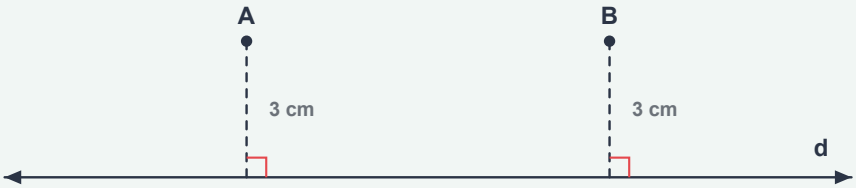

a) Pergelin sivri ucunu O noktasına koydu ve tek bir yay çizerek $\overset{\frown}{XOY}$ açısının kollarını K ve L noktalarında kesti. |OK| = 5 cm ise |OL| kaç cm'dir? Nedenini açıklayınız. KOL üçgeninin kenarları için ne söyleyebilirsiniz? (6 puan)

.....

.....

b) Elif, uçurtmanın iki yan çıtasını birbirine paralel yapmak istiyor. **d** doğrusu üzerindeki farklı iki noktadan gönyeyle dikmeler çizdi. Dikmelerin üzerinde **d** doğrusuna 3 cm uzaklıktaki A ve B noktalarını işaretledi. A ve B noktalarından geçen doğru ile **d** doğrusunun birbirine göre durumu nedir? Nedenini yazınız ve günlük hayattan bir örnek veriniz. (5 puan)

.....

.....

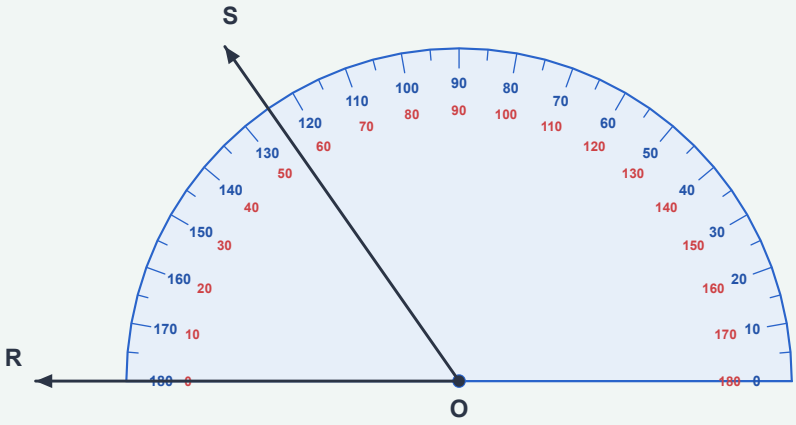
c) Elif'in çıkarımlarından doğru olanlara **D**, yanlış olanlara **Y** yazınız. (4 puan)

Çıkarım	D / Y
1. Işının bir başlangıç noktası vardır; ışın bir yönde sınırsız uzar.	
2. Bir doğrunun uzunluğu cetvelle ölçülebilir.	
3. Pergel açıklığı değiştirilmeden kesilen doğru parçalarının uzunlukları eşittir.	
4. Bir doğruya, dışındaki bir noktadan iki farklı dikme çizilebilir.	

3 **15 puan**

Öğrenme çıktısı MAT.5.3.3

Atölyede uçurtma ipini tutan çubuğun yerle yaptığı açı, açıölçerle ölçülüyor. Açıölçerin merkezi O noktasındadır; [OR yere paraleldir.

a) m($\widehat{ROS}$) kaç derecedir? Okurken açıölçerin iç ölçeğini mi dış ölçeğini mi kullandınız? Nedenini yazınız. (5 puan)

.....

.....

b) Elif, uçurtma makarasının kolunu başlangıç konumundan çeviriyor. Kolun dönmesiyle oluşan açılar için tabloyu doldurunuz. (6 puan)

Dönme	Açının ölçüsü	Açının adı
Tam dönme		
Yarım dönme		
Çeyrek dönme		

c) Uçurtmanın iki kanadındaki açılar ölçüldüğünde ikisinin de ölçüsü 48° bulundu. Ölçüleri eşit olan bu iki açıya ne ad verilir? Bu açılar dar, dik, geniş açılardan hangisidir? (4 puan)

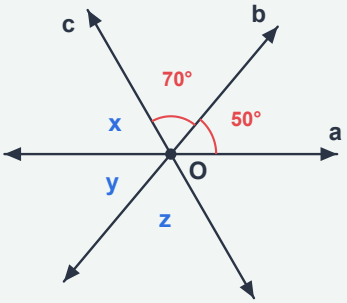
.....

.....

4 **15 puan**

Öğrenme çıktısı MAT.5.3.4

Uçurtmanın üç çıtası **a**, **b** ve **c** doğrularıyla gösterilmiştir. Üç doğru O noktasında kesişiyor.

a) x, y ve z ile gösterilen açıların ölçülerini bulunuz. Her birinin gerekçesini yazınız. (6 puan)

Açı	Ölçüsü	Gerekçesi
x		
y		
z		

b) Elif'in uçurtma kuyruğunu bağladığı açının ölçüsü 35°'dir. Bu açının tümleri ve bütünleri kaç derecedir? İşlemle gösteriniz. (5 puan)

c) Bir noktada kesişen üç doğrunun oluşturduğu 6 açı için aşağıdaki soruları yanıtlayınız. Şekildeki açılardan yararlanabilirsiniz. (4 puan)

(1) Altı açının hepsi dar açı olabilir mi? .....

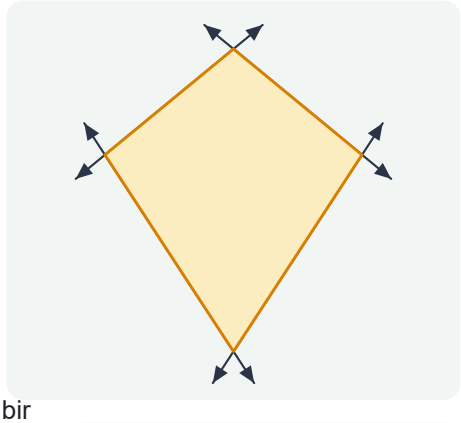
(2) Altı açının hepsi dik açı olabilir mi? .....

.....

5 **10 puan**

Öğrenme çıktısı MAT.5.3.5

Elif, uçurtmasının dış çerçevesini ardışık olarak kesişen doğrularla çizdi. Son doğru ilk doğruyu kesiyor.

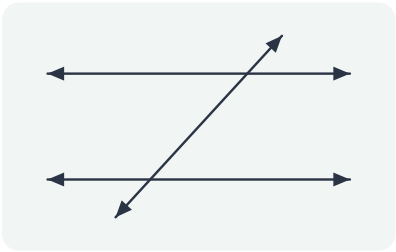

a) Kaç doğru kullanılmıştır? Oluşan kapalı şeklin adı nedir? Bu şeklin kaç kenarı ve kaç köşesi vardır? (4 puan)

.....

.....

b) Elif'in arkadaşı Ece, iki paralel doğru ve bu iki doğruyu kesen üçüncü bir doğru çizdi. Ece, "Üç doğru çizdim, öyleyse bir üçgen oluştu." diyor. Ece haklı mıdır? Çokgenin nasıl oluştuğunu da yazarak açıklayınız. (6 puan)

.....

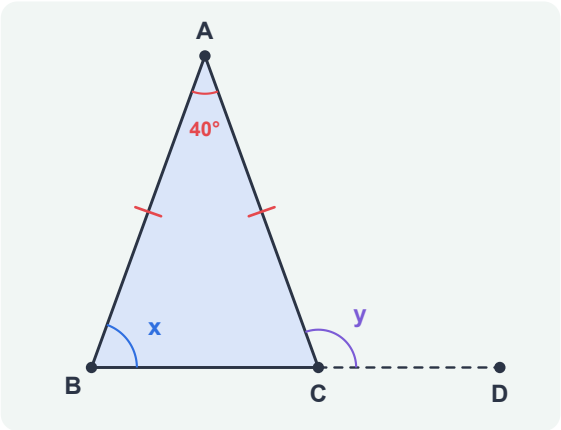
.....

.....

6 **15 puan**

Öğrenme çıktısı MAT.5.3.6

Uçurtmanın kuyruğundaki üçgen bayrakçık ABC ikizkenar üçgeniyle gösterilmiştir. |AB| = |AC| ve m($\widehat{BAC}$) = 40°'dir. B, C ve D noktaları aynı doğru üzerindedir.

a) x açısının ölçüsü kaç derecedir? İşlemle gösteriniz. (6 puan)

b) y açısının ölçüsü kaç derecedir? Bu açı ABC üçgeninin iç açısı mı yoksa dış açısı mıdır? (5 puan)

.....

.....

c) Elif, "Bir üçgenin iki açısı geniş açı olabilir." diyor. Elif haklı mıdır? Üçgenin iç açılarının ölçüleri toplamını kullanarak açıklayınız. (4 puan)

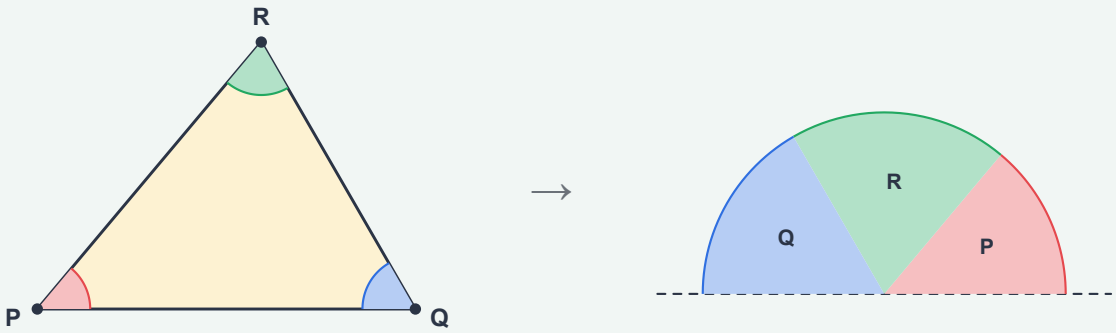
.....

.....

7 **15 puan**

Öğrenme çıktısı MAT.5.3.6

Elif, kâğıttan kestiği PQR üçgeninin üç köşesini koparıp köşeleri bir noktada, yan yana gelecek biçimde yapıştırdı.

a) Köşeler yan yana getirildiğinde nasıl bir açı oluşmuştur? Bu açının ölçüsü kaç derecedir? Bu etkinlik üçgenin iç açıları hakkında neyi gösterir? (5 puan)

.....

.....

b) Elif farklı üçgenlerin iki iç açısını ölçtü. Üçüncü açıyı ve üçgenin açılarına göre çeşidini tabloya yazınız. (6 puan)

Ölçülen iki açı	Üçüncü açı	Açılarına göre çeşidi
35° ve 55°		
20° ve 45°		
60° ve 60°		

c) Elif, “Kare bir düzgün çokgendir ama kenarları 3 cm ve 5 cm olan dikdörtgen düzgün çokgen değildir.” diyor. Elif’in görüşünü gerekçesiyle değerlendiriniz. (4 puan)

.....

.....

Senaryo 3

5. Sınıf Matematik • 1. Dönem 1. Ortak Yazılı Provası

Süre **40 dk**

Ad Soyad: ..... **Sınıf:** ..... **No:** ..... **Puan:**

Yönerge

- Bu prova 7 açık uçlu sorudan oluşur ve toplam 100 puandır. Her sorunun puanı ve öğrenme çıktısı kartın üstünde yazılıdır.
- Cevaplarınızı soruların altındaki alana açık ve tam cümlelerle yazınız. Hesap ya da çizim gereken yerde işleminizi gösteriniz.

Soru dağılımı, MEB 1. Dönem Ortak Yazılı Sınavlar Konu Soru Dağılım Tablosu'na göredir. Sorular özgündür; resmî sınav kâğıdı değildir.

Soru	1	2	3	4	5	6	7	Toplam
Çıktı	MAT.5.3.1	MAT.5.3.3	MAT.5.3.3	MAT.5.3.4	MAT.5.3.4	MAT.5.3.5	MAT.5.3.6	
Puan	15	15	15	15	15	10	15	**100**
Aldığınız								

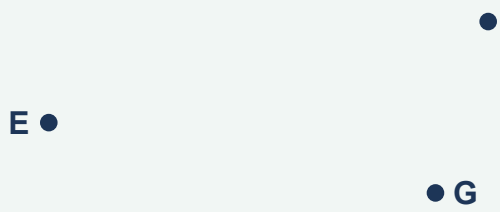
1 — 15 puan

Öğrenme çıktısı MAT.5.3.1

a) Tablodaki her sembolün nasıl okunduğunu yazınız. (4 puan)

Sembol	Okunuşu
[YZ]	
[ZY	
|YZ| = 6 cm	
d ⊥ k	

b) Çizgeç kullanarak [EF] doğru parçasını, [EG ışınını ve $\overleftrightarrow{FG}$ doğrusunu çiziniz. Sonra çizimde köşesi E olan açının adını sembolle yazınız. (5 puan)

Açının adı ve sembolü:

.....

c) Derin, bahçedeki bir ağacın çevresine çit yapacak. Çitin her noktası ağacın gövdesine 2 m uzaklıkta olacak. (6 puan)

(1) Çit hangi geometrik şekli oluşturur? *(1 puan)* Şekil: .....

(2) Bu şekli seçmenizin nedenini yazınız. *(1 puan)* .....

(3) Çitin içinde kalan, çim ekilecek bölgenin adı nedir? *(1 puan)* Bölge: .....

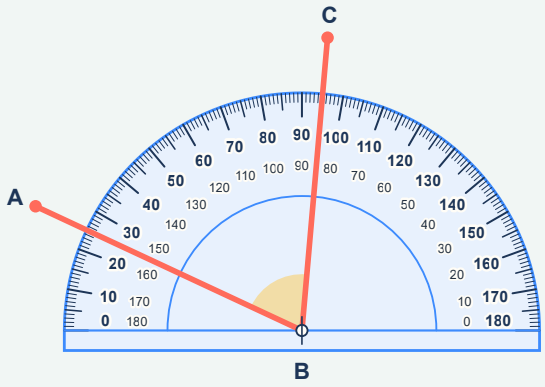
(4) Çitin çapı kaç metredir? İşlemle gösteriniz. *(2 puan)* Çap: .....

(5) Derin bu çiti defterine küçülterek çizecek. Hangi aracı kullanmalıdır? *(1 puan)* Araç: .....

2 **15 puan**

Öğrenme çıktısı MAT.5.3.3

Ece, ABC açısını ölçmek için açıölçeri şekildeki gibi yerleştiriyor.

a) $m(\widehat{ABC})$ kaç derecedir? İşlemle gösteriniz. (5 puan)

b) Ece "$m(\widehat{ABC}) = 95°$" diyor. Ece'nin hatası nedir? (3 puan)

.....

.....

c) ABC açısı hangi açı çeşididir? Dik açı olması için [BC kolu kaç derece daha açılmalıdır? (3 puan)

.....

.....

d) Açıölçerle bir açıyı ölçmenin adımları karışık verilmiştir. Kutulara 1'den 4'e kadar sıra numarası yazınız. (4 puan)

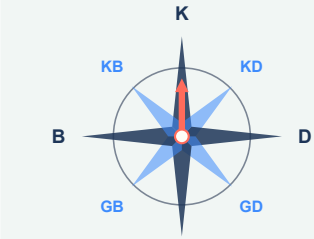
- ☐ Öbür kolun, aynı ölçekte gösterdiği sayıyı okuyunuz.
- ☐ Açıölçerin merkezini açının köşesine yerleştiriniz.
- ☐ Bu kolun 0'ı hangi ölçekte (iç ya da dış) gösterdiğine bakınız.
- ☐ Açıölçerin 0 çizgisini açının kollarından biriyle çakıştırınız.

3 **15 puan**

Öğrenme çıktısı MAT.5.3.3

Bir rüzgâr gülünde ana ve ara yönler şekildeki gibi gösterilmiştir. Komşu iki yön arasındaki açılar eş açılardır. Rüzgâr fırıldağının oku şu an K'yi gösteriyor.

a) Komşu iki yön arasındaki açı kaç derecedir? İşlemle gösteriniz. (4 puan)

K: kuzey, D: doğu, G: güney, B: batı

b) Ok, K'den başlayarak saat yönünde dönüyor. Tabloyu doldurunuz. (6 puan)

Okun dönüşü	Dönme açısı	Açı çeşidi
K → KD		
K → D		
K → GD		

c) Ok, K'den saat yönünde dönerek G'ye geliyor. Sonra aynı yönde dönmeye devam ederek yeniden K'ye ulaşıyor. (5 puan)

(1) K'den G'ye dönme kaç derecedir? Bu açının adı nedir? *(2 puan)* .....

(2) K'den yeniden K'ye dönme kaç derecedir? Adı nedir? *(2 puan)* .....

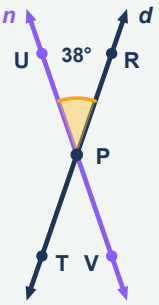
(3) Doğru açı ile tam açı arasındaki ilişkiyi bir cümleyle yazınız. *(1 puan)*

.....

4 — 15 puan

Öğrenme çıktısı MAT.5.3.4

Katlanır bir kamp sandalyesinin çapraz ayakları, yandan bakıldığında P noktasında kesişen d ve n doğruları gibi görünmektedir. Ayakların üst uçları arasındaki açı $m(\widehat{RPU}) = 38°$'dir.

a) $m(\widehat{TPV})$, $m(\widehat{UPT})$ ve $m(\widehat{VPR})$ kaçar derecedir? Her birinin gerekçesini yazınız. (6 puan)

b) Sandalye biraz daha açılınca $m(\widehat{RPU}) = 90°$ oluyor. Öbür üç açı kaçar derece olur? d ve n doğrularının birbirine göre durumunu sembolle yazınız. (3 puan)

.....

.....

c) Tabloyu doldurunuz. Tümleri ya da bütünleri olmayan açı için "yok" yazınız. (6 puan)

Açının ölçüsü	Tümlerinin ölçüsü	Bütünlerinin ölçüsü
28°		
72°		
110°		

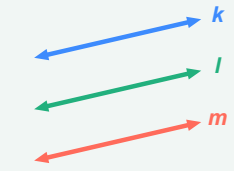
5 — 15 puan

Öğrenme çıktısı MAT.5.3.4

Aşağıda düzlemde çizilmiş, birbirinden farklı k, l ve m doğrularının dört durumu verilmiştir.

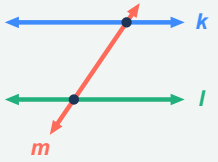
a) Her durumda doğruların kaç noktada kesiştiğini panelin altına yazınız. (6 puan)

1

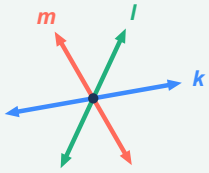
Kesişim: .....

2

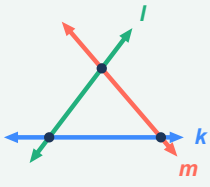
Kesişim: .....

3

Kesişim: .....

4

Kesişim: .....

2. durumda k ile l: ..... m doğrusu k ve l'nin: .....

b) 3. durumda üç doğru tek noktada kesişmiş ve altı açı oluşmuştur. Bu altı açının ölçüleri toplamı kaç derecedir? Ece "Bu altı açının hepsi dik açı olabilir." diyor. Ece haklı mıdır? İşlemle gösteriniz. (5 puan)

c) Üç doğru tek noktada kesiştiğinde altı açının hepsi dar açı olabilir mi? Ters açıların eş olduğunu kullanarak altı açı için örnek ölçüler yazınız. (4 puan)

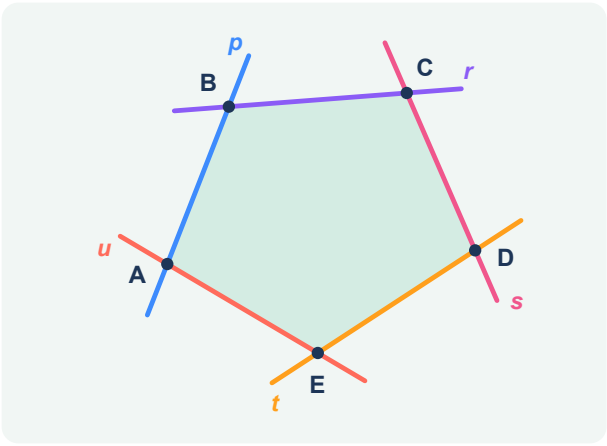
.....

.....

6 **10 puan**

Öğrenme çıktısı MAT.5.3.5

Şekildeki çokgen; p, r, s, t ve u doğrularının, son doğru ilk doğruyla kesişecek biçimde ardışık kesişmesiyle oluşmuştur.

a) Çokgenin her köşesi hangi iki doğrunun kesişimidir? Yazınız. (5 puan)

A: ..... ile .....

B: ..... ile .....

C: ..... ile .....

D: ..... ile .....

E: ..... ile .....

b) Bu çokgenin adı nedir? Aynı yolla 8 doğru kullanılırsa kaç kenarlı bir çokgen oluşur? (2 puan)

.....

.....

c) Bir çokgen oluşturmak için en az kaç doğru gerekir? Daha az doğruyla neden çokgen oluşmaz? Açıklayınız. (3 puan)

.....

.....

7 **15 puan**

Öğrenme çıktısı MAT.5.3.6

a) Selin ile Umut'un söylediklerini okuyunuz. Her biri için "Doğru" ya da "Yanlış" yazınız ve gerekçesini belirtiniz. (4 puan)

Selin: Bir üçgenin iki iç açısı dik açı olabilir.

Karar: .....

.....

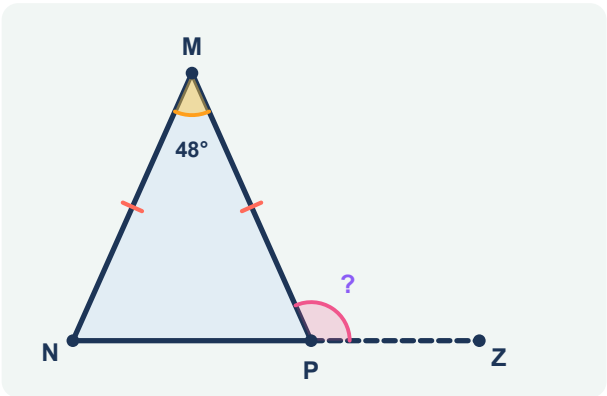
.....

Umut: Bir üçgenin üç iç açısı da dar açı olabilir.

Karar: .....

.....

.....

b) MNP üçgeninde |MN| = |MP| ve $m(\widehat{NMP}) = 48°$'dir. [NP] kenarı Z noktasına doğru uzatılmıştır. $m(\widehat{MNP})$, $m(\widehat{MPN})$ ve $m(\widehat{MPZ})$ kaçar derecedir? (6 puan)

c) Bir üçgenin iki iç açısının ölçüleri 35° ve 55°'dir. Üçüncü açının ölçüsünü bulunuz. Bu üçgen açılarına göre hangi tür üçgendir? (5 puan)

Senaryo 4

5. Sınıf Matematik • 1. Dönem 1. Ortak Yazılı Provası

Süre
40 dk

Ad Soyad: ..... **Sınıf:** ..... **No:** ..... **Puan:**

Yönerge
- Bu prova 6 açık uçlu sorudan oluşur ve toplam 100 puandır. Her sorunun puanı ve öğrenme çıktısı kartın üstünde yazılıdır.
- Cevaplarınızı soruların altındaki alana açık ve tam cümlelerle yazınız. Hesap ya da çizim gereken yerde işleminizi gösteriniz.

Soru dağılımı, MEB 1. Dönem Ortak Yazılı Sınavlar Konu Soru Dağılım Tablosu'na göredir. Sorular özgündür; resmî sınav kâğıdı değildir.

Soru	1	2	3	4	5	6	Toplam
Çıktı	MAT.5.3.1	MAT.5.3.2	MAT.5.3.3	MAT.5.3.3	MAT.5.3.4	MAT.5.3.5	
Puan	15	15	15	15	20	20	**100**
Aldığınız							

1 — 15 puan

Öğrenme çıktısı MAT.5.3.1

Can, okulun bisiklet kulübü için parkur planı çiziyor.

a) Tablodaki her çizim için uygun aracı ve nedenini yazınız. (6 puan)

Çizim	Araç	Neden bu araç?
1. Parkurun düz bölümünü gösteren [KL] (uzunluğu ölçülmeden)		
2. Dönüş noktasının çevresindeki yuvarlak pist		
3. Başlangıç çizgisine dik olan güvenlik hattı		

b) Kareli alanda A ve B noktaları verilmiştir. (1) A ve B'den geçen **d** doğrusunu çiziniz. (2) A'dan başlayan ve B'den geçmeyen bir ışın çiziniz. (3) B noktasından **d** doğrusuna dikme çiziniz. (5 puan)

c) Can, bisikletin gidonunu düz konumdan sola çevirdi. Gidonun ilk konumu ile son konumu arasında ne oluşur? Bunu bir ışının dönmesiyle açıklayınız. (4 puan)

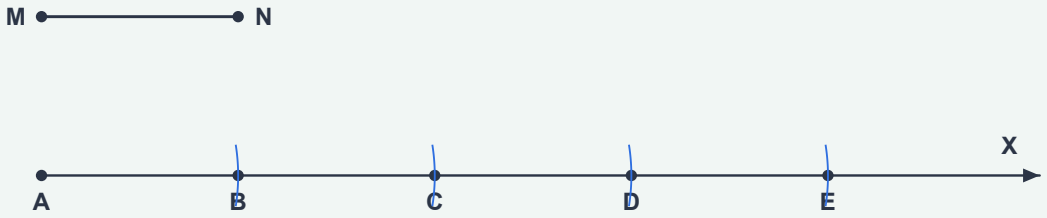
.....

.....

2 **15 puan**

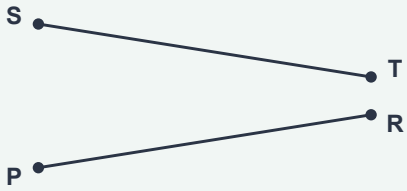
Öğrenme çıktısı MAT.5.3.2

a) Can, pergelin açıklığını [MN] kadar ayarladı ve açıklığı değiştirmeden [AX ışını üzerinde A'dan başlayarak art arda dört parça kesti; B, C, D ve E noktalarını buldu. |MN| = 2 cm'dir. |AE| ve |BD| kaç cm'dir? Nedenini açıklayınız. (6 puan)

b) Bisiklet yolunun iki kenarı **a** ve **b** doğrularıyla gösterilmiştir. Can, **a** doğrusunun üç farklı noktasından gönyeyle dikmeler çizdi. Her dikmede **b** doğrusuna uzaklığı 4 cm buldu. Can'ın çıkarımı ne olmalıdır? **a** ve **b** kesişir mi? Durumu sembolle gösteriniz. (5 puan)

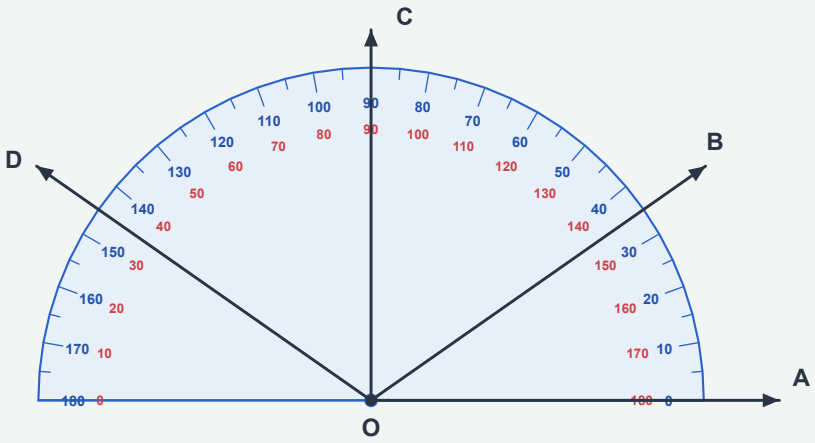
c) Can'ın arkadaşı, şekildeki [PR] ve [ST] için "Bu iki doğru parçası kesişmiyor, öyleyse paraleldir." diyor. Bu çıkarımı değerlendiriniz. (4 puan)

3 **15 puan**

Öğrenme çıktısı MAT.5.3.3

Can, rampanın planındaki açıları açıölçerle ölçüyor. Açıölçerin merkezi O noktasındadır.

a) m($\widehat{AOB}$) kaç derecedir? Açıölçerin hangi ölçeğini okudunuz? Nedenini yazınız. (4 puan)

.....

.....

b) m($\widehat{BOC}$), m($\widehat{COD}$) ve m($\widehat{AOD}$) kaç derecedir? Gerekirse işlemle gösteriniz. (6 puan)

c) Tabloya açıların çeşidini yazınız. Sonra $\widehat{BOC}$ ile $\widehat{COD}$ için ne söyleyebileceğinizi yazınız. (5 puan)

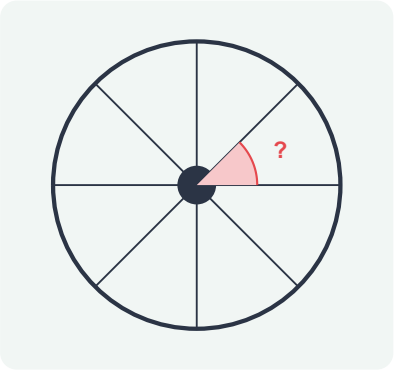
$\widehat{AOB}$	$\widehat{AOC}$	$\widehat{AOD}$	$\widehat{BOD}$

.....

4 **15 puan**

Öğrenme çıktısı MAT.5.3.3

Can'ın bisiklet tekerleğinde 8 tel, merkeze eşit aralıklarla bağlanmıştır.

a) Komşu iki tel arasındaki açı kaç derecedir? Tam açının ölçüsünü kullanarak açıklayınız. (5 puan)

b) Tekerlek yarım tur döndüğünde bir tel kaç derecelik açı oluşturur? Çeyrek tur döndüğünde kaç derecelik açı oluşturur? Bu açıların adlarını yazınız. (5 puan)

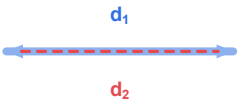
Dönme	Açının ölçüsü	Açının adı
Yarım tur		
Çeyrek tur		

c) Can, açıları ölçmek için açıölçer yerine kalem kapağının ucundaki açıyı birim olarak kullanmayı öneriyor. Sınıftaki herkesin ölçümlerini karşılaştırabilmesi için hangi birim kullanılmalıdır? Nedenini yazınız. (5 puan)

5 **20 puan**

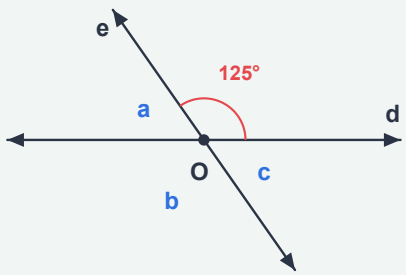
Öğrenme çıktısı MAT.5.3.4

a) Parkurdaki yolların planı aşağıda doğrularla gösterilmiştir. Her çizimdeki iki doğrunun birbirine göre durumunu yazınız. (8 puan)

			
(1)	(2)	(3)	(4) .....

4. çizimde d_1 ve d_2 doğrularının bütün noktaları ortaktır.

b) Şekilde **d** ve **e** doğruları O noktasında kesişiyor. a, b ve c açılarının ölçülerini gerekçeleriyle bulunuz. Şekilde hem komşu hem bütünler olan bir açı çifti yazınız. (8 puan)

.....

.....

.....

c) Can şu önermeyi yazdı: "İki doğru kesiştiğinde oluşan açılardan biri dik açıysa diğer üç açı da dik açıdır." Önermeyi değerlendiriniz. Bu doğrular nasıl adlandırılır? (4 puan)

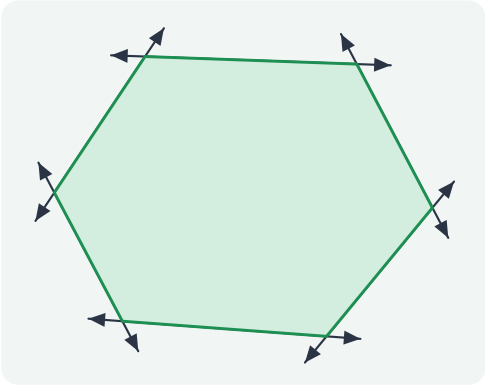
.....

.....

6 **20 puan**

Öğrenme çıktısı MAT.5.3.5

Parkurun dış sınırı, şekildeki gibi ardışık olarak kesişen doğrularla çizildi. Son doğru ilk doğruyu kesiyor.

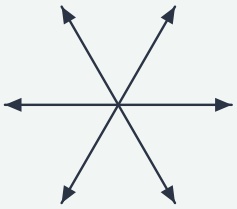
a) Kaç doğru kullanılmıştır? Oluşan kapalı şeklin adı nedir? Bu şeklin kaç kenarı ve kaç köşesi vardır? (8 puan)

.....

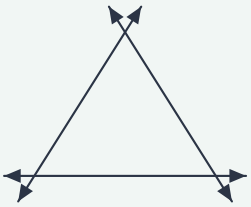
.....

.....

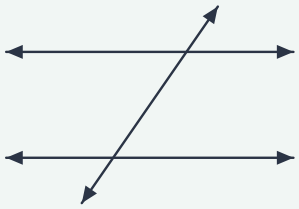
b) Can'ın arkadaşları üçer doğru çizdi. Hangi çizimde çokgen oluşmuştur? Çokgen oluşmayan çizimlerin nedenini yazınız. (6 puan)

(A)

(B)

(C)

.....

.....

.....

c) Can, "Dört doğru çizersem her zaman bir dörtgen oluşur." diyor. Can'ın önermesi doğru mudur? Önermeyi her zaman doğru olacak biçimde yeniden yazınız. (6 puan)

.....

.....

.....

Senaryo 5

5. Sınıf Matematik • 1. Dönem 1. Ortak Yazılı Provası

Süre **40 dk**

Ad Soyad: ..... **Sınıf:** ..... **No:** ..... **Puan:**

Yönerge

- Bu prova 7 açık uçlu sorudan oluşur ve toplam 100 puandır. Her sorunun puanı ve öğrenme çıktısı kartın üstünde yazılıdır.
- Cevaplarınızı soruların altındaki alana açık ve tam cümlelerle yazınız. Hesap ya da çizim gereken yerde işleminizi gösteriniz.

Soru dağılımı, MEB 1. Dönem Ortak Yazılı Sınavlar Konu Soru Dağılım Tablosu'na göredir. Sorular özgündür; resmî sınav kâğıdı değildir.

Soru	1	2	3	4	5	6	7	Toplam
Çıktı	MAT.5.3.1	MAT.5.3.2	MAT.5.3.3	MAT.5.3.3	MAT.5.3.4	MAT.5.3.4	MAT.5.3.5	
Puan	15	15	15	15	15	10	15	**100**
Aldığınız								

1 — 15 puan

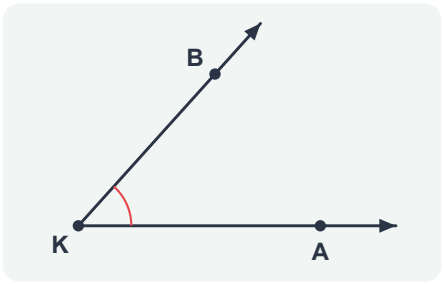
Öğrenme çıktısı MAT.5.3.1

Zeynep, sosyal bilgiler projesi için mahallesinin haritasını çiziyor.

a) Tablodaki her durum için geometrik kavramı ve sembolle gösterimini yazınız. (6 puan)

Durum	Kavram	Gösterim
1. Kütüphane (K) ile fırın (F) arasındaki, iki ucu belli olan yol		
2. Deniz fenerinden (D) başlayıp E yönünde sınırsız uzandığı düşünülen ışık		
3. S ve H noktalarından geçen, iki yönde sınırsız uzandığı düşünülen sahil yolu		

b) Haritadaki iki yol K noktasında birleşiyor ve bir açı oluşturuyor. Açıyı üç farklı biçimde adlandırınız. Açının köşesini ve kollarını yazınız. (5 puan)

.....

.....

c) Zeynep, "Bir açının kollarını uzatırsam açı büyür." diyor. Zeynep'in düşüncesini değerlendiriniz. (4 puan)

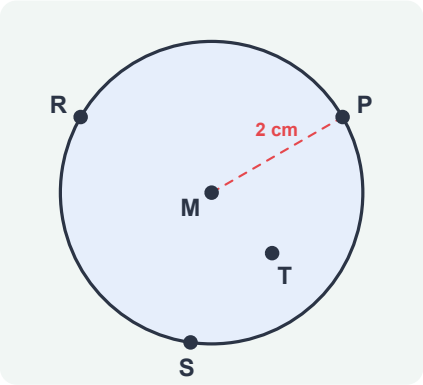
.....

.....

2 **15 puan**

Öğrenme çıktısı MAT.5.3.2

Zeynep, meydandaki yuvarlak havuzu pergelle çizdi. Pergelin sivri ucu M noktasında, açıklığı 2 cm'dir.

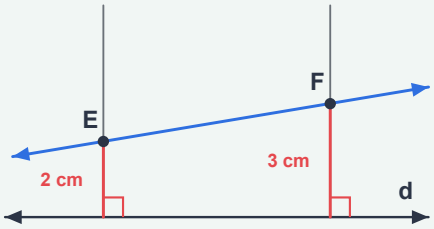

a) |MP| = 2 cm'dir. |MR| ve |MS| kaç cm'dir? Nedenini yazınız. T noktası havuzun içindedir; |MT| için ne söyleyebilirsiniz? (5 puan)

b) Zeynep, [KL]'ye eş bir doğru parçasını [AX üzerine çizmek istiyor. Adımları 1'den 4'e kadar sıralayınız. Bu çizimde neden cetvelle ölçmeye gerek yoktur? (6 puan)

- ☐ Pergelin açıklığını bozmadan sivri ucunu A noktasına koyarım.
- ☐ Işını kesen bir yay çizer, kesim noktasına B adını veririm.
- ☐ Pergelin sivri ucunu K'ye, kalem ucunu L'ye koyarak açıklığı ayarlarım.
- ☐ [AB] ile [KL]'nin eş olduğunu yazarım.

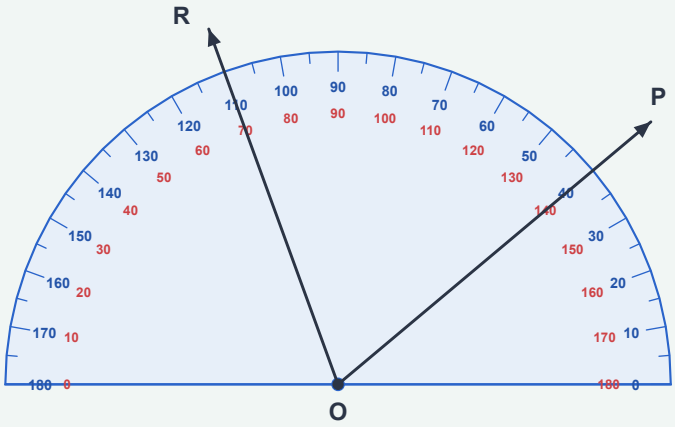
c) Zeynep, **d** caddesine paralel bir sokak çizmek için gönyeyle iki dikme çizdi. Dikmeler üzerinde E ve F noktalarını işaretleyip EF doğrusunu çizdi. EF doğrusu **d** doğrusuna paralel midir? Çizim nasıl düzeltilmelidir? (4 puan)

3 **15 puan**

Öğrenme çıktısı MAT.5.3.3

Zeynep, iki sokağın oluşturduğu açıyı açıölçerle ölçüyor. Açıölçerin merkezi O noktasındadır.

a) Zeynep, "m(POR) = 110°" diyor. Zeynep'in hatası nedir? m($\widehat{POR}$) kaç derecedir? İşlemle gösteriniz. (6 puan)

b) Tabloya açıların çeşidini yazınız. (5 puan)

90°	135°	45°	180°	m($\widehat{POR}$)

Saat 3.00

Saat 6.00

c) Saat 3.00'te ve saat 6.00'da akrep ile yelkovan arasındaki açılar kaç derecedir? Bu açıların adlarını yazınız. (4 puan)

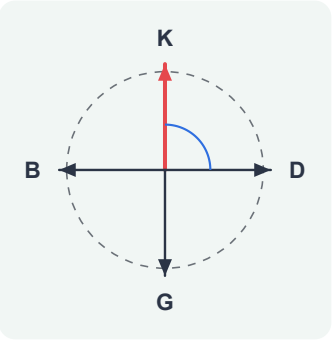
.....

.....

4 **15 puan**

Öğrenme çıktısı MAT.5.3.3

Zeynep, haritaya yönleri gösteren bir yön oku ekledi. Zeynep kuzeye bakarak duruyor ve saat yönünde dönüyor.

a) Tabloyu doldurunuz. (6 puan)

Dönme	Baktığı yön	Açının ölçüsü
Çeyrek tur		
Yarım tur		
Tam tur		

K: kuzey, D: doğu, G: güney, B: batı

b) Bir açının tümleri 35°'dir. Bu açı kaç derecedir? Bu açının bütünleri kaç derecedir? (5 puan)

c) Açıölçer kullanarak [OA ışınını kol kabul eden 130°'lik bir açı çiziniz. Açıya AOB adını veriniz. (4 puan)

5 **15 puan**

Öğrenme çıktısı MAT.5.3.4

Zeynep'in haritasında caddeler ve sokaklar doğrularla gösterilmiştir.

a) Tablodaki doğru çiftlerinin birbirine göre durumunu yazınız. (8 puan)

Okul Cd. – Pazar Cd.	Okul Cd. – Lale Sk.	Pazar Cd. – Gül Sk.	Lale Sk. – Gül Sk.

b) Gül Sokak ile Okul Caddesi'nin kesiştiği yerde oluşan açılardan biri 60°'dir. Diğer üç açının ölçülerini bulunuz. (4 puan)

.....

.....

c) Okul Caddesi ile Pazar Caddesi arasında bir açı oluşur mu? Nedenini yazınız. (3 puan)

.....

.....

6 **10 puan**

Öğrenme çıktısı MAT.5.3.4

Mahalle parkı ABCD dikdörtgeni biçimindedir.

a) Boşluklara ∥ ya da ⊥ sembolünü yazınız. (4 puan)

AB ☐ DC AB ☐ BC

AD ☐ BC AD ☐ DC

b) Zeynep şu önermeyi yazdı: "Aynı doğruya dik olan iki doğru birbirine paraleldir." Önermeyi parkın kenarlarıyla örnekleyiniz. Bu iki doğrunun neden kesişmediğini açıklayınız. (6 puan)

.....

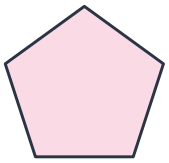
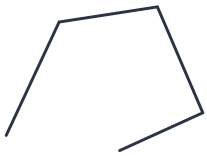
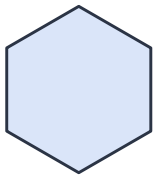
.....

.....

7 **15 puan**

Öğrenme çıktısı MAT.5.3.5

a) Zeynep, parktaki çiçek tarhlarını aşağıdaki gibi çizdi. Her şeklin altına çokgen olup olmadığını yazınız. Çokgen olanların adını, olmayanların nedenini yazınız. (8 puan)

			
(A)	**(B)**	**(C)**	**(D)**

b) Tabloyu doldurunuz. Bir çokgenin kenar sayısı ile köşe sayısı arasında nasıl bir ilişki vardır? (4 puan)

Çokgen	Üçgen	Dörtgen	Beşgen	Altıgen
Kenar sayısı				
Köşe sayısı				

.....

c) Bir çokgen en az kaç doğru parçasıyla oluşturulabilir? İki doğru parçasıyla neden çokgen oluşmaz? (3 puan)

.....

.....

Fen Bilimleri

5. Sınıf •
1. Dönem 1. Ortak Yazılı Provaları

Senaryo 1 7 soru | **Senaryo 2** 7 soru | **Senaryo 3** 6 soru | **Senaryo 4** 6 soru

Senaryo 1

5. Sınıf Fen Bilimleri • 1. Dönem 1. Ortak Yazılı Provası

Süre
40 dk

Ad Soyad: ..... **Sınıf:** ..... **No:** ..... **Puan:**

Yönerge

• Bu prova 7 açık uçlu sorudan oluşur ve toplam 100 puandır. Her sorunun puanı ve öğrenme çıktısı kartın üstünde yazılıdır.
• Cevaplarınızı soruların altındaki alana açık ve tam cümlelerle yazınız. Hesap ya da çizim gereken yerde işleminizi gösteriniz.

Soru dağılımı, MEB 1. Dönem Ortak Yazılı Sınavlar Konu Soru Dağılım Tablosu'na göredir. Sorular özgündür; resmî sınav kâğıdı değildir.

Soru	1	2	3	4	5	6	7	Toplam
Çıktı	FB.5.1.2	FB.5.1.2	FB.5.1.3	FB.5.1.3	FB.5.1.4	FB.5.1.4	FB.5.2.1	
Puan	15	15	15	15	15	15	10	**100**
Aldığınız								

1 — 15 puan

Öğrenme çıktısı FB.5.1.2

Bir uzay ajansı, Ay'ın güney kutbuna yakın bir bölgeye iki kişilik bir araştırma ekibi göndermeyi planlıyor. Görev hazırlığında ekibe aşağıdaki bilgi kartı veriliyor.

Görev bilgi kartı

- Ay'ın atmosferi yok denecek kadar azdır.
- Ay'da aynı yerde gündüz sıcaklık 100 °C'nin üstüne çıkar, gece −130 °C'nin altına iner.
- Yüzey ince gri toz, irili ufaklı taşlar ve kraterlerle kaplıdır.
- Ay'da rüzgâr ve yağmur yoktur.

a) Ekip üyeleri Ay yüzeyinde özel giysi giymek ve yanlarında oksijen taşımak zorundadır. Bilgi kartını kullanarak bunun iki nedenini yazınız. (6 puan)

.....

.....

.....

b) Ekipten Deniz, *"Ay'da çok krater var, Dünya'da az. Çünkü Dünya'ya hiç göktaşı düşmez."* diyor. Deniz'in açıklamasındaki yanlışı belirtiniz ve Dünya'da kraterin az olmasının asıl nedenini yazınız. (5 puan)

.....

.....

.....

c) 1972'de Ay'a giden astronotların bıraktığı ayak izlerinin bugün hâlâ yerinde olması beklenir. Bunun nedenini bilgi kartına dayanarak açıklayınız. (4 puan)

.....

.....

2 **15 puan**

Öğrenme çıktısı FB.5.1.2

Bilim kulübünden Efe, Dünya ve Ay hakkında güvenilir kaynaklardan bilgi topladı. Notlarını karşılaştırmak için bir tablo hazırladı.

a) Tablodaki boş hücreleri doldurunuz. (6 puan)

Özellik	Dünya	Ay
Atmosfer	Var	
Rüzgâr ve yağış		Olmaz
Kendi ekseni etrafında bir tur	Yaklaşık 24 saat	
Dünya çevresinde bir tur	—	

Her doğru hücre 1,5 puandır.

b) Efe, Ay'ın kendi ekseni etrafındaki dönme süresi ile Dünya çevresindeki dolanma süresini karşılaştırdı. Bu iki sürenin ilişkisini ve bu ilişkinin Dünya'dan bakan bizim için doğurduğu sonucu yazınız. (5 puan)

.....

.....

.....

c) Efe, tablodaki verilere bakarak *"Ay'da bir yerde gündüz yaklaşık iki hafta sürer."* çıkarımını yapıyor. Efe'nin bu çıkarıma hangi veriden ulaştığını açıklayınız. (4 puan)

.....

.....

3 **15 puan**

Öğrenme çıktısı FB.5.1.3

Zeynep, ekim ayı boyunca her akşam aynı saatte gökyüzüne bakıp Ay'ın görünüşünü takvimine çizdi. 1 Ekim akşamı Ay'ı hiç göremedi ve takvimine **"yeni ay"** yazdı.

a) Ana evrelerin arası yaklaşık bir haftadır. Buna göre aşağıdaki tarihlerde görülecek ana evrelerin adlarını yazınız. (6 puan)

Tarih	Evrenin adı
1 Ekim	yeni ay
8 Ekim	
16 Ekim	
23 Ekim	

b) Yeni ay evresinde Ay'ı göremeyiz. Güneş, Dünya ve Ay'ın konumlarını kullanarak bunun nedenini açıklayınız. (5 puan)

.....

.....

.....

c) Bir evreden başlayıp aynı evre yeniden görülene kadar yaklaşık 29,5 gün geçer. Zeynep'in bir sonraki yeni ayı yaklaşık hangi tarihte göreceğini işleminizle birlikte yazınız. (4 puan)

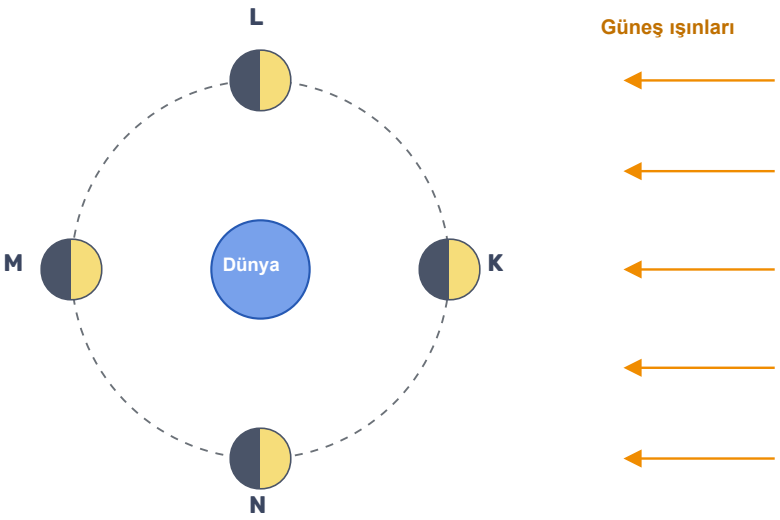
.....

.....

4 **15 puan**

Öğrenme çıktısı FB.5.1.3

Aras, Ay'ın Dünya çevresindeki dolanmasını kuzey kutbunun üstünden bakılmış gibi çizdi. Güneş ışınları sağdan gelmektedir. Ay, sırasıyla K, L, M ve N konumlarından geçmektedir. Her konumda Ay'ın Güneş'e bakan yarısı aydınlıktır.

a) Hangi konumda **yeni ay**, hangi konumda **dolunay** görülür? (4 puan)

Yeni ay: ..... Dolunay: .....

b) Ay L konumundayken Dünya'dan nasıl görünür? Aşağıdaki görünüşlerden doğru olanı seçiniz ve bu evrenin adını yazınız. (6 puan)

Seçilen görünüş: ..... Evrenin adı: .....

c) Ay her konumda yarısı aydınlık olduğu hâlde Dünya'dan farklı görünür. Bunun nedenini açıklayınız. (5 puan)

.....

.....

5 — 15 puan

Öğrenme çıktısı FB.5.1.4

Arda ile Melis, Güneş, Dünya ve Ay'ın büyüklüklerini gösteren bir model yapacak. Ay için çapı **1 cm** olan bir boncuk seçtiler.

> **Bilgi kartı:** Ay'ın çapı, Dünya'nın çapının dörtte birinden biraz fazladır. Güneş'in çapı, Ay'ın çapının yaklaşık 400 katıdır. Dünya, Ay'dan yaklaşık 50 kat daha fazla yer kaplar.

a) Bilgi kartına göre modelde Dünya ve Güneş için seçilmesi gereken yaklaşık çapları yazınız. (6 puan)

Gök cismi	Model çapı	Nasıl buldunuz?
Ay	1 cm	Seçildi.
Dünya		
Güneş		

b) Arda, boncuğun içini kumla doldurduğunda içine 1 ölçek kum sığıyor. Dünya modeline yaklaşık kaç ölçek kum sığması gerekir? Bu karşılaştırmanın hangi büyüklüğü gösterdiğini yazınız. (5 puan)

.....

.....

c) Bu modelin, gerçek Güneş, Dünya ve Ay'dan farklı olduğu iki yönü yazınız. (4 puan)

.....

.....

6 — 15 puan

Öğrenme çıktısı FB.5.1.4

Bir grup öğrenci, Güneş, Dünya ve Ay'ın hareketlerini sınıfta birlikte canlandırmak için aşağıdaki planı yazdı. Bir öğrenci Güneş'i, bir öğrenci Dünya'yı, bir öğrenci de Ay'ı temsil edecek.

	Plan adımı	D / Y
1	"Güneş" sınıfın ortasında durur ve kendi çevresinde yavaşça döner.	
2	"Dünya", "Güneş"in çevresinde dolanırken kendi çevresinde de döner.	
3	"Ay", "Güneş"in çevresinde "Dünya"dan bağımsız, ayrı bir yörüngede dolanır.	
4	"Ay", dolanırken kendi çevresinde hiç dönmez; sırtı hep sınıfın kapısına bakar.	
5	"Ay", "Dünya"nın çevresindeki bir turunu, "Dünya"nın kendi çevresindeki bir turuyla aynı sürede tamamlar.	

a) Her adımın yanına doğruysa **D**, yanlışsa **Y** yazınız. (5 puan)

b) Yanlış olduğunu düşündüğünüz adımların doğru hâlini yazınız. (6 puan)

.....

.....

.....

.....

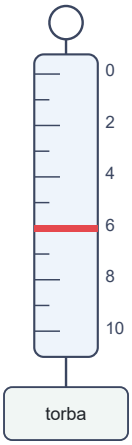
c) Canlandırmada üç öğrencinin elinde gök cisimlerini temsil eden toplar olacak. Topların büyüklükleri nasıl seçilmelidir? Büyükten küçüğe sıralayarak yazınız. (4 puan)

.....

7 **10 puan**

Öğrenme çıktısı FB.5.2.1

Pazarda çalışan Hasan Usta, müşterilerin aldığı meyve torbalarını şekildeki dinamometreye asıyor. Dinamometrenin ölçebildiği en büyük değer 10 N'dir ve ölçeği 10 eşit bölmeye ayrılmıştır.

a) Dinamometrenin bölme değeri kaç N'dir? İşleminizi yazınız. (3 puan)

.....

b) Torbanın dinamometreye uyguladığı kuvvet kaç N'dir? (3 puan)

.....

c) Torba asılınca dinamometrenin yayı uzadı. Bu gözlem kuvvetin hangi etkisini gösterir? Kuvvetin başka bir etkisine günlük hayattan bir örnek veriniz. (4 puan)

.....

.....

Senaryo 2

5. Sınıf Fen Bilimleri • 1. Dönem 1. Ortak Yazılı Provası

Süre
40 dk

Ad Soyad: ..... **Sınıf:** ..... **No:** ..... **Puan:**

Yönerge

- Bu prova 7 açık uçlu sorudan oluşur ve toplam 100 puandır. Her sorunun puanı ve öğrenme çıktısı kartın üstünde yazılıdır.
- Cevaplarınızı soruların altındaki alana açık ve tam cümlelerle yazınız. Hesap ya da çizim gereken yerde işleminizi gösteriniz.

Soru dağılımı, MEB 1. Dönem Ortak Yazılı Sınavlar Konu Soru Dağılım Tablosu'na göredir. Sorular özgündür; resmî sınav kâğıdı değildir.

Soru	1	2	3	4	5	6	7	Toplam
Çıktı	FB.5.1.2	FB.5.1.2	FB.5.1.3	FB.5.1.3	FB.5.1.3	FB.5.1.4	FB.5.1.4	
Puan	15	15	15	15	10	15	15	**100**
Aldığınız								

1 — 15 puan

Öğrenme çıktısı FB.5.1.2

Mühendisler, Ay'ın Dünya'ya bakan yüzünde kalıcı bir araştırma üssü kurmayı planlıyor. Üssün tasarımında Ay'ın özelliklerini dikkate alan bir ihtiyaç listesi hazırladılar.

a) Tablodaki her ihtiyacın, Ay'ın hangi özelliği nedeniyle gerektiğini yazınız. (6 puan)

İhtiyaç	Ay'ın hangi özelliği nedeniyle?
Isıyı geçirmeyen kalın duvarlar ve ısıtma-soğutma düzeneği	
Havası dışarı kaçmayan kapalı odalar ve oksijen üreten makine	
Küçük göktaşlarına dayanıklı, kalın bir çatı	

b) Üsse elektrik sağlamak için güneş panelleri kurulacak. Ay'da bir yerde gündüz ve gecenin yaklaşık ikişer hafta sürmesi, panellerin kullanımını nasıl etkiler? Mühendislere bir öneride bulununuz. (5 puan)

.....

.....

.....

c) Dünya'daki gözlemciler, üssün kurulduğu bölgeyi her zaman Ay'ın bize dönük yüzünde görecek mi? Gerekçenizi yazınız. (4 puan)

.....

.....

2 **15 puan**

Öğrenme çıktısı FB.5.1.2

Beden eğitimi dersinde Yusuf, sahanın ortasındaki bayrak direğinin çevresinde, yüzü hep direğe dönük olacak biçimde bir tur yürüdü. Tribünde oturan Elif, Yusuf'u tur boyunca izledi.

a) Yusuf, direğin çevresindeki bir turu tamamlayana kadar kendi çevresinde kaç tur dönmüştür? Elif'in gözlemlerini kullanarak gerekçenizi yazınız. (5 puan)

.....

.....

.....

b) Bu canlandırmada Yusuf ve bayrak direği hangi gök cisimlerini temsil eder? Canlandırma, Ay ile ilgili hangi gözlemi açıklar? (5 puan)

.....

.....

c) Ay'ın kendi ekseni etrafındaki dönme süresi 27 gün 8 saat yerine 14 gün olsaydı, Dünya'dan Ay'ın hep aynı yüzünü görür müydük? Açıklayınız. (5 puan)

.....

.....

.....

3 **15 puan**

Öğrenme çıktısı FB.5.1.3

Kemal'in duvar takviminde 3 Kasım günü **dolunay** olarak işaretlenmiştir. Ana evrelerin arası yaklaşık bir hafta, bir evre döngüsü ise yaklaşık 29,5 gündür.

a) Aşağıdaki tarihlerde görülecek ana evrelerin adlarını yazınız. (6 puan)

Tarih	Evrenin adı
3 Kasım	dolunay
10 Kasım	
18 Kasım	
25 Kasım	

b) Kasım ayı 30 gündür. Bir sonraki dolunay yaklaşık hangi tarihte görülür? İşleminizi yazınız. (4 puan)

.....

.....

c) Kemal, *"Her takvim ayında tam bir evre döngüsü olur; bu yüzden her ayda yalnızca bir dolunay görülür."* diyor. Kemal'in düşüncesini değerlendiriniz. (5 puan)

.....

.....

.....

4 **15 puan** Öğrenme çıktısı FB.5.1.3

Nehir, gün batımından sonra batı göğünde ince bir **hilal** gördü. Sonraki bir hafta boyunca her akşam aynı saatte Ay'ı gözlemledi.

a) Aşağıdaki görünüşlerden hangisi Nehir'in ilk akşam gördüğü hilaldir? Bu hilal hangi ana evreden hemen sonra görülür? (5 puan)

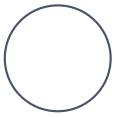

I II III IV

Görünüş: ..... Önceki ana evre: .....

b) Nehir, bir hafta sonra Ay'ı hangi evrede görür? Evrenin adını yazınız ve görünüşünü yandaki dairenin karanlık kalan kısmını taralayarak gösteriniz. (5 puan)

Evrenin adı: .....

c) Nehir'in kardeşi, *"Ay her akşam biraz daha büyüyor."* diyor. Kardeşin düşüncesini değerlendiriniz. (5 puan)

.....

.....

5 **10 puan** Öğrenme çıktısı FB.5.1.3

Bir öğrenci, Ay'ın evrelerini şöyle açıklıyor: *"Dünya'nın gölgesi Ay'ın üzerine düşer. Gölge Ay'ın ne kadarını kapatırsa Ay o kadar karanlık görünür."*

a) Dolunay evresinde Dünya, Güneş ile Ay'ın arasındadır ve Ay tamamen aydınlık görünür. Bu bilgi öğrencinin açıklamasıyla çelişir mi? Açıklayınız. (4 puan)

.....

.....

b) Ay'ın evrelerinin oluşma nedenini doğru biçimde açıklayınız. (6 puan)

.....

.....

.....

6 **15 puan**

Öğrenme çıktısı FB.5.1.4

Selin, Güneş, Dünya ve Ay'ın kapladıkları yeri (hacimlerini) karşılaştıran bir model kurmak için evden üç cisim getirdi.

Misket	Portakal	Pilates topu
2 cm³	100 cm³	4000 cm³

Bilgi kartı: Dünya, Ay'dan yaklaşık 50 kat daha fazla yer kaplar. Güneş, Dünya'dan yaklaşık 1,3 milyon kat daha fazla yer kaplar.

a) Hangi iki cisim Ay ile Dünya'yı doğru oranda temsil eder? İşleminizle gösteriniz. (5 puan)

.....

.....

b) Selin, Güneş için pilates topunu seçti. Bu seçim Güneş ile Dünya arasındaki hacim ilişkisini doğru gösterir mi? Açıklayınız. (5 puan)

.....

.....

c) Ali, *"Güneş ile Ay gökyüzünde neredeyse aynı büyüklükte görünüyor; demek ki büyüklükleri birbirine yakın."* diyor. Ali'nin çıkarımı doğru mudur? Açıklayınız. (5 puan)

.....

.....

7 **15 puan**

Öğrenme çıktısı FB.5.1.4

Üç arkadaş, Güneş, Dünya ve Ay'ın hareketlerini sınıfta canlandırıyor. Öğretmenleri şu kuralı koydu: **"Dünya" kendi çevresinde bir tur döndüğünde bir gün geçmiş sayılacak.**

Bilgi kartı: Ay, Dünya çevresindeki bir turunu yaklaşık 27 gün 8 saatte tamamlar. Dünya, Güneş çevresindeki bir turunu yaklaşık 365 günde tamamlar.

a) "Ay", "Dünya"nın çevresindeki bir turunu tamamlayana kadar "Dünya" kendi çevresinde yaklaşık kaç tur dönmelidir? Gerekçenizi yazınız. (5 puan)

.....

.....

b) "Dünya", "Güneş"in çevresindeki bir turunu tamamlayana kadar kendi çevresinde yaklaşık kaç tur dönmelidir? (4 puan)

.....

c) Canlandırmada "Ay"ı temsil eden öğrenci aynı anda hangi hareketleri yapmalıdır? Üç hareketi yazınız. (6 puan)

.....

.....

.....

Senaryo 3

5. Sınıf Fen Bilimleri • 1. Dönem 1. Ortak Yazılı Provası

Süre
40 dk

Ad Soyad: ..... **Sınıf:** ..... **No:** ..... **Puan:**

Yönerge
- Bu prova 6 açık uçlu sorudan oluşur ve toplam 100 puandır. Her sorunun puanı ve öğrenme çıktısı kartın üstünde yazılıdır.
- Cevaplarınızı soruların altındaki alana açık ve tam cümlelerle yazınız. Hesap ya da çizim gereken yerde işleminizi gösteriniz.

Soru dağılımı, MEB 1. Dönem Ortak Yazılı Sınavlar Konu Soru Dağılım Tablosu'na göredir. Sorular özgündür; resmî sınav kâğıdı değildir.

Soru	1	2	3	4	5	6	Toplam
Çıktı	FB.5.1.2	FB.5.1.2	FB.5.1.3	FB.5.1.4	FB.5.2.1	FB.5.2.1	
Puan	15	15	20	20	15	15	**100**
Aldığınız							

1 — 15 puan

Öğrenme çıktısı FB.5.1.2

Defne, güvenilir bilim kaynaklarından Ay ve Dünya ile ilgili bilgiler topladı. Bu bilgileri aşağıdaki tabloya kaydedecek.

a) Her bilginin hangi gök cismine ait olduğunu, uygun sütuna **X** koyarak gösteriniz. (8 puan)

	Bilgi	Ay	Dünya	İkisi de
1	Kendi ekseni etrafında döner.			
2	Yüzeyi irili ufaklı kraterlerle kaplıdır.			
3	Işık kaynağı değildir; Güneş'ten aldığı ışığı yansıtır.			
4	Yüzeyinde akarsular, göller ve denizler vardır.			
5	Atmosferi yok denecek kadar azdır.			
6	Aynı yerde gündüz ile gece arasındaki sıcaklık farkı yüzlerce dereceyi bulur.			
7	Güneş'in çevresinde dolanır.			
8	Çevresinde dolanan doğal bir uydusu vardır.			

Her doğru satır 1 puandır.

Bilgi kartı: Bilim insanları, Ay'ın kutuplarına yakın ve hiç güneş ışığı almayan krater diplerinde **buz hâlinde su** bulunduğunu belirlemiştir.

b) Ecrin bu kartı okuyunca *"Demek ki Ay'ın yüzeyinde de Dünya'daki gibi göller ve akarsular vardır."* dedi. Ecrin'in çıkarımı doğru mudur? Bilgi kartındaki ifadeleri kullanarak açıklayınız. (7 puan)

.....

.....

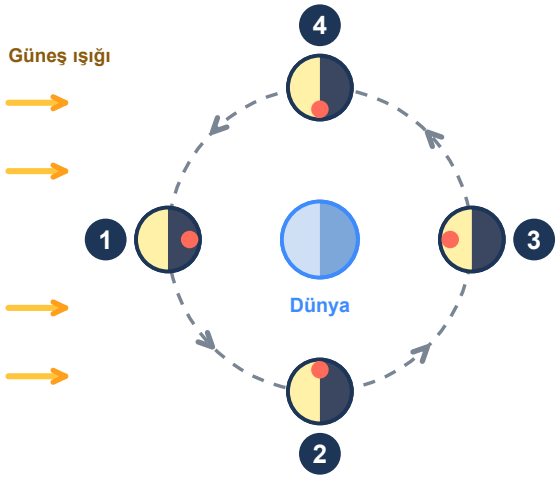
.....

2 **15 puan**

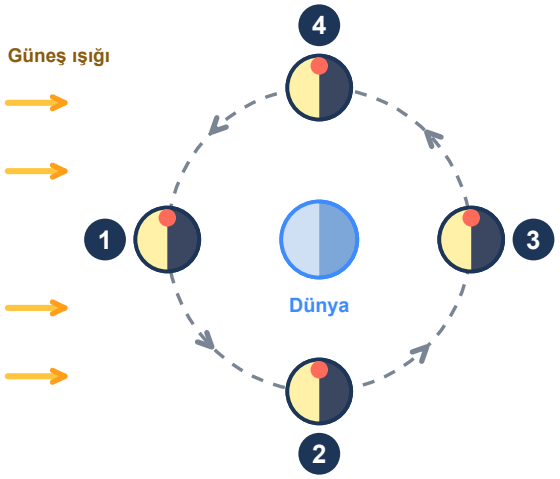
Öğrenme çıktısı FB.5.1.2

Kaan ve Nehir, Ay'ın Dünya çevresindeki dolanmasını kuzey kutbunun üstünden bakılmış gibi çizdi. Ay, 1, 2, 3 ve 4 numaralı konumlardan sırayla geçmektedir. İkisi de Ay'daki büyük bir krateri kırmızı noktayla gösterdi. Güneş ışığı soldan gelmektedir.

1. çizim · Kaan

2. çizim · Nehir

● Ay'daki büyük bir krater

Kuzey kutbunun üstünden görünüş (ölçeksiz)

a) Hangi çizim, Dünya'dan Ay'ın hep aynı yüzünün görülmesini doğru açıklar? Kraterin konumlarına bakarak gerekçenizi yazınız. (4 puan)

.....

.....

b) Nehir'in çiziminde Ay kendi ekseni etrafında dönmekte midir? Bu çizim doğru olsaydı Dünya'dan Ay'a bakan biri neyi gözlemlerdi? (4 puan)

.....

.....

c) Kaan'ın çizimine göre Ay, Dünya'nın çevresinde bir tur dolanırken kendi ekseni etrafında kaç kez döner? Buna göre Ay'ın dönme süresi ile dolanma süresi arasında nasıl bir ilişki vardır? (4 puan)

.....

.....

d) Selim, *"Ay'ın bize görünmeyen yüzüne hiç güneş ışığı ulaşmaz."* diyor. Kaan'ın çizimindeki 1 numaralı konumu inceleyerek Selim'in düşüncesini değerlendiriniz. (3 puan)

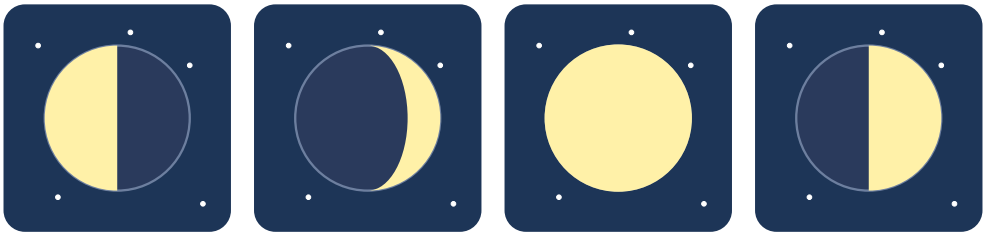
.....

.....

3 **20 puan**

Öğrenme çıktısı FB.5.1.3

Zehra, bir ay boyunca Ay'ı gözlemledi ve farklı günlerde gördüğü dört görünümü çizdi. Çizimlerin sırası karışmıştır.

P R S T

a) Çizimleri, yeni ay evresinden sonraki oluş sırasına göre diziniz ve her birinin evre adını yazınız. (8 puan)

Yeni ay → ..... → ..... → ..... → .....

Her boşluğa çizimin harfini ve evrenin adını yazınız.

Zehra'nın ilk modeli: Dünya'nın gölgesi Ay'ın bir bölümünü örter. Gölgede kalan bölüm karanlık görünür; gölge kaydıkça Ay'ın görünümü değişir.

Yeni kanıt: Yeni ay evresinde Ay, Güneş ile Dünya'nın arasındadır. Dünya'nın gölgesi ise her zaman Dünya'nın Güneş'e bakmayan tarafına düşer.

b) Yeni kanıt, Zehra'nın ilk modelinin yanlış olduğunu nasıl gösterir? Açıklayınız. (5 puan)

.....

.....

.....

c) Zehra'nın modelini yenileyiniz: Ay'ın evrelerinin nasıl oluştuğunu iki cümleyle yazınız. (5 puan)

.....

.....

.....

d) Zehra, S çizimindeki görünümü yeniden yaklaşık ne kadar zaman sonra görür? Bu düzenli tekrar hangi zaman birimiyle ilişkilidir? (2 puan)

.....

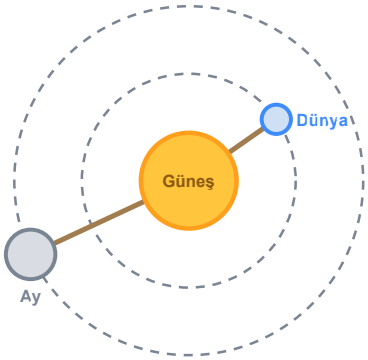
4 **20 puan**

Öğrenme çıktısı FB.5.1.4

Ada ve Kuzey, bilim şenliği için Güneş, Dünya ve Ay'ın hareketli bir masa modelini tasarlıyor. Gök cisimleri tel kollara takılacak, kolları küçük motorlar döndürecek.

a) Boşlukları doldurunuz. (3 puan)

Hacim, bir maddenin ..... kapladığı yerdir. Hacim; ..... ya da ..... gibi birimlerle ifade edilir.

Taslak · üstten görünüş

Ada'nın notu: Güneş, modelin ortasında sabit durur ve dönmez.

Kanıt kartları

1. Ay, hacimce Dünya'dan çok küçüktür; Güneş ise hacimce Dünya'dan çok büyüktür.
2. Ay, Dünya'nın çevresinde dolanır; Dünya ile birlikte Güneş'in çevresinde de dolanır.
3. Güneş, kendi ekseni etrafında döner.

b) Kanıt kartlarına göre Ada'nın taslağında ve notunda neyin yanlış olduğunu yazınız. Modelde nasıl düzeltilmesi gerektiğini belirtiniz. (9 puan)

Kanıt	Yanlış olan	Düzeltme
1		
2		
3		

c) Model, kuzey kutbunun üstünden bakılıyormuş gibi kurulacak. Güneş'i kendi ekseni etrafında döndüren motor ile Dünya'yı Güneş'in çevresinde dolandıran motor, saatin dönme yönünde mi, tersine mi dönmelidir? (4 puan)

.....

.....

d) Kuzey, *"Ay'ı bir misket kadar yaparsak, gerçek oranlara göre Güneş bu masaya sığmaz. Bu yüzden modelimiz temsilîdir."* dedi. Temsilî bir modelde büyüklüklerle ilgili hangi bilgi yine de doğru gösterilmelidir? Üç gök cismini hacimlerine göre küçükten büyüğe sıralayınız. (4 puan)

.....

.....

5 **15 puan**

Öğrenme çıktısı FB.5.2.1

Yiğit, bir gün boyunca gördüğü kuvvet örneklerini not aldı.

a) Her olayda uygulanan kuvvetin itme mi, çekme mi olduğunu ve kuvvetin cisim üzerindeki etkisini yazınız. (8 puan)

Etkiler: harekete geçirme · hızlandırma · yavaşlatma ya da durdurma · yön değiştirme · şekil değiştirme

	Olay	İtme / Çekme	Kuvvetin etkisi
1	Ömer, durmakta olan alışveriş arabasını iterek yürütmeye başladı.		
2	Voleybolcu, kendisine doğru gelen topa vurup topu karşı sahaya gönderdi.		
3	Rüya, oyun hamurunu iki parmağının arasında sıkıp yassılttı.		
4	Bir yolcu, yokuş aşağı kendiliğinden kaymaya başlayan tekerlekli valizi sapından geriye çekip durdurdu.		

Her satırda itme / çekme 1 puan, etki 1 puandır.

b) Yiğit'in kardeşi *"Kuvveti yalnızca insanlar ve hayvanlar uygular."* diyor. Bu düşüncenin yanlış olduğunu gösteren iki örnek yazınız. (4 puan)

.....

.....

c) Kuvvet gözle görülmez. Bir cisme kuvvet uygulandığını nasıl anlarız? (3 puan)

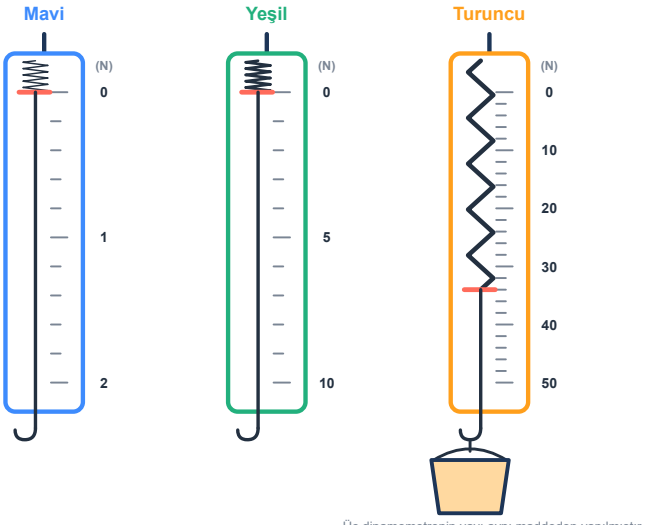
.....

.....

6 **15 puan**

Öğrenme çıktısı FB.5.2.1

Emir ve arkadaşları, bilim şenliğinde üç dinamometreyle ölçüm yapıyor. Mavi dinamometrenin yayı en ince, turuncu dinamometrenin yayı en kalındır. Turuncu dinamometreye kum dolu bir kova asılmıştır.

Üç dinamometrenin yayı aynı maddeden yapılmıştır.

a) Turuncu dinamometrenin bir bölmesi kaç N'dır? Bu dinamometre kovanın ağırlığını kaç N olarak ölçer? İşleminizi gösteriniz. (5 puan)

.....

.....

b) Aşağıdaki cisimlerin ağırlığını ölçmek için en uygun dinamometreyi yazınız. (3 puan)

Cisim	Anahtarlık	Bal kavanozu	Dolu okul çantası
Yaklaşık ağırlığı	1 N	8 N	40 N
En uygun dinamometre			

c) Yayların kalınlığı ile dinamometrenin ölçebileceği en büyük kuvvet arasında nasıl bir ilişki vardır? Küçük kuvvetleri hangi dinamometre daha hassas ölçer? (4 puan)

.....

.....

d) Emir, dolu okul çantasını yanlışlıkla mavi dinamometreye astı. Çantayı çıkarınca yay eski uzunluğuna dönmedi. Bunun nedeni nedir? Bu dinamometre artık doğru ölçer mi? (3 puan)

.....

.....

Senaryo 4

5. Sınıf Fen Bilimleri • 1. Dönem 1. Ortak Yazılı Provası

Süre
40 dk

Ad Soyad: ..... **Sınıf:** ..... **No:** ..... **Puan:**

Yönerge

- Bu prova 6 açık uçlu sorudan oluşur ve toplam 100 puandır. Her sorunun puanı ve öğrenme çıktısı kartın üstünde yazılıdır.
- Cevaplarınızı soruların altındaki alana açık ve tam cümlelerle yazınız. Hesap ya da çizim gereken yerde işleminizi gösteriniz.

Soru dağılımı, MEB 1. Dönem Ortak Yazılı Sınavlar Konu Soru Dağılım Tablosu'na göredir. Sorular özgündür; resmî sınav kâğıdı değildir.

Soru	1	2	3	4	5	6	Toplam
Çıktı	FB.5.1.2	FB.5.1.2	FB.5.1.4	FB.5.1.4	FB.5.2.1	FB.5.2.1	
Puan	15	15	15	20	20	15	**100**
Aldığınız							

1 — 15 puan

Öğrenme çıktısı FB.5.1.2

Ay yüzeyindeki bir keşif aracı, bulunduğu yerin yüzey sıcaklığını bir ay boyunca ölçüp Dünya'ya gönderdi. Araç, ölçüm anında bulunduğu yerin Güneş ışığı alıp almadığını da kaydetti.

Gün	1	6	11	16	21	26	30
Işık	aydınlık	aydınlık	aydınlık	karanlık	karanlık	karanlık	aydınlık
Sıcaklık	100 °C	118 °C	112 °C	−130 °C	−150 °C	−145 °C	95 °C

a) Aracın bulunduğu yerde gündüz yaklaşık kaç gün sürmüştür? Bunu tablodan nasıl anladığınızı yazınız. (5 puan)

.....

.....

b) Ay'da gündüzün bu kadar uzun sürmesinin nedenini Ay'ın hareketiyle açıklayınız. (5 puan)

.....

.....

c) Dünya'da aynı yerde gündüz ile gece arasındaki sıcaklık farkı bu kadar büyük değildir. Bunun iki nedenini yazınız. (5 puan)

.....

.....

.....

2 **15 puan**

Öğrenme çıktısı FB.5.1.2

Bir atlet, stadyumun ortasındaki meşale kulesinin çevresinde, yüzü hep kuleye dönük olacak biçimde pistte bir tur koştu. Tribündeki seyirciler atleti tur boyunca önden, yandan ve arkadan gördü.

a) Bu benzetmede atlet ve meşale kulesi hangi gök cisimlerini temsil eder? Atletin yüzünün hep kuleye dönük olması Ay ile ilgili hangi gözleme karşılık gelir? (5 puan)

.....

.....

.....

b) Bir öğrenci, *"Ay hep aynı yüzünü gösterdiğine göre kendi ekseni etrafında dönmüyordur."* diyor. Seyircilerin gözlemini kullanarak bu düşünceyi değerlendiriniz. (5 puan)

.....

.....

.....

c) Atletin bir turu 2 dakika sürdüyse, tur boyunca kendi çevresindeki dönüşü kaç dakika sürmüştür? Bu durum Ay'ın hangi iki süresinin eşitliğine benzer? (5 puan)

.....

.....

3 **15 puan**

Öğrenme çıktısı FB.5.1.4

Melike, Güneş, Dünya ve Ay ile ilgili bir model sunumu hazırlarken aşağıdaki ifadeleri yazdı.

	İfade	D / Y
1	Güneş, Dünya'dan yaklaşık 1,3 milyon kat daha fazla yer kaplar.	
2	Ay'ın çapı, Dünya'nın çapının yarısından fazladır.	
3	Güneş ile Ay gökyüzünde yakın büyüklükte görünür, çünkü çapları birbirine yakındır.	
4	Ay, Dünya ile birlikte Güneş'in çevresinde dolanır.	
5	Güneş kendi ekseni etrafında dönmez; yalnızca Dünya ve Ay döner.	

a) Her ifadenin yanına doğruysa **D**, yanlışsa **Y** yazınız. (10 puan)

b) Yanlış olduğunu düşündüğünüz ifadelerden birini seçiniz ve doğru hâlini yazınız. (5 puan)

.....

.....

4 **20 puan**

Öğrenme çıktısı FB.5.1.4

Bilim şenliği için Güneş, Dünya ve Ay'ın hareketlerini ve büyüklüklerini gösteren bir model tasarlayacaksınız. Kullanabileceğiniz malzemeler: büyük sarı top, mavi tenis topu, gri boncuk, tel, karton ve renkli kalemler.

a) Modelinizin üstten görünüşünü çizim alanına çiziniz. Güneş, Dünya ve Ay'ı adlarıyla gösteriniz; dönme ve dolanma hareketlerini oklarla belirtiniz. (8 puan)

Çizim alanı

b) Hangi malzemeyi hangi gök cismi için seçtiniz? Seçiminizi büyüklüklerine göre gerekçelendiriniz. (6 puan)

Gök cismi	Malzeme	Gerekçe
Güneş		
Dünya		
Ay		

c) Modelinizin gerçeği tam olarak gösteremediği bir yönü yazınız ve bu eksikliği azaltmak için bir öneride bulununuz. (6 puan)

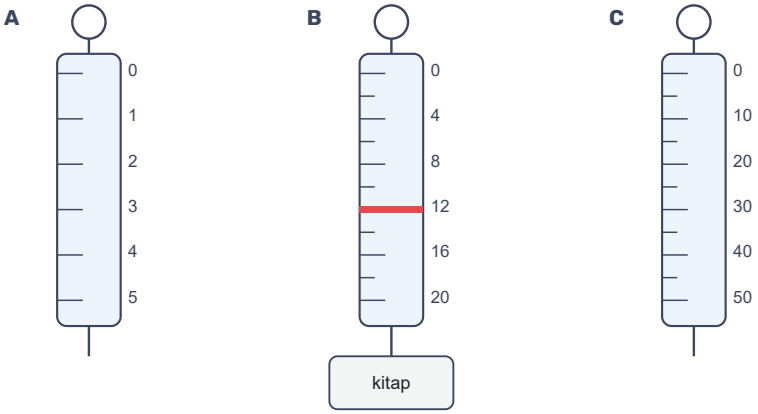
.....

.....

.....

5 **20 puan** Öğrenme çıktısı FB.5.2.1

Fen laboratuvarında ölçebildiği en büyük değerleri farklı olan üç dinamometre vardır. Dinamometrelerin yayları da farklıdır: A'nın yayı en ince, C'nin yayı en kalındır.

a) Her dinamometrenin bölme değerini bulunuz. (6 puan)

A: ..... B: ..... C: .....

b) B dinamometresine asılan kitabın uyguladığı kuvvet kaç N'dir? (4 puan)

.....

c) Yaklaşık 2 N gelen bir elmayı en doğru ölçmek için hangi dinamometreyi seçersiniz? Nedenini yazınız. (5 puan)

.....

.....

d) Yaklaşık 40 N gelen bir karpuz A dinamometresine asılırsa ne olur? Karpuzu hangi dinamometreyle ölçmek gerekir? (5 puan)

.....

.....

6 **15 puan** Öğrenme çıktısı FB.5.2.1

Kuvvet bir itme ya da çekmedir. Kuvvet uygulandığını, cisim üzerinde oluşan etkilerden anlarız.

a) Tablodaki her durumda kuvvetin cisim üzerindeki etkisini yazınız. (8 puan)

Durum	Kuvvetin etkisi
Kaleci, kaleye gelen topu tuttu.	
Pastacı, hamuru elleriyle yoğurdu.	
Bisikletli, gidonu çevirerek virajı döndü.	
Duran oyuncak araba itildi.	

b) Yiğit, sınıfın duvarını bütün gücüyle itti ama duvar yerinden oynamadı. Yiğit, *"Duvar hareket etmediğine göre ona kuvvet uygulamadım."* diyor. Yiğit'in düşüncesini değerlendiriniz. (4 puan)

.....

.....

c) Kuvvetin büyüklüğü hangi araçla ölçülür ve hangi birimle ifade edilir? (3 puan)

.....

Sosyal Bilgiler

5. Sınıf •
1. Dönem 1. Ortak Yazılı Provaları

Senaryo 1 6 soru
Senaryo 2 7 soru
Senaryo 3 7 soru
Senaryo 4 6 soru
Senaryo 5 6 soru

Senaryo 1

5. Sınıf Sosyal Bilgiler • 1. Dönem 1. Ortak Yazılı Provası

Süre
40 dk

Ad Soyad: ..... **Sınıf:** ..... **No:** ..... **Puan:**

Yönerge
- Bu prova 6 açık uçlu sorudan oluşur ve toplam 100 puandır. Her sorunun puanı ve öğrenme çıktısı kartın üstünde yazılıdır.
- Cevaplarınızı soruların altındaki alana açık ve tam cümlelerle yazınız. Hesap ya da çizim gereken yerde işleminizi gösteriniz.

Soru dağılımı, MEB 1. Dönem Ortak Yazılı Sınavlar Konu Soru Dağılım Tablosu'na göredir. Sorular özgündür; resmî sınav kâğıdı değildir.

Soru	1	2	3	4	5	6	Toplam
Çıktı	SB.5.1.1	SB.5.1.2	SB.5.1.2	SB.5.1.3	SB.5.1.3	SB.5.2.1	
Puan	15	15	15	20	15	20	**100**
Aldığınız							

1 — 15 puan

Öğrenme çıktısı SB.5.1.1

Doruk'u tanıyan dört kişiye "Doruk kimdir?" diye sorulmuş ve aşağıdaki cevaplar alınmıştır.

Dedesi: *Pazar sabahları bahçede birlikte fide diktiğimiz torunum.*

Beden eğitimi öğretmeni: *Okul voleybol takımımızın kaptanı; antrenman saatini takıma o duyurur.*

Doğa kulübünden arkadaşı: *Yürüyüşlerde ilk yardım çantasını taşıyan, sorumlu üyemiz.*

Kız kardeşi: *Ağabeyim; ödevim bitince bana satranç öğretir.*

a) Her cevaba göre Doruk'un dâhil olduğu grubu ve bu gruptaki rolünü tabloya yazınız. Her hücre 1 puandır. (8 puan)

Cevabı veren	Dâhil olduğu grup	Bu gruptaki rolü
Dedesi		
Beden eğitimi öğretmeni		
Doğa kulübünden arkadaşı		
Kız kardeşi		

b) Dört kişinin verdiği cevaplar birbirinden farklı olduğu hâlde hepsi doğrudur. Bunun nedenini açıklayınız. (3 puan)

.....

.....

c) Doruk, "Okulda takımın kaptanıyım; evde de kardeşim benim dediklerimi yapmalı." diyor. Doruk'un düşüncesini rol kavramıyla değerlendiriniz. (4 puan)

.....

.....

2 — 15 puan

Öğrenme çıktısı SB.5.1.2

Bir sınıf, “Kültürümüzü Tanıyalım” panosu için aşağıdaki kartları hazırlamıştır.

1 Bağlamayla çalınan türküler	2 Desenli çini tabaklar	3 Düğünlerde pişen keşkek	4 İşlemeli yöresel yelek
5 Bahar şenlikleri ve bayramlar	6 Misafire ikram, büyüklere saygı	7 Annelerin söylediği ninniler	8 Yüzyıllık taş köprüler

a) Kartların numaralarını ait oldukları kültürel öge başlığının altına yazınız. Her doğru yerleştirme 1 puandır. (8 puan)

Sanat	Müzik	Yemek	Giyim	Kutlama	Gelenek ve görenek

b) Kartlardan elle tutulabilen iki ögeyi ve elle tutulamayan iki ögeyi yazınız. (4 puan)
Elle tutulabilen: ..... Elle tutulamayan: .....

c) Kültürel ögelerin kuşaktan kuşağa aktarılması bir toplum için neden önemlidir? (3 puan)

.....

.....

3 — 15 puan

Öğrenme çıktısı SB.5.1.2

İki farklı okulda yaşanan olaylar aşağıda verilmiştir.

1. Olay

Başka bir ülkeden gelen Lina, beslenme saatinde ailesinin yaptığı bir yemeği getirir. Bazı arkadaşları yemeğin kokusuyla alay eder. Lina ertesi gün beslenmesini getirmez, teneffüste tek başına oturur.

2. Olay

Japonya’dan gelen Aiko’dan, ailesinin yeni yıl sofrasını anlatması istenir. Ertesi hafta sınıftaki herkes kendi bayram sofrasını anlatır ve bir “Sofralar Panosu” hazırlanır. Aiko teneffüslerde yeni arkadaşlarıyla oyun oynar.

a) Tabloyu iki olaya göre doldurunuz. Her hücre 1 puandır. (6 puan)

	Sınıfın davranışı	Öğrencinin hissettiği duygu	Olayın sonucu
1. Olay			
2. Olay			

b) İki olayı karşılaştırarak kültürel özelliklere saygının birlikte yaşamaya iki etkisini yazınız. (4 puan)

.....

.....

c) “Farklı kültürlere saygı duymak için kendi kültürümüzü bırakmalıyız.” görüşünü değerlendiriniz. (3 puan)

.....

d) Aiko’nun anlattığı yeni yıl sofrası ile bizim bayram sofralarımız arasında bir benzerlik yazınız. (2 puan)

.....

4 20 puan

Öğrenme çıktısı SB.5.1.3

a) Durumlar yardımlaşmaya örnekse (Y), dayanışmaya örnekse (D) yazınız. Her doğru cevap 1 puandır. (6 puan)

- ☐ I. Ayşe, bacağı alçıda olan sıra arkadaşının çantasını bir hafta taşır.
- ☐ II. Mahalle sakinleri, selden zarar gören parkı hafta sonu hep birlikte onarır.
- ☐ III. Hasan Amca, yaşlı komşusunun pazardan aldıklarını eve taşır.
- ☐ IV. Köy halkı, kış gelmeden köy okulunun çatısını el birliğiyle onarır.
- ☐ V. Elif, kitabını kaybeden kuzenine kendi kitabını verir.
- ☐ VI. Bir okulun bütün öğrencileri, okul bahçesine birlikte fidan diker.

b) Yardımlaşma ile dayanışma arasındaki farkı yazınız. (4 puan)

.....

.....

c) IV. durumdaki gibi el birliğiyle iş görmenin geleneksel adı nedir? Bu geleneğin günümüzde okulunuzda yaşatıldığı bir örnek yazınız. (4 puan)

.....

d) Tabloyu doldurunuz. Her satır 2 puandır. (6 puan)

Soru	Cevap
Yardım alan kişi ne kazanır?	
Yardım eden kişi ne kazanır?	
Toplum ne kazanır?	

5 15 puan

Öğrenme çıktısı SB.5.1.3

Ahilik

XIII. yüzyılda Anadolu'da görülmeye başlayan Ahilik, esnaf ve zanaatkârları bir araya getiren bir teşkilattır. Bu teşkilatta çıraklar, kalfalar ve ustalar bulunurdu. Çırak, mesleğini iyi öğrenmeden kendi dükkânını açamazdı. Üyelerden doğruluk, cömertlik ve güvenilirlik beklenirdi.

Vakıflar

Vakıf, bir kişinin malının bir bölümünü ya da tamamını sürekli bir hizmet amacına ayırmasıyla kurulur. Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinde vakıflar aracılığıyla çeşmeler, hanlar, hastaneler ve yoksullara yemek veren aşevleri yaptırılmıştır.

a) Ahilikte bir kişinin usta olana dek geçtiği basamakları sırasıyla ve üyelerden beklenen iki değeri yazınız. (4 puan)

.....

b) Vakıfların yaptırdığı iki yapıyı ve bu yapıların karşıladığı ihtiyacı yazınız. (4 puan)

.....

.....

c) Ahilik ile vakıfların toplum hayatına ortak bir katkısını yazınız. (4 puan)

.....

d) Günümüzde devletten bağımsız, kâr amacı gütmeden çalışan gönüllü kuruluşlara ne ad verilir? Bir örnek yazınız. (3 puan)

.....

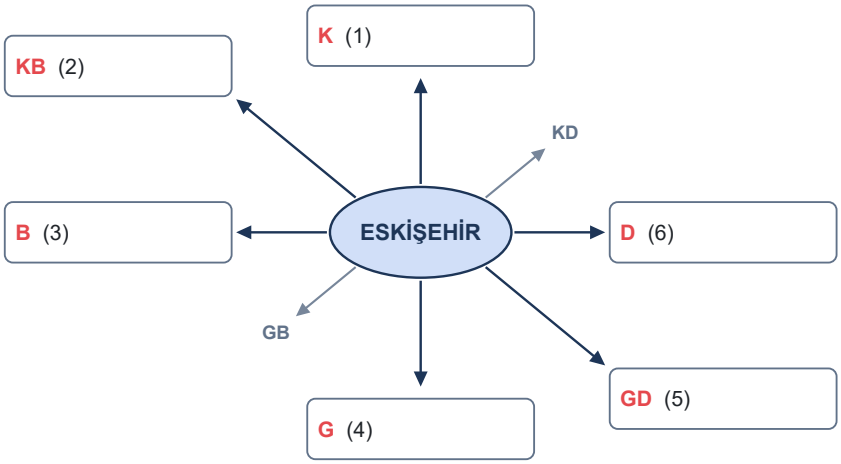
6 **20 puan**

Öğrenme çıktısı SB.5.2.1

Bir öğrenci, Eskişehir'in konumunu araştırıp aşağıdaki notu yazmıştır.

> Eskişehir'in denize kıyısı yoktur. Kuzeyinde Bolu, kuzeybatısında Bilecik, batısında Kütahya, güneyinde Afyonkarahisar, güneydoğusunda Konya, doğusunda Ankara bulunur. Porsuk Çayı şehrin içinden geçer. Odunpazarı evleri ilin tanınan tarihî mekânlarındandır.

a) Nottan yararlanarak konum pusulasındaki boşlukları doldurunuz. Her boşluk 1 puandır. (6 puan)

Diğer ipuçları

Su kaynağı: .....

Tarihî mekân: .....

b) Kutudaki "Diğer ipuçları" bölümünü doldurunuz. Her satır 2 puandır. (4 puan)

c) Bir öğrenci Eskişehir'in yerini yalnızca "Türkiye'nin içinde" diye anlatıyor. Bu anlatım neden yeterli değildir? Göreceli konumu tanımlayarak açıklayınız. (4 puan)

.....

.....

d) Eskişehir'e göre Ankara doğudadır. Ankara'ya göre Eskişehir hangi yöndedir? (2 puan)

.....

e) Bir ilin yönünü söylerken "neye göre" baktığımızı neden belirtmeliyiz? Açıklayınız. (4 puan)

.....

.....

Senaryo 2

5. Sınıf Sosyal Bilgiler • 1. Dönem 1. Ortak Yazılı Provası

Süre
40 dk

Ad Soyad: ..... **Sınıf:** ..... **No:** ..... **Puan:**

Yönerge

- Bu prova 7 açık uçlu sorudan oluşur ve toplam 100 puandır. Her sorunun puanı ve öğrenme çıktısı kartın üstünde yazılıdır.
- Cevaplarınızı soruların altındaki alana açık ve tam cümlelerle yazınız. Hesap ya da çizim gereken yerde işleminizi gösteriniz.

Soru dağılımı, MEB 1. Dönem Ortak Yazılı Sınavlar Konu Soru Dağılım Tablosu'na göredir. Sorular özgündür; resmî sınav kâğıdı değildir.

Soru	1	2	3	4	5	6	7	Toplam
Çıktı	SB.5.1.1	SB.5.1.1	SB.5.1.2	SB.5.1.2	SB.5.1.3	SB.5.1.3	SB.5.1.3	
Puan	15	15	15	15	10	15	15	**100**
Aldığınız								

1 — 15 puan

Öğrenme çıktısı SB.5.1.1

a) Her durumdaki insanlar bir grup oluşturuyorsa "Evet", oluşturmuyorsa "Hayır" kutusunu işaretleyiniz. Her doğru cevap 1 puandır. (6 puan)

1 Aynı otobüste yolculuk eden, birbiriyle hiç konuşmayan yolcular — Evet ☐ Hayır ☐

2 Her cumartesi parkta buluşup kurallara göre basketbol oynayan arkadaşlar — Evet ☐ Hayır ☐

3 Okulun satranç kulübü — Evet ☐ Hayır ☐

4 Bir mağazada aynı anda alışveriş yapan müşteriler — Evet ☐ Hayır ☐

5 Mahalledeki gönüllü kitap toplama ekibi — Evet ☐ Hayır ☐

6 Bankada sıra bekleyen insanlar — Evet ☐ Hayır ☐

b) 1. durumdaki yolcular neden grup sayılmaz? Bu yolcuların grup olabileceği bir durum yazınız. (4 puan)

.....

.....

.....

c) 3. durumdaki satranç kulübünü düşünerek grupların ortak özelliklerinden üçünü yazınız. (3 puan)

.....

.....

.....

d) İnsanın doğduğu anda katıldığı ilk grup hangisidir? (2 puan)

.....

2 **15 puan**

Öğrenme çıktısı SB.5.1.1

Okul korosu, 23 Nisan gösterisine hazırlanıyor. Koronun nota sorumlusu Berk, son provaya notaları getirmeyi unutuyor ve prova yapılamıyor.

a) Tabloya her rol için bir hak ve bir sorumluluk yazınız. Her hücre 1 puandır. (6 puan)

Rol	Bir hakkı	Bir sorumluluğu
Sınıf başkanı		
Nöbetçi öğrenci		
Koronun nota sorumlusu		

b) Berk'in görevini aksatması koroyu nasıl etkilemiştir? Bu durumu grup ile rol arasındaki ilişkiyle açıklayınız. (4 puan)

.....

.....

c) "Grubun amacı, grupta hangi rollere ihtiyaç olacağını belirler." Bu cümleyi futbol takımı ve koro için birer rol örneğiyle açıklayınız. (3 puan)

.....

d) "Hakkını isteyen, sorumluluğunu da yerine getirir." sözünü açıklayınız. (2 puan)

.....

3 **15 puan**

Öğrenme çıktısı SB.5.1.2

Kazan Başında Bir Gün

Köyde düğün vardır. Sabah erkenden büyük kazanlar kurulur. Kimi buğdayı ayıklar, kimi odun taşır, kimi ateşi besler. Köyün en usta aşçısı Hatice Nine, kazanın başında genç Murat'a keşkeğin nasıl dövüleceğini gösterir. Akşamüstü pişen keşkek, komşu köylerden gelen misafirlerle birlikte uzun sofralarda yenir. Keşkek geleneği 2011'de UNESCO listesine girmiştir.

a) Metne göre keşkek geleneğinin insanları bir araya getiren iki yönünü yazınız. (4 puan)

.....

.....

b) Keşkek hangi kültürel öge başlığına girer? Bu gelenek yalnızca bir yemek midir? Açıklayınız. (4 puan)

.....

.....

c) Hatice Nine'nin bilgisini Murat'a öğretmesi geleneğin geleceği için neden önemlidir? (4 puan)

.....

d) Yaşadığınız yerde insanları bir araya getiren bir kültürel öge yazınız ve insanları nasıl bir araya getirdiğini açıklayınız. (3 puan)

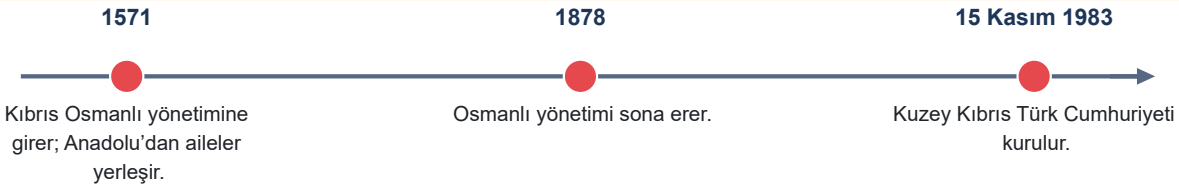
.....

4 **15 puan**

Öğrenme çıktısı SB.5.1.2

Lefkoşa'da yaşayan Ayla, İzmir'deki arkadaşı Defne'ye bir mektup yazmıştır.

Sevgili Defne, dün annemle Lefkoşa'nın eski çarşısını gezdik. Osmanlı çeşmelerinin yanından geçip Büyük Han'daki el sanatları atölyesine gittik. Akşam ninem bana bir masal anlattı; senin geçen yaz anlattığın masalın aynısıydı! Bayramda biz de büyüklerimizin elini öpüp misafirlerimize ikramda bulunuyoruz. Türkçe konuşan bu adada bir gün seni de ağırlamak isterim.

a) Mektuptan yararlanarak tablodaki boşlukları doldurunuz. Her boşluk 1 puandır. (6 puan)

Ortak öge	Türkiye'de	KKTC'de
Dil	Türkçe	
Mimari	Osmanlı hanları, çeşmeler	
Sözlü kültür		
Gelenek		

b) Kıbrıs Türkleri ile aramızdaki dil ve gelenek benzerliğinin tarihî nedenini zaman şeridinden yararlanarak açıklayınız. (4 puan)

.....

.....

c) Büyük Han'ın bugün atölyeler ve kültür etkinlikleriyle kullanılması kültürel mirasın yaşatılmasına nasıl katkı sağlar? (3 puan)

.....

d) Defne, Ayla'ya cevap yazacak. İki ülkenin insanları arasındaki bağı güçlendirecek bir öneri yazınız. (2 puan)

.....

5 **10 puan**

Öğrenme çıktısı SB.5.1.3

a) Kuruluşları tabloda uygun sütuna yazınız. Her doğru yerleştirme 1 puandır. (5 puan)

Türk Kızılay · AFAD · Millî Eğitim Bakanlığı · Sokak Hayvanlarını Koruma Derneği · Bir çevre vakfı

Devlet kurumu	Sivil toplum kuruluşu (STK)

b) Bir afetten sonra AFAD ile Türk Kızılay'ın birlikte çalışmasının bir yararını yazınız. (3 puan)

.....

c) Türk Kızılay'ın gönüllülerle çalıştığı bir alanı yazınız. (2 puan)

.....

6 **15 puan**

Öğrenme çıktısı SB.5.1.3

5-B sınıfı, mahalledeki huzurevinde yaşayan büyüklerle “Kuşaktan Kuşağa Masallar” adlı bir proje yapmak istiyor. Öğrenciler büyüklerin anlattığı masalları dinleyip bir kitapçıkta toplayacak.

a) Projenin sorgulama adımında sınıfın kendine sorması gereken iki soruyu yazınız. (4 puan)

.....

.....

b) Projeye başlamadan önce iletişim kurulması gereken iki kişiyi ya da kurumu ve onlarla neden konuşulması gerektiğini yazınız. (4 puan)

.....

.....

c) Proje sonunda bir broşür ve kısa video hazırlanacak. Büyüklerin fotoğraflarını paylaşmadan önce neye dikkat edilmelidir? Neden? (4 puan)

.....

.....

d) Proje bittikten sonra sınıfın değerlendirme yaparken sorması gereken bir soruyu yazınız. Bu sorunun bir sonraki projeye yararı nedir? (3 puan)

.....

7 **15 puan**

Öğrenme çıktısı SB.5.1.3

Derenin Taştığı Gece

Sağanak yağmurdan sonra Yeşilköy’ün deresi taştı, bazı evlerin bodrumlarını su bastı. Sabah olunca komşular kova ve küreklerle evleri temizlemeye koştu. Köyün kadınları büyük kazanlarda çorba pişirdi. Çevre köylerden gelen gençler yolları çamurdan temizledi. Okul, ailelerin eşyalarını geçici olarak saklayabilmeleri için spor salonunu açtı. Bir hafta içinde köy yeniden eski hâline döndü.

a) Metinde dayanışmaya örnek olan üç davranışı yazınız. Her davranış 2 puandır. (6 puan)

.....

.....

b) Bu dayanışmanın Yeşilköy’deki toplumsal birliğe iki etkisini yazınız. (4 puan)

.....

.....

c) Dayanışma olmasaydı Yeşilköy’de neler yaşanabilirdi? (3 puan)

.....

d) Benzer bir durumda okulunuzdaki öğrencilerin güvenli biçimde yapabileceği bir katkı yazınız. (2 puan)

.....

Senaryo 3

5. Sınıf Sosyal Bilgiler • 1. Dönem 1. Ortak Yazılı Provası

Süre
40 dk

Ad Soyad: ..... **Sınıf:** ..... **No:** ..... **Puan:**

Yönerge

- Bu prova 7 açık uçlu sorudan oluşur ve toplam 100 puandır. Her sorunun puanı ve öğrenme çıktısı kartın üstünde yazılıdır.
- Cevaplarınızı soruların altındaki alana açık ve tam cümlelerle yazınız. Hesap ya da çizim gereken yerde işleminizi gösteriniz.

Soru dağılımı, MEB 1. Dönem Ortak Yazılı Sınavlar Konu Soru Dağılım Tablosu'na göredir. Sorular özgündür; resmî sınav kâğıdı değildir.

Soru	1	2	3	4	5	6	7	Toplam
Çıktı	SB.5.1.1	SB.5.1.1	SB.5.1.2	SB.5.1.2	SB.5.1.3	SB.5.1.3	SB.5.2.1	
Puan	15	10	15	15	15	15	15	**100**
Aldığınız								

1 — 15 puan

Öğrenme çıktısı SB.5.1.1

Okulda "Gökyüzü Kulübü" kuruldu. Kulübün amacı her ay bir gözlem gecesi düzenlemektir. Kulüpte temsilci, teleskop sorumlusu, duyuru sorumlusu ve üyeler vardır.

a) Grup ile rol arasındaki ilişkiyi gösteren döngüdeki boşlukları doldurunuz. Her boşluk 2 puandır. (4 puan)

Grubun amacı belirlenir. → **(1)** ..... → Her üye rolünün sorumluluğunu yerine getirir. → **(2)** .....

b) Duyuru sorumlusu Eda, gözlem gecesinin tarihini duyurmayı unutuyor. Bu durumun kulübe iki etkisini yazınız. Eda'nın ne yapması gerekirdi? (6 puan)

.....

.....

.....

.....

c) Kulüp, amacını "okul bahçesine bir gözlem köşesi kurmak" olarak değiştiriyor. Bu değişiklik kulüpte hangi yeni rollere ihtiyaç doğurur? İki rol yazınız ve bu değişikliği grup ile rol ilişkisiyle açıklayınız. (5 puan)

.....

.....

.....

.....

.....

2 — 10 puan

Öğrenme çıktısı SB.5.1.1

a) Tabloda ilkokuldan ortaokula geçen bir öğrencinin hayatında değişenler verilmiştir. Boşlukları doldurunuz. Her boşluk 2 puandır. (6 puan)

Değişen	İlkokulda	Ortaokulda
Öğretmenler	Derslerin çoğunu bir sınıf öğretmeni verir.	
Okuldaki yeri	Okulun en büyükleri arasındadır.	
Gruplar ve roller	Bildiği arkadaş grupları ve görevleri vardır.	

b) Grupların ve rollerin değiştiğini fark etmek yeni ortama uyum sağlamayı nasıl kolaylaştırır? Bir örnekle açıklayınız. (4 puan)

.....

.....

3 — 15 puan

Öğrenme çıktısı SB.5.1.2

Kartlarda UNESCO'nun korunması gereken yaşayan miras listelerine giren üç kültürel öge tanıtılmıştır.

A **Washoku:** Japon mutfak kültürü. Yeni yılda aileler özel yemekleri birlikte hazırlar ve paylaşır. (2013)

B **Kente:** Gana'da ipek ya da pamuk şeritlerin tezgâhta dokunup yan yana dikilmesiyle yapılan renkli kumaş. (2024)

C **Nasreddin Hoca fıkraları:** Fıkraları anlatma geleneği; Türkiye ile birlikte yedi ülkenin ortak başvurusuyla. (2022)

a) Tabloyu doldurunuz. Her hücre 1 puandır. (6 puan)

Kart	Ait olduğu ülke ya da ülkeler	Kültürel öge başlığı
A		
B		
C		

b) A kartı ile bizim bayram sofralarımız, B kartı ile Gaziantep'teki Antep işi arasındaki birer benzerliği yazınız. (4 puan)

.....

.....

c) C kartındaki geleneğin birden çok ülkenin ortak başvurusuyla listeye girmesi neyi gösterir? (3 puan)

.....

d) Farklı ülkelerin kültürlerini tanımanın bize bir yararını yazınız. (2 puan)

.....

4 **15 puan** Öğrenme çıktısı SB.5.1.2

Perdedeki Renkli Gölgeler

Karagöz, ülkemizin geleneksel gölge oyunudur. Deve ya da sığır derisinden kesilip boyanan figürler, arkadan ışık verilen beyaz bir perdeye tutulur. Perdeye düşen renkli gölgeler, Karagöz ile Hacivat'ın ve diğer karakterlerin esprili konuşmalarını canlandırır. Karagöz 2009'da UNESCO listesine girmiştir.

a) Gölge oyununun hazırlanışını ve oynanışını iki adımda anlatınız. (4 puan)

.....

.....

b) Karagöz oyununun elle tutulabilen bir ögesini ve elle tutulamayan bir ögesini yazınız. (3 puan)

.....

c) Okulda kültürel farklılıklara saygıyı anlatan bir gölge oyunu sahneleniyor. Hacivat'ın cevaplarını yazınız. Her cevap 3 puandır. (6 puan)

Karagöz: *Hacivat, yan sokağa taşınan komşumuzun bayram yemekleri bizimkinden farklıymış. Ne yapsak dersin?*

Hacivat: .....

Karagöz: *Peki, bunun mahallemize ne faydası olur?*

Hacivat: .....

d) Gölge oyununu yaşatmak için okulunuzda yapılabilecek bir etkinlik yazınız. (2 puan)

.....

5 **15 puan** Öğrenme çıktısı SB.5.1.3

5-C sınıfı, yakındaki anaokulu için "Oyuncak Kütüphanesi" projesi hazırlıyor. Sınıf beş görev grubuna ayrılmıştır: **yönetici, ihtiyaç saptama, kaynak belirleyici, kampanya sorumlusu, faaliyet yürütücüleri.**

a) Her işi yapacak görev grubunu yazınız. Her doğru cevap 1 puandır. (5 puan)

1. Anaokulu öğretmeniyle görüşüp ihtiyaçları önem sırasına koymak .....
2. Oyuncaklar ve raflar için gereken malzemeyi ve yeri belirlemek .....
3. Proje takvimini hazırlayıp grupların birbirinden haberdar olmasını sağlamak .....
4. Afiş ve duyurularla projeyi okulda tanıtmak .....
5. Proje günü oyuncakları yerleştirip düzeni sağlamak .....

b) Görevler paylaşılmadan herkes her işi yapmaya çalışırsa projede neler olabilir? İki sonuç yazınız. (4 puan)

.....

.....

c) Projenin hedef kitlesine ne istediklerini sormak neden önemlidir? (3 puan)

.....

d) Toplanan oyuncakların temiz ve sağlam olmasına neden dikkat edilmelidir? İki gerekçe yazınız. (3 puan)

.....

6 **15 puan**

Öğrenme çıktısı SB.5.1.3

Askıdaki Ekmek

Rıza Usta'nın fırınının duvarında bir pano var. Müşteriler isterlerse fazladan bir ekmeğin parasını öder, fırıncı panoya bir kâğıt asar. İhtiyacı olan biri panodan bir kâğıt alıp ekmeğini götürür. Ekmeği kimin ödediği de kimin aldığı da bilinmez. Mahalleli buna "askıda ekmek" der.

a) Metinde yardımın karşılık beklemeden yapıldığını gösteren bir bilgiyi yazınız. (3 puan)

.....

b) Ekmeği alan kişinin kim olduğunun bilinmemesi neden önemlidir? Açıklayınız. (4 puan)

.....

c) Bu uygulamanın mahalledeki toplumsal birliğe iki etkisini yazınız. (4 puan)

.....

.....

d) Okulunuzda aynı mantıkla yürütülebilecek bir dayanışma uygulaması önerip nasıl işleyeceğini anlatınız. (4 puan)

.....

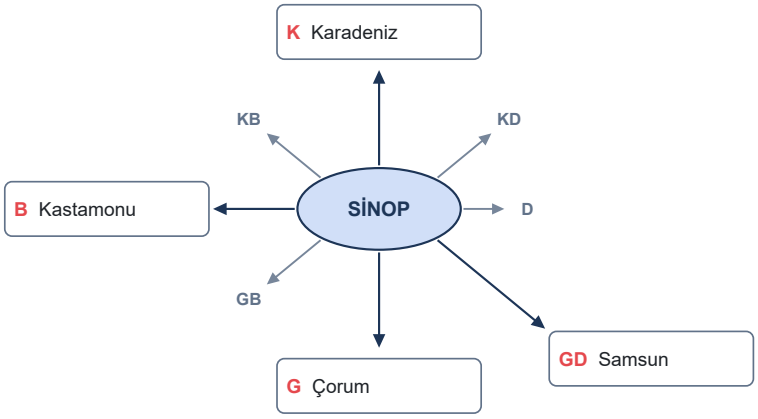
.....

7 **15 puan**

Öğrenme çıktısı SB.5.2.1

Bir öğrenci, Sinop'un konum pusulasını çizip şu notu eklemiştir: "Anadolu'nun en kuzey ucu İnceburun bu ildedir. Sinop Kalesi'nin surları deniz kıyısına kadar uzanır."

a) Pusuladaki ve nottaki bilgileri ipucu türlerine göre tabloya yazınız. Her hücre 1 puandır. (4 puan)

Su kaynağı	
Yeryüzü şekli	
Komşu iller	
Tarihî mekân	

b) Pusulaya göre Samsun, Sinop'un güneydoğusundadır. Samsun'a göre Sinop hangi yöndedir? İl yerinden oynamadığı hâlde yönün neden değiştiğini açıklayınız. (4 puan)

.....

c) Sinop'un yakınında bir akarsuyun önüne baraj yapılıp yeni bir göl oluştuğunu düşününüz. Bu durum Sinop'un göreceli konumunu nasıl etkiler? (3 puan)

.....

d) Bir sınıf gezisinde arkadaşınız kale surunun taşına adının baş harflerini kazımak istiyor. Ona ne söylersiniz? Bu davranış ilin göreceli konumundaki hangi ipucuna zarar verir? (4 puan)

.....

Senaryo 4

5. Sınıf Sosyal Bilgiler • 1. Dönem 1. Ortak Yazılı Provası

Süre
40 dk

Ad Soyad: ..... **Sınıf:** ..... **No:** ..... **Puan:**

Yönerge

- Bu prova 6 açık uçlu sorudan oluşur ve toplam 100 puandır. Her sorunun puanı ve öğrenme çıktısı kartın üstünde yazılıdır.
- Cevaplarınızı soruların altındaki alana açık ve tam cümlelerle yazınız. Hesap ya da çizim gereken yerde işleminizi gösteriniz.

Soru dağılımı, MEB 1. Dönem Ortak Yazılı Sınavlar Konu Soru Dağılım Tablosu'na göredir. Sorular özgündür; resmî sınav kâğıdı değildir.

Soru	1	2	3	4	5	6	Toplam
Çıktı	SB.5.1.1	SB.5.1.2	SB.5.1.2	SB.5.1.3	SB.5.1.3	SB.5.1.3	
Puan	20	15	15	15	15	20	**100**
Aldığınız							

1 — 20 puan

Öğrenme çıktısı SB.5.1.1

Zehra'nın bir haftasından bazı notlar aşağıda verilmiştir.

a) Zehra'nın her etkinlikte dâhil olduğu grubu ve bu gruptaki rolünü tabloya yazınız. (8 puan)

Zehra'nın haftasından	Dâhil olduğu grup	Bu gruptaki rolü
Pazartesi: Sınıfın o günkü görevlisidir; teneffüste pencereleri açar, tahtayı siler.		
Çarşamba: Okuma ödevinde zorlanan küçük kardeşiyle kitabı birlikte okur.		
Perşembe: Top oynarken tartışan iki arkadaşını ayrı ayrı dinler, uzlaşmalarını sağlar.		
Cumartesi: Mahalledeki gönüllü ekibin kuş yemliği kampanyası için afiş ve duyuruları hazırlar.		

b) Zehra'nın Pazartesi ve Çarşamba günkü rollerini karşılaştırınız. Bu iki rolün sorumluluklarına ait bir benzerlik ve bir farklılık yazınız. (4 puan)

.....

.....

.....

c) Zehra bu yıl ortaokula başladı. Ortaokula başlamanın Zehra'nın gruplarında ve rollerinde yapabileceği iki değişikliği yazınız. (4 puan)

.....

.....

d) Cumartesi sabahı hem kampanyanın afiş günü hem de babaannesinin doğum günü kutlaması var. Zehra iki gruptaki sorumluluğunu nasıl düzenleyebilir? Bir öneri yazınız ve gerekçesini açıklayınız. (4 puan)

.....

.....

.....

2 15 puan

Öğrenme çıktısı SB.5.1.2

a) Okuldaki kültür şenliğinde tanıtılan ögelerin başlığını (sanat, müzik, yemek, giyim, kutlama, gelenek ve görenek) ve ülkemizden benzer bir örneği yazınız. (6 puan)

Ülke standı	Tanıtılan öge	Başlığı	Ülkemizden benzer bir örnek
Japonya	Kimono tanıtımı		
Kazakistan	Dombra dinletisi		
İtalya	Pizza hamuru açma		

Kaan: “Bizim yemeklerimiz daha lezzetli; başka ülkelerin yemeklerini tatmaya gerek yok.”
Melis: “Dombranın sesi bağlamaya benziyor. Kazakistan standına bağlamamızı tanıtacağım.”

b) Hangi öğrencinin tutumu kültürel özelliklere saygıya örnektir? Diğer tutumun birlikte yaşamaya olumsuz bir etkisini yazınız. (4 puan)

.....

.....

c) Şenliğin girişine farklı kültürlere saygının birlikte yaşamayı güçlendirdiğini anlatan bir afiş asılacak. Afiş için bir slogan ve iki görsel yazınız. (5 puan)

Slogan: .....

1. görsel: ..... 2. görsel: .....

3 15 puan

Öğrenme çıktısı SB.5.1.2

Kültür kartı	Türkiye	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC)
Resmî dil	Türkçe	Türkçe
Cumhuriyetin ilanı	29 Ekim 1923	15 Kasım 1983
Bayram geleneği	Bayramlarda büyükleri ziyaret etmek	Bayramlarda büyükleri ziyaret etmek
Osmanlı yapısı	Bursa’daki Koza Han: iki katlı, ortası avlulu	Lefkoşa’daki Büyük Han: iki katlı, ortası avlulu (1572)

a) Karttan Türkiye ile KKTC arasındaki iki kültürel benzerliği ve bir tarihî bağı yazınız. (6 puan)

.....

.....

.....

b) KKTC’den okulunuza gelen yeni bir öğrencinin kültürünü tanımak için ne yaparsınız? Bu davranışın birlikte yaşamaya etkisini yazınız. (4 puan)

.....

.....

c) İki ülke arasındaki bağları anlatan bir gölge oyunu hazırlanıyor. Karagöz’ün sorusuna Hacivat’ın karttaki iki bilgiyi kullanarak vereceği cevabı yazınız. (5 puan)

Karagöz: “Hacivat, KKTC ile bizim ortak neyimiz var ki?”

Hacivat: .....

.....

4 **15 puan**

Öğrenme çıktısı SB.5.1.3

Çınarlı Ortaokulundan kitap kampanyası

Bu haber soru için kurgulanmıştır.

Çınarlı Ortaokulu öğrencileri, bir köy okulunun kütüphanesi için kitap topladı. Kampanya duyurusunda yalnız "Evinizdeki kitapları getirin." yazıyordu. Toplanan kolilerde çok sayıda yetişkin romanı ve lise ders kitabı vardı; köy okulunun istediği 1-4. sınıf hikâye kitapları ise azdı. Bazı kitapların sayfaları yırtıktı. Koliler, köy okulundaki okuma şenliği bittikten sonra yola çıkabildi.

a) Haberde kampanyanın aksayan iki yönünü ve her birinin olası nedenini yazınız. (6 puan)

.....

.....

.....

b) Kampanya yeniden düzenlenecek. Duyuru metnine ekleyeceğiniz iki bilgiyi yazınız ve bunlardan birinin kampanyayı nasıl iyileştireceğini açıklayınız. (5 puan)

.....

.....

.....

c) Köy okuluna uygun olmadığı için gönderilmeyen kitapların boşa gitmemesi için bir öneri yazınız. Önerinizin bir yararını belirtiniz. (4 puan)

.....

.....

5 **15 puan**

Öğrenme çıktısı SB.5.1.3

Sınıfta proje için iki fikir öne çıktı. Bir grup, fikirlerin güçlü ve zayıf yönlerini tabloya yazıyor.

Fikir	Güçlü yönü	Zayıf yönü
A. Huzurevindeki büyüklerin çocukluk anılarını dinleyip bir "Anı Defteri" hazırlamak	Büyüklerin yalnızlığını azaltır; kuşaklar arasında bağ kurar.	
B. Okulun anasınıfı öğrencilerine teneffüslerde masal okumak		Teneffüs kısa olduğu için masallar yarım kalabilir.

a) Tablodaki boş bölümleri doldurunuz. (4 puan)

b) Oylamadan önce Bora, "Benim fikrim seçilmezse projeye katılmam." diyor. Bora'nın tutumu müzakereye uygun mudur? Sınıfın ortak bir karara varması için izlenebilecek iki yol öneriniz. (5 puan)

.....

.....

.....

c) İki fikrin güçlü yönlerini birleştiren yeni bir proje fikri yazınız. Fikrinizin tablodaki zayıf yönlerden birini nasıl giderdiğini açıklayınız. (6 puan)

.....

.....

.....

6 **20 puan**

Öğrenme çıktısı SB.5.1.3

Sınıfınız, başka bir ildeki kardeş okulun teneffüslerde kullanabileceği bir “Oyun Kutusu” hazırlayacak. Kutuya atlama ipi, top ve akıl oyunları konacak.

a) Aşağıdaki proje adımlarını yapılış sırasına göre 1’den 5’e kadar numaralandırınız. (5 puan)

- ☐ Hazırlanan proje planının okul idaresine sunulması ve izin alınması
- ☐ Kutuların hazırlanıp okul idaresi ve velilerin gözetiminde gönderilmesi
- ☐ Kardeş okulun öğretmeniyle görüşülerek öğrencilerin hangi oyunlara ihtiyaç duyduğunun öğrenilmesi
- ☐ Projenin sonunda güçlü ve zayıf yönlerin değerlendirilmesi
- ☐ Görev dağılımının yapılması ve proje planının hazırlanması

b) Aşağıdaki görev gruplarının bu projede yapacağı birer işi yazınız. (6 puan)

Görev grubu	**Bu projede ne yapar?**
Kaynak belirleyici	
Kampanya sorumlusu	

c) Proje için iletişim kuracağınız iki kişiyi ya da kurumu ve onlardan ne isteyeceğinizi yazınız. (4 puan)

Kişi ya da kurum	**Ondan ne isteriz?**
1.	
2.	

d) Hazırlık sırasında iki arkadaşınız aynı görevi almak için tartışıyor; bir arkadaşınız ise hiçbir görev üstlenmek istemiyor. Grubun uyumlu çalışması için iki öneri yazınız. Önerilerinizden birinin gruba katkısını açıklayınız. (5 puan)

.....

.....

.....

.....

Karalama alanı

Senaryo 5

5. Sınıf Sosyal Bilgiler • 1. Dönem 1. Ortak Yazılı Provası

Süre
40 dk

Ad Soyad: ..... **Sınıf:** ..... **No:** ..... **Puan:**

Yönerge

- Bu prova 6 açık uçlu sorudan oluşur ve toplam 100 puandır. Her sorunun puanı ve öğrenme çıktısı kartın üstünde yazılıdır.
- Cevaplarınızı soruların altındaki alana açık ve tam cümlelerle yazınız. Hesap ya da çizim gereken yerde işleminizi gösteriniz.

Soru dağılımı, MEB 1. Dönem Ortak Yazılı Sınavlar Konu Soru Dağılım Tablosu'na göredir. Sorular özgündür; resmî sınav kâğıdı değildir.

Soru	1	2	3	4	5	6	Toplam
Çıktı	SB.5.1.1	SB.5.1.1	SB.5.1.2	SB.5.1.3	SB.5.1.3	SB.5.2.1	
Puan	15	15	20	15	15	20	**100**
Aldığınız							

1 — 15 puan

Öğrenme çıktısı SB.5.1.1

Okulda yeni kurulan satranç kulübünün kuruluş formu aşağıda verilmiştir.

SATRANÇ KULÜBÜ KURULUŞ FORMU

Amacımız	Satranç öğrenmek ve yılsonunda okul turnuvası düzenlemek.
Buluşma	Her salı öğle arasında kütüphanede toplanırız, haftanın planını konuşuruz.
Kurallarımız	Toplantıya zamanında gelinir. Oyun sırasında sessiz olunur. Taşlar toplantı sonunda kutusuna konur.
Görevler	Temsilci: Mert · Turnuva sorumlusu: Zehra · Malzeme sorumlusu: Kaan · Diğerleri: üye

a) Tabloda grupların ortak özellikleri verilmiştir. Her özelliğin formdaki karşılığını yazınız. Her hücre 2 puandır. (8 puan)

Grubun ortak özelliği	Formdaki karşılığı
Her grubun bir amacı vardır.	
Üyeler birbiriyle iletişim kurar.	
Grubun kuralları bulunur.	
Üyeler farklı roller üstlenir.	

b) Kulüp temsilcisi Mert aynı anda başka gruplara da dâhildir. Mert'in dâhil olabileceği iki grubu ve bu gruplardaki rolünü yazınız. (4 puan)

.....

.....

c) Üyeler "Taşlar toplantı sonunda kutusuna konur." kuralına uymazsa kulüp nasıl etkilenir? (3 puan)

.....

.....

2 — 15 puan

Öğrenme çıktısı SB.5.1.1

a) Kartlarda Elif'in bir gününden kesitler verilmiştir. Her kartta Elif'in dâhil olduğu grubu ve bu gruptaki rolünü yazınız. Her boşluk 1 puandır. (8 puan)

07.30 Kardeşinin çantasını hazırlar, onu servise kadar götürür.
Grup: .....
Rol: .....

10.00 Sınıfın nöbetçi öğrencisidir. Teneffüste sınıfı havalandırır.
Grup: .....
Rol: .....

15.30 Okul voleybol takımının kaptanıdır. Isınma hareketlerini yaptırır.
Grup: .....
Rol: .....

19.00 Mahalle kütüphanesinde gönüllüdür. İade edilen kitapları raflara dizer.
Grup: .....
Rol: .....

b) Voleybol takımında kaptanlık her ay başka bir oyuncuya geçiyor. Elif'in yerine Ece kaptan olunca kaptanın sorumlulukları değişir mi? Gerekçesiyle açıklayınız. (4 puan)

.....

.....

c) Elif, bir gün voleybol maçı ile kütüphane görevinin aynı saate denk geldiğini fark ediyor. Elif ne yapmalıdır? (3 puan)

.....

3 — 20 puan

Öğrenme çıktısı SB.5.1.2

5-A sınıfı, okulun kültür şenliği için "Yedi Bölge Bir Sofra" standını hazırlıyor. Sınıfta farklı illerden gelen öğrenciler vardır. Hazırlık toplantısında geçen konuşmalar tabloda verilmiştir.

a) Her konuşmanın saygılı mı saygısız mı olduğunu ve hangi kültürel öge türüyle ilgili olduğunu yazınız. Her hücre 1 puandır. (8 puan)

Konuşma	Saygılı / Saygısız	Kültürel öge türü
1. Zeynep: *Standa annemle hamsili pilav yapıp getirebilirim, tarifini de yazarım.*		
2. Baran: *Bizim yöremizde misafire önce kahve ikram edilir. Standa gelenlere bunu anlatalım.*		
3. Can: *Baran'ın yöresinin yemekleri çok acı, kimse yemez. Onları standa koymayalım.*		
4. Ela: *Herkes kendi yöresinden bir türkü dörtlüğü söylesin, biz de öğrenelim.*		

b) Can'ın tutumunun sınıftaki birlikte yaşamaya iki etkisini yazınız. (4 puan)

.....

.....

c) Can'a, kırıcı olmadan ne söylersiniz? (3 puan)

.....

d) Farklı yörelerin ögelerinin bir standda buluşması "kültürel zenginlik" kavramıyla nasıl ilişkilidir? (3 puan)

.....

e) Kendi yörenizden standa katabileceğiniz elle tutulan bir öge ve elle tutulamayan bir öge yazınız. (2 puan)

.....

4 — 15 puan

Öğrenme çıktısı SB.5.1.3

a) Durumların yardımlaşmaya mı dayanışmaya mı örnek olduğunu işaretleyiniz. Her doğru işaret 1 puandır. (6 puan)

	Yardım-laşma	Dayanış-ma
1 Selin, kolu alçıda olan sıra arkadaşının çantasını taşıyor.	☐	☐
2 Apartman sakinleri bahçedeki oyun alanını birlikte onarıyor.	☐	☐
3 İlçedeki esnaf, deprem bölgesine birlikte yardım tırı gönderiyor.	☐	☐
4 Ahmet Bey, yaşlı komşusunun ilaçlarını eczaneden getiriyor.	☐	☐
5 Köy halkı, okulun çatısını el birliğiyle onarıyor.	☐	☐
6 Bir öğrenci, defterini unutan arkadaşına boş sayfa veriyor.	☐	☐

b) Yoğun kar yağışından sonra mahalle sakinleri kürek alıp sokakları birlikte temizliyor. Bu durumun neden imeceye örnek olduğunu açıklayınız. İmece ruhunun bugün yaşatıldığı bir başka örnek yazınız. (4 puan)

.....

.....

c) Bir öğrenci, kış yardımı kolisini teslim ettiği ailenin fotoğrafını sosyal medyada paylaşmak istiyor. Ona ne söylersiniz? İki gerekçe yazınız. (5 puan)

.....

.....

5 — 15 puan

Öğrenme çıktısı SB.5.1.3

5-B sınıfı “Kuşlara Kış Sofrası” projesini tamamlamış ve değerlendirme panosunu hazırlamıştır.

Planladığımız	Gerçekleşen
Okul bahçesine 10 yem evi asmak	6 yem evi asıldı.
Kullanılmayan tahta parçalarını bir haftada toplamak	Tahtalar üç haftada toplandı.
Afişleri proje gününden iki hafta önce asmak	Afişler zamanında asıldı, 80 öğrenci katıldı.
Her grubun kendi işini yapması	Kaynak belirleyiciler ile faaliyet yürütücüleri birbirinden habersiz aynı malzemeyi aldı.

a) Panoya göre “Neyi iyi yaptık?” sorusuna iki cevap yazınız. (4 puan)

.....

.....

b) Panodan iki sorun seçiniz. Her sorun için bir çözüm önerisi yazınız. (6 puan)

.....

.....

.....

c) Grupların birbirinden habersiz kalması hangi görev grubunun işini aksattığını gösterir? (2 puan)

.....

d) Proje sürecini okulda paylaşmanın iki yolunu yazınız. (3 puan)

.....

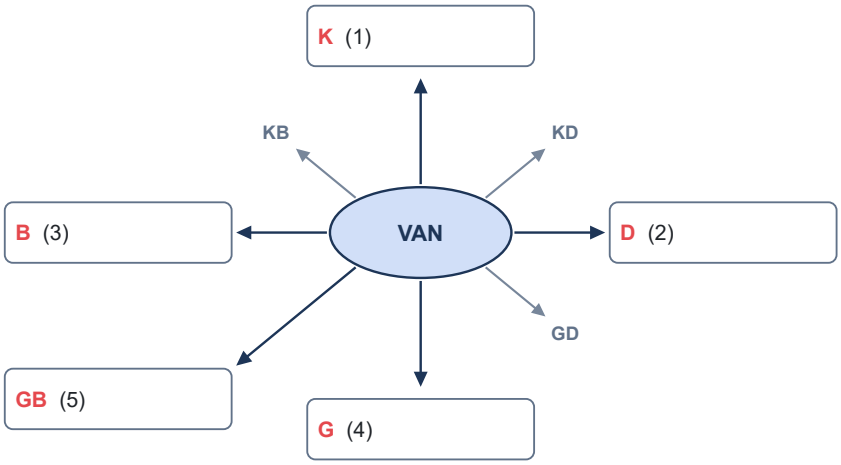
6 **20 puan**

Öğrenme çıktısı SB.5.2.1

Göl Kıyısında Bir Şehir

Van, Türkiye'nin en büyük gölü olan Van Gölü'nün kıyısındadır. Doğusunda İran, kuzeyinde Ağrı, batısında Bitlis, güneybatısında Siirt ve Şırnak, güneyinde Hakkâri vardır. Şehrin doğusunda Erek Dağı yükselir. İlin simgesi, gölün yakınındaki bir kayalığın üzerinde yükselen Van Kalesi'dir.

a) Metne göre konum pusulasındaki boşlukları doldurunuz. Her boşluk 1 puandır. (5 puan)

b) Metindeki bilgileri ipucu türlerine göre tabloya yazınız. Her hücre 1 puandır. (3 puan)

Su kaynağı	Yeryüzü şekli	Tarihî mekân

c) Van'ı Sinop ile karşılaştırınız. Bir benzerlik ve bir farklılık yazınız. (Sinop, Karadeniz kıyısındadır; tarihî mekânı Sinop Kalesi'dir.) (4 puan)

.....

.....

d) Ankara'ya göre Van doğudadır. İran'a göre Van hangi yöndedir? (2 puan)

.....

e) Van ile komşu illerinden birini birbirine bağlayan yeni bir yol açıldığını düşününüz. Bu durum Van'ın göreceli konumunu nasıl etkiler? (3 puan)

.....

f) Van'ın komşularını ve Erek Dağı'nın yüksekliğini görmek için hangi haritaları kullanırsınız? Seçiminizin gerekçesini yazınız. (3 puan)

.....

.....